

ODNOSI S SLOVENIJO / AGNELLIJEVA V ZUNANJEPOLITIČNI KOMISIJI

Rim za dogovor, ki bo zadovoljiv za obe državi

Parlament bo moral oceniti dogovor in odločiti, ali je potreben veto na pridružitve Slovenije Evropski zvezi

RIM - Ko bo dogovor s Slovenijo dosežen, ga bo zunanja ministrica predstavila parlamentu, ki ga bo ocenil in odločil, ali naj Italija postavi veto na pridružitve Slovenije Evropski zvezi.

Tako je povedala voditeljica italijanske diplomacije v zunanjepolitični komisiji poslanske zbornice, kateri je poročala o položaju na Balkanu in o odnosih z republikami, ki so nastale na območju bivše Jugoslavije. Agnelli je, ki je uporabila odločen ton, a je pokazala tudi odprtost, se je zavzela za hiter zaključek pogajanj s Slovenijo, pri tem pa poudarila, da mora vsebovati tudi poglavje o nepremičninah italijanskih beguncev.

Ob teh pogajanjih vdirajo na dan objektivni interesi, čustva in spone preteklosti, zato bo po-

gajanje uspešno, ce se jih bosta obe strani lotili s hladno krvjo in se bosta izognili izjavam, ki bi jih kdo lahko zlorabil.

V razpravi je večina članov komisije podprla politiko zunanje ministric in poudarila, da je treba hitro končati pogajanja in doseči sporazum. Vsako zavlačevanje bi samo prispevalo k »cefranju« pogovorov in sili- lo obe strani, da druga od druge zahtevata nove izpite. Zato so diskutanti pozvali Ljubljano, naj ne bo toga. Izjemi sta bila trzaska desničarska poslanca Roberto Menia in Marucci Vascon, ki sta vztrajala v svojem odklonilnem odnosu do Slovenije. Oba je Susanna Agnelli v repliki ostro zavrnila in jima očitala, da sta se vedno zadržala v preteklosti.

Na 3. strani

Zunanja ministrica Susanna Agnelli

RIM / OB 50-LETNICI PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Uspeh rimske predstavitve PD

Velika udeležba parlamentarcev

RIM - Založba DZP-PRAE je včeraj v Rimu pripravila slovesno predstavitev 50. obletnice Primorskega dnevnika, ki se je je deležilo izjemno veliko parlamentarcev, predstavnikov predsedstva republike in vlade, raznih ministrstev in novinarskih organizacij. Pri-

sotna sta bila tudi slovenski veleposlanik v Rimu Marko Kosin in generalni konzul v Trstu Vlasta Pelikan. Prvi je spregovoril predsednik Zveze italijanskih založnikov (FIEG) Giovanni Giovannini, ki je ob čestitkah poudaril, da ima Primorski dnevnik pomembno vlogo pove-

zovalnega člena ob meji. Predsednik DZP-PRAE Klavdij Palčić je orisal razvojno pot dnevnika in se predstavnikom vlade zahvalil za pomoč, ki so jo zagotovili časopisu v zadnjih letih. Odgovorni urednik Primorskega dnevnika Bojan Brezigar pa je predstavil knjigo Bojana Pavletica o 50-letnici in dejal, da je to tudi skromna zahvala vsem, ki so kakorkoli sodelovali s časopisom.

Udeleženci srečanja v prestižni palači Doria Pamphilj so za konec pri- sluhnili Trzaskemu oktetu, za prijateljsko razpoloženje pa so poskrbele primorske narodne nose in prigrizek z domačo kapljico, tako da je Primorski dnevnik ponesel v Rim res prijeten slovenski kotiček.

Chirac prevzel svojo funkcijo

PARIZ - »Znizanje stopnje brezposelnost bo ena mojih najpomembnejših nalog,« je izjavil v pet minut in pol dolgem govoru po slovesni zapirski novi francoski predsednik Jacques Chirac. 62-letni golist pri tem zagotovo ne bo imel lahkega dela, saj je stopnja brezposelnosti že preseгла 12%. Nov desnosredinski vladni kabinet, na celu katerega bo najverjetneje dosedanji zunanji minister Alain Juppé, bo znan že v petek. Pred umestitvijo se je Chirac sestal z dosedanjim predsednikom Mitterrandom, ki ga je seznanil z državnimi skrivnostmi in mu izročil kode za izstrelitev jedrskega orožja.

Na 16. strani

LJUBLJANA / ZUNANJEPOLITIČNI ODBOR DRŽAVNEGA ŽBORA

Podprli predlog o podpori manjšini

Slovenska vlada naj do ponedeljka zagotovi sredstva in jih začne izplačevati

LJUBLJANA - Zunanjepolitični odbor slovenskega državnega zbora je včeraj podprl zakonski predlog poslance Jadranke Sturm o izredni pomoči slovenski manjšini v Italiji. Odbor je sčasno sklenil, da bo do torka počakal z razpravo v državnem svetu in tako omogočil vladi, da takoj reši probleme ogroženih zamejskih ustanov. Ce bo vlada do ponedeljka zagotovila sredstva in jih začela izplačevati, bodo zakonski predlog umaknili, ce pa do tega ne bo prislo, bo zakon na dnevnem redu torkove plenarne seje državnega zbora. Poslanca Jadranka Sturm je

izredni zakonski poseg utemeljila z nujnostjo takojšnjega ukrepanja, saj so osrednje zamejske organizacije, ustanove in sredstva obveščanja v kritičnem položaju, predvsem zaradi zapletov pri zelo dolgotrajnem postopku odobritve sredstev iz italijanskega proračuna za potrebe slovenske manjšine. Državni sekretar za Slovence po svetu Peter Vencelj je opozoril tudi na drugacno možnost: da bi sredstva proračunskih rezerv izkoristili po hitrem postopku, in sicer na osnovi vladnega sklepa, kar naj bi bila po njegovem mnenju hitrejša pot. Člani odbora so se strinjali, da je treba nemudoma pomagati slovenskim zamejskim ustanovam in da je pot, ki vodi mimo parlamenta, učinkovitejša, sčasno pa so mnogi izrazili nezaupanje do vlade, ker je že več mesecev imela možnost, da bi to vprašanje uredila, vendar ni ukrepala.

Na koncu je predsedujoči zunanjepolitičnega odbora Borut Pahor formuliral kompromisni predlog, s katerim se je strinjala predlagateljica zakonskega predloga. Na tej osnovi je odbor dosegel popolno soglasje. (b.s.)

Na 10. strani

BOSNA IN HERCEGOVINA / SPOPADI SE VSEPOVSOD STOPNJUJEJO

Srbi napadajo Sarajevo, bošnjaški uspeh pri Bihaću

SARAJEVO - Ameriski pogajalec Robert Frasure je včeraj znova poskusil prepričati Slobodana Miloševića, naj prizna Bosno v zameno za odpravo sankcij OZN. Srbski predsednik naj bi priznal le meje države, ne pa tudi bosanske vlade, katere vojska se je včeraj ostro bojevala s srbskimi uporniki za strateško točko Debelo Brdo v Sarajevu. Po besedah pripadnikov OZN je bilo najmanj 12 ljudi ranjenih, od tega trije vojaki (na sliki AP). Srbske enote so prodrle do podnožja Debelega Brda, kjer so zasedle tri ključne bunkerje, iz katerih so Muslimani obstreljevali sovražnikove oskrbovalne poti. Tiskovni predstavnik OZN v Sarajevu Aleksander Ivanko je sporočil, da so pripadniki mirovnih sil zaradi novih spopadov na pomoč poklicali Natove letalske sile.

Boji so se nadaljevali tudi na severozahodu države. Srbi so obstreljevali Bihać, potem ko je muslimanski 5. korpus jutraj vkorakal v mesto Ripac. Po besedah poveljnika OZN v enklavi polkovnika Helsoea so bili v masčevalnem bombardiranju Bihaća najmanj trije civilisti ubiti.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Problem volitev v ospredju

Po izjavi predsednika Scalfara se je med političnimi strankami spet vnela razprava o datumu volitev.

Stran 3

Caravale sprejme Guerovo

Minister za prevoze Caravale bo sprejel danes predsednico deželne vlade FJK Alessandro Guerra, ki mu bo izročila listino z enotnim stališčem vseh odločujočih krajevnih komponent o vprašanju Trzaskoga Lloydja.

Stran 4

Srečanje dijakov iz štirih držav

Gorica - Danes se pričinja deseto srečanje dijakov iz Slovenije, Hrvaske, Madžarske in Italije.

Stran 9

Francoski frank potlačil liro

Bojazen za razvrednotenje francoske valute in nova osibitev dolarja sta včeraj negativno vplivala na sibejske evropske bankovce in se posebno na liro, ki je izgubila ves zaslužek iz začetka tedna.

Stran 11

Parma osvojila pokal UEFA

Nogometaši Parme so sinoci v povratni finalni tekmi za pokal UEFA igral neodločeno z Juventusom in tako prvič v svoji zgodovini osvojili pokal UEFA.

Stran 23

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

obvešča

vse svoje potnike in poslovne partnerje, da bo zagotovila prevoz na vseh svojih progah, kljub napovedi stavke pilotov in stevardes,

22. maja 1995

POKOJNINSKA REFORMA

Vlada posredovala zbornici zakonski osnutek reforme

Komisija za delo: pred koncem junija odobritev ni mogoča

RIM - »Nesmiselno bi bilo pričakovati, da bi parlament odobril pokojninsko reformo pred koncem junija,« je izjavil predsednik komisije za delo v poslanski zbornici Marco Sartori (Severna liga) med včerajšnjo predstavitev raziskave o skrbstvenem sistemu. Gre za neke vrste belo knjigo, ki jo je komisija pripravila za parlamentarno razpravo, vendar se ta po Sartorijevi napovedi v komisiji za delo ne bo začela pred prihodnjim četrtkom, 25. maja. Razprava bo zahtevala vsaj mesec časa, ker bo vmes premor za referendum, nato pa se bo nadaljevala se najmanj dva tedna v poslanski zbornici. Skratka, za Sartorija, ki pravi, da mora parlament odigrati aktivno vlogo pri oblikovanju reforme in je torej ne more sprejeti pasivno, bosta za odobritev potrebna vsaj dva meseca, čeprav bo najbrž do nje prišlo se pred avgustovskimi političnimi.

Raziskava zbornice komisije za delo, ki je trajala kar nekaj mesecev, izhaja iz premise, da je italijanski skrbstveni sistem hudo bolan in da brez globoke reforme tvega zlom avtofinansiranja. Zaključke raziskave so člani komisije sprejeli soglasno, služili pa naj bi kot vodilo v razpravi o vladnem zakonskem osnutku s sindikati dogovorjene reforme. Vlada je besedilo osnutka, ki ga sestavlja 51 členov in 8 preglednic, medtem posredovala parlamentu in mu priložila 27 strani dolgo spremno poročilo.

Zakonski osnutek vsebuje tudi sedem pooblastil, na osnovi katerih bo vlada izdala zakonske odloke za ureditev nekaterih specifičnih vprašanj, kot npr. o skladih s posebnim režimom, o kmetijskem sektorju, pokojninah za gospodinje, o nadzorovanju pokojninskih skladov, o odkupu zavarovalne dobe itd. Osnutek vsebuje tudi račune, po katerih naj bi država z reformo pokojnin v obdobju med leti 1996 in 2005 prihranila 108.101 milijardo lir, največji delež teh prihrankov pa naj bi prišel od omejevanja oziroma postopnega ukinjanja dosedanjih pokojnin po dopolnjeni zavarovalni dobi, in sicer 59.369 milijard lir.

BERLUSCONI MED OSUMLJENCI

Morda podaljšanje rokov za preiskave o Fininvestu

MILAN - Milansko tožilstvo je zahtevalo podaljšanje roka za nadaljevanje preiskave o podkupninah, ki so jih podjetniki placevali agentom in funkcionarjem finančne straže. V tej preiskavi je vpleten tudi bivši predsednik vlade Silvio Berlusconi. Zahtevo so sodniki sprožili, ker bo kmalu zapadel rok setih mesecev, ki jih zakon določa za predhodne preiskave. Sam Berlusconi je bil namreč vpisan v seznam oseb pod preiskavo 21. novembra lani.

Bivši predsednik vlade je v tej preiskavi osumljen korupcije zaradi 330 milijonov lir podkupnin, ki naj bi jih finančni straži izplačale tri družbe Fininvestove grupe: Mediolanum, Videotime in Mondadori. O podalšanju roka bo moral odločiti sodnik za predhodne preiskave Maurizio Grigo, kateremu je milansko tožilstvo dostavilo za dva stota dokumentacije tudi o nekaterih drugih osumljencih, za katere prav tako zahtevajo podaljšanje zakonskih rokov.

VIŠJI SODNI SVET / PROBLEM INŠPEKCIJ

Scalfaro prispeval k pomiritvi duhov

VSS opozoril, da v nekaterih okoliščinah inšpekcije lahko knijo avtonomijo sodnika

RIM - Višjemu sodnemu svetu je včeraj vendarle uspelo zaceti razpravo o ministrskih inšpekcijah, potem ko so jo stirikrat zaporedoma odložili zaradi nesklepnosti. Razpravo je omogočil predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro, ki je včeraj popoldne osebno vodil sejo samoupravnega telesa italijanskega sodstva.

Prisotnost predsednika republike je prispevala k pomiritvi duhov, saj je Scalfaro večkrat posegel v debato, da bi ohladil ožracje in podčrtal, da ni naloga sveta poglobljati rane, ampak prišpevati k njihovi zacelitvi.

V prejšnjih tednih je VSS večkrat začel razpravo o ministrskih inšpekcijah na milanskem in palermkem tožilstvu in predstavniki sodnikov so tudi pripravili osnutek resolucije, ki je obsojal inšpekcijo, ki jo je odredil bivši pravosodni minister Biondi. Tej resoluciji pa so se uprli predstavniki, ki jih je parlament izvolil na predlog Lige in FI. Zaradi njihove odsotnosti VSS ni bil sklepčen. Včeraj se predstavnika Lige nista udeležila seje in tudi pred-

stavniki FI Agostino Viviani je po kmalu zapustil. Ostal pa je drugi zastopnik FI Sergio Fois, ki je jamčil za sklepčnost.

Razprava se je nadaljevala do pozne ure, ob koncu pa so odobrili besedilo, ki je opozarjalo na nevarnost, da v nekaterih okoliščinah inšpekcije knijo avtonomijo sodstva.

Tudi včerajšnja razprava je pokazala, kako so v kriznih trenutkih konflikti odnosi med sodstvom in izvršno oblastjo. Na to je opozoril tudi primer pravosodnega ministra Mancusa, ki je s svojo trmoglavostjo privedel vlado na rob krize. Progresisti bodo danes v senatu predložili predlog resolucije, ki bo obravnavala pravosodno politiko in se dotaknila tudi odnosa do milanskega sodniškega tima »čiste roke«.

Spor med ministrom in inšpektorji je bil po torkovem srečanju rešen, toda napetost je še ostala kot prica dejstvo, da je inšpektor Domenico De Biase odstopil iz protesta proti ministrovemu ravnanju.

ŠOLSTVO / RAČUNSKO SODIŠČE

Škodo med zasedbo šole naj poravnajo dijaki sami

PALERMO - Vodje dijaških odborov so odgovorni za morebitno škodo, ki jo povzročijo dijaki med zasedbami sol, in morajo škodo poravnati državi. Tako je včeraj razsodilo računsko sodišče v Palermu v postopku proti stirim dijakom industrijskega zavoda Vittorio Emanuele, ki so novembra 1993 vodili dijaško zasedbo šole.

Dijaki so se odločili za zasedbo iz protesta proti poviskom solskih pristojbin, za kar se je odločila Ciampijska vlada. Med zasedbo pa so dijaki poškodovali solsko imovino in poslopje. Stirje dijaški voditelji (Giorgio di Stefano, Marco Simiano, Tommaso Portinaio in Rosario Terranova) bodo morali plačati za poravnavo škode 34 milijonov 715 tisoč lir (samo telefonski stroški za klice, ki so jih opravili dijaki med zasedbo, znašajo 12 milijonov 684 tisoč lir).

Obtoženci so se odločili, da se bodo poslužili možnosti dogovorne kazni. S tem se bi izognili sodni obravnavi. Na soli so že začeli z nabirko, da bi stirim dijakom priskočili na pomoč. Razsodba predstavlja vsekakor precedens, ki bi ga morali dijaki ob zasedbah upoštevati.

POJASNILO DRŽAVNEGA SVETA

Kje vse naj bi veljala prepoved kajenja

RIM - Prepoved kajenja ne velja za prostore v javni lasti, ki niso odprti občinstvu, niti ne za one v zasebni lasti, v katerih javne uprave ne nudijo svojih storitev. Državni svet, ki je v torek zavrnil priziv proti sklepu Upravnega sodišča iz Lacija - slednji je nalogal ministrstvu za zdravstvo, naj uvede prepoved kajenja v nekaterih prostorih - je v utemeljitvi svojega sklepa jasno zapisal, katere so meje ukrepa, ter izrecno pojasnil, da prepoved ne velja za celotno državno ozemlje, ampak samo za posamezne uprave, ki jih je zadevala razsodba lacijskega Upravnega sodišča, to pa so ministrstvo za zdravstvo in Obcine Rim, Turin, Neapelj, Genova in Bari.

V nadaljnje pojasnilo pa je v utemeljitvi

se zapisano, da prepoved kajenja velja samo za zaprte prostore, ki so last javne uprave, ali za druge javne ali javnosti odprte prostore, kamor morajo državljani zahajati kot porabniki storitev, ki jih nudi javna uprava.

Toda kljub vsem tem pojasnilom se polemike okrog prepovedi kajenja nadaljujejo. Združenje Codacons, ki se zavzema za splošno prepoved kajenja, je interpretiral razsodbo Državnega sveta tako, da mora prepoved obveljati na vsem državnem ozemlju in v vseh prostorih, kjer se do deljuje katerakoli upravna storitev. Tolmačenje je verjetno nekoliko posiljeno, po drugi strani pa bi logika velela, da bi enaka pravila - tudi glede kajenja - veljala za ves italijanski polož.

G L O S A

Papeževa ofenziva za združitev Kristjanov

JOZE PIRJEVEC

Janez Pavel II je pred kratkim objavil apostolsko pismo, naslovljeno »Orientale lumen« (Luč vzhoda), s katerim v imenu katoliške Cerkve obzaruje napake, ki so bile storjene v preteklosti v odnosu do pravoslavnih in jih v bistvu prosi za odpuscanje. Poteza je del tiste velikopotezne strategije, ki jo je v zadnjem času zacrtal papež in ki teži, v pričakovanju tretjega tisočletja, k združitvi kristjanov.

Toda ne združitvi, sloneci na triumfu Sv. Stolice nad »heretiki«, temveč na skupnem priznanju napak iz preteklosti in na skupnem iskanju njihove premostitve. Kako daleč je sel rimski skof in Petrov naslednik na tej poti, nam bo jasno, če pomislimo na »Litterae ad Orientales«, ki jih je pred skoraj stopenetdesetimi leti napisal Pij IX. Kot je komentiral neki sodobnik, so bila ta pisma vzhodnjakom polna prispevkov o izgubljenih ovcih, nanje pa so pravoslavni patriarhi z ekumenskim patriarhom Antimom na celu odgovorili na običajen nespreten način, »in vse je bilo se slabše kot prej«.

Očitno so motivi, ki silijo Janez Pavla II., da je vstopil v ofenzivo za združitev kristjanov na tako angaziran način, v prvi vrsti duhovne narave. V svetu, ki postaja vedno bolj enoten v svojem gospodarskem in kulturnem utripu, so pregrade med Cerkvami, ki jih je v povsem drugačnih okoliščinah začrtala zgodovina, skandal, za katerega ni več opravila. Vprašujemo pa se, ali nima papeževa poteza do pravoslavnih tudi drugih, bolj posvetnih razsežnosti. V trenutku, ko se na obalah Sredozemlja vedno bolj krepi islamski fundamentalizem, je pac očitno, da je treba strniti vrste in v imenu vrednot nase civilizacije nanj odgovoriti. Kaj pridi-gajo fundamentalisti, ki dvigajo glave v Alžiriji, v Turčiji, v Egiptu, celo v Bosni in Hercegovini? Pridigajo integralno družbo, v kateri naj bi ne bilo nobene razlike med religioznim enoumjem in državo, odklanjajo demokracijo in spoštovanje do svobode vesti, s tem pa tudi sovrastvo do zahodnega sveta, ki stoji prav na teh te-

meljih. Drugi Vatikanški koncil pa je, nasprotno, vrednote, ki so jih ustvarile ameriška in francoska revolucija in jih je obogatila tudi socialistična misel, ubrano vtikal v svoje religiozno sporočilo, tako da se ni čuditi, če se prav papež danes postavlja v njihovo bran in vabi tudi pravoslavne brate v svoje vrste. Vprašljivo pa je, če bodo ti znali razumeti in dojeti njegovo govorico. Če sodimo po obnašanju, za katerega se je odločila srbska pravoslavna Cerkev v tretji balkanski vojni, bi skoraj rekli, da ne.

Ni mogoče namreč spregledati dejstva, da ima sicer srbska pravoslavna Cerkev veliko zaslug za ohranitev in razvoj lastnega naroda, da pa je tudi prepojena z najbolj slepim nacionalizmom. Temu se sicer ni čuditi, če poznamo njeno genezo in zgodovino, saj je nastala v prvi vrsti kot protitež srbske državnosti in jo je v stoletjih tudi skrbno čuvala, kar pa se ne pomeni, da bi se mogli izogniti občutku, da se je v tej obrambni akciji kar preveč oddaljila od svojih religioznih korenin. To ugotavlja celo Svet Cerkva v Zenevi, ki je pred tremi leti izdal zanimivo in vznemirljivo poročilo o potovanju nekaj svojih predstavnikov v Bosno in Hercegovino ter v Srbijo in o njihovih pogovorih z lokalnimi cerkvenimi dostojanstveniki. Dejstvo, da je beograjski patriarh Pavle Milešević v času pred razpadom Jugoslavije vztrajno pritrjeval v njegovem nacionalizmu in da ga je v zadnjih mesecih v tem se prekosil, pač ni zelo bodrilno. Kot mi pravijo, ni bil Milešević tisti, ki je lani Janezu Pavlu II. prepričal, da bi obiskal Sarajevo, temveč srbski patriarh.

NOVICE

Hipoteze za preprečitev referendumov o TV

RIM - Ali bi bilo se možno prepričati izvedbo referendumov o zakonu Mammi? Potem ko je v torek sam predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro dejal, da so sporazumi o vprašanjih, ki so predmet referendumov, možni do zadnjega trenutka pred odprtjem volisc, je Fininvestov predsednik Fedele Confalonieri hitel predstaviti svoje predloge, kako naj bi bil v bodoče urejen italijanski televizijski sistem. Po njegovem bi lahko zasebnik - beri Berlusconi - imel eno samo »splosno« televizijo in dve »tematski«, treba pa bi bilo tudi urediti TV oddaje po kablu in nove tehnologije komunikacije. Za Confalonierjev predlog je izrazil »zanimanje« tudi predstavnik DSL Walter Veltroni, kar so nekateri opazovalci tolmacili kot znak, da naj bi bil sporazum blizu. Po vsej verjetnosti pa gre le za hipoteze, ki jih bo treba preveriti tako na tehnični kot na politični ravni in ki se ne bodo mogle konkretizirati v tako kratkem času, ki nas locuje od 11. junija, ko bodo na sporedu referendum.

Podkupnine v Furlaniji

PORDENON - Na zahtevo javnega tožilca Raffaeleja Tita je pordenonska sodnica Anna Fasan izdala se dva zaporna naloga v okviru preiskav o podkupninah v deželi FJK. Obtoženca sta podjetnik Giorgio Tarquini iz Codroipa in bivši osebni tajnik bivšega predsednika deželne vlade Biasuttija Dino Zamparini. Slednji je že v zaporu v Vidmu pod obtožbo korupcije v okviru neke druge preiskave. Tokrat ga dolžijo, da je prejel podkupnino 20 milijonov lir prav od Tarquinija.

Referendum: glasovnice z naslovom

RIM - Glasovnice, ki jih bodo volilci prejeli 11. junija, ko bodo glasovali o referendumih, bodo nosile natisnjen naslov, iz katerega bo (bolj ali manj) razvidno, za katero od 12 referendumskih vprašanj gre. Poslanska zbornica je namreč včeraj skoraj soglasno dokončno odobrila zakonski predlog v tem smislu. Do odobritve je prišlo po zelo kratki razpravi, na kateri se je izkazalo, da so bile vse stranke naklonjene ukrepu.

O formulaciji naslovov na 12 glasovnicah pa bo moral zdaj odločati centralni urad za referendum pri kasacijskem sodišču v dogovoru s pobudniki referendumov.

POLITIKA / ODMEVI NA SCALFAROVO IZJAVO

Stranke razdvojene o umestnosti volitev

Finì bolj previden v zahtevah po takojšnjih volitvah

RIM - Kdaj naj italijanski volilci prenovijo parlament? O tem vprašanju se vleče polemika, od kar je bila decembra lani vlada Silvia Berlusconi prisiljena k odstopu. Problem bruhe na dan ob vsaki spremembi ravnesij na politični sceni. Zato ni čudno, da so kot izziv k dodatnemu razmisljanju izzvenele tudi torkove besede predsednika republike Oscarja Luigi Scalfara o volitvah in o vladi. Scalfaro je poudaril, da bo spet poslal Dinijevo vlado v parlament, ko bo premier ocenil, da je izčrpal svoj program in bo predlagal vrnitev mandata. Sam pa bo skusil kar najbolj dosledno tolmaciti voljo parlamenta. V tem okviru je povedal, da bi bile po njegovem morebitne predčasne volitve možne tudi prihodnjo pomlad, ker dejstvo, da bo Italija predsedovala Evropski zvezi, ne preprečuje volitev.

Sredinske sile, ki potrebujejo čas za morebitno zblizanje in oblikovanje sredinskega kartela, so ocenile te besede pozitivno in jih tolmacile

kot vabilo, da bi odložili volitve za eno leto. Poudarile so med drugim, da bi pred volitvami morali izoblikovati nova pravila igre in spremeniti volilno zakonodajo, da bi se Italija znasla v podobnem položaju kot 27. marca lani. Tudi po oceni Zelenih se s predčasnimi volitvami ne mudi. Zato je bil njihov voditelj Carlo Ripa Di Meana kritičen s tajnikom Demokratske stranke levice Massimo D'Alema, ki naj bi po njegovem mnenju po nepotrebnem zahteval volitve jeseni.

Vodja DSL mu je odvrnil, da je razmisljanje predsednika Scalfara korektno z ustavnega vidika, toda vprašanje vlade je politični problem. »Kaj se bo zgodilo, ko bo Dini izčrpal svojo program? Ali bo parlament sposoben izraziti novo vlado,« se je vprašal D'Alema in poudaril, da je od odgovorov na ta vprašanja odvisno, kdaj bodo predčasne volitve.

Za volitve jeseni se je zavzel tajnik SKP Fausto Bertinotti (»V nasprotnem primeru bi bilo stanje v Italiji

skrajno negotovo«), medtem ko se je Kartel svoboščin razdvojil. Krščanski demokratski center predlaga soocanje o pravilih igre pred volitvami, Forza Italia pa se zavzema za cimpresnje volitve. Toda tudi v FI vsi poslanci ne soglasajo z Berlusconiem. Podpredsednik zbornice Raffaele Della Valle je na primer že predlagal, naj bi se najprej lotili ustavnih sprememb. Za presečenje je poskrbel predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini, po katerem so volitve oktobra potrebne, če je prioriteta stabilna politična vlada. Če pa bi bila prioriteta vlada s široko parlamentarno podporo, ki naj bi omogočila ustavne spremembe, bi volitve možne tudi prihodnje leto. Prilozost za preverjanje stališč strank bo razprava ob Dinijevem odstopu.

Problem predčasnih volitev je se odprl. Vprašanje pa je, ali velja s tem vprašanjem izgubljati toliko energije in časa, ko se razmere in ravnovesja v državi tako hitro spreminjajo.

RIM / ODNOSI MED ITALIJO IN SLOVENIJO

Agnellijska za hitra pogajanja

Zunanja ministrica opozorila na škodljivost nepremišljenih izjav v tej fazi pogajanja

RIM - »Pogajanja s Slovenijo se nadaljujejo in v tem trenutku ne morem povedati ničesar o njihovi vsebini. Ko bodo pogajanja končana, se bom vrnila v parlament, ki bo ocenil dogovor in odločil, ali naj postavimo veto na pridruženost Slovenije Evropski zvezi.« Tako je včeraj v zunanje-politični komisiji poslanske zbornice poudarila italijanska zunanja ministrica Susanna Agnelli, ki je poročala o odnosih z vsemi republikami bivše Jugoslavije in o krvavi vojni na Balkanu.

V uvodnem eksponu je Agnellijska poudarila, da je Rim prepričan v koristnost pozitivne rešitve dvostranskih odnosov s Slovenijo, vendar se preverja, kateri so resnični nameni Ljubljane. Obregnila se je zlasti ob nekatere izjave slovenskih predstavnikov, ki »nam nedvomno niso olajšali branja resnične situacije«. Agnellijska je tudi potožila, da pogajanja med opolnomočenima predstavnikoma Rima in Ljubljane niso bila tako pospešena, kot bi si bila zazelela Italija in kot je tudi sama večkrat zahtevala. Rim je pozval Ljubljano k odprtosti in k skupnemu iskanju poti za obsežen in razčlenjen dogovor, ki »mora nujno vsebovati tudi poglavje o nepremičninah nasih beguncev«. V tem okviru je italijanska zunanja ministrica dodala, da Rim ne namerava »žrtvovati zascite svojih legitim-

nih interesov« zunanjim dejavnikom, na primer dogovoru o pridruženem članstvu Slovenije v Evropski zvezi.

Agnellijska je dejala, da so pogajanja med Rimom in Ljubljano v zelo delikatni fazi, ko izbijajo na dan objektivni interesi, čustva, spone preteklosti. Doseči dogovor je v interesu vseh, vendar zato je po oceni Agnellijske potrebna hladna kri, predvsem pa se je treba izogibati takim izjavam, ki bi jo ena ali druga stran lahko zlorabila. »Osebnostno to nacelelo dosledno spoštujem in upam, da ga bo spoštovala tudi ljubljanska vlada,« je poudarila Agnellijska.

Ton posega voditeljice italijanske diplomacije je v oceni pogajanj med Slovenijo in Evropsko zvezo - kot med celotnim eksponem - odrazil odločnost, a tudi odprtost. Povedala je, da ji je evropski komisar Hans van den Broek zagotovil, da v tem trenutku se ni določen datum zaključka pogajanj. Datum je namreč odvisen od rešitve zapletenih tehničnih in gospodarskih vprašanj, »a tudi od preverjanja, ali je Ljubljana zadostila obvezam, da bo odprla svoje nepremičninsko tržišče tujini, in predložila predlog reforme pred podpisom pogodbe o pridruženem članstvu«.

Razprava članov komisije je v glavnem potrdila usmeritev ministrice ob zavesti, da je treba odnose s Slovenijo reševati z evropskim ključem. Predv-

sem so se mnogi zavzeli za pospešitev pogajanj z Ljubljano, ker so ocenili, da so hitri koraki lahko učinkoviti, medtem ko bi se z zavlačevanjem pogajanja »cefrala« in bi se množile zahteve po »vzajemnih izpitih«. To je bilo tudi sporočilo, ki ga je večina komisije zelega naslovila Ljubljani.

Razglašena struna so bili predstavniki desnice, ki pa tudi med sabo niso našli skupnega imenovalca. Bivši zunanji minister Antonio Martino ni vztrajal v zagovarjanju konfrontacije in celo predsednik komisije Mirko Tremaglia je poskušal nekako posredovati. Najostrejša sta bila tržaska poslanca Marucci Vascon (FI) in Roberto Menia (NZ), ki sta poudarila, da Sloveniji ni mogoče zaupati, izpostavila sta žrtve beguncev in poudarjala prioriteto rešitve nepremičninskega premoženja. Agnellijska je bila v odnosu do obeh trda in odrezava. Menii je v odgovor na očitek o izdajstvu povedala, da se zaradi veleizdajstva lahko sodi samo vojakom, Vasconovo pa zavrnila, da ni mogoče obupati samo strahov preteklosti. Povedala ji je, da je bila med drugo svetovno vojno bolničarka in da je spoznala, kaj pomeni trpljenje, zato pa si prizadeva, da bi nasprotja presegla. Ko sta bili obe strani prizadeti, se ni mogoče zazreti samo v preteklost, ampak je treba na pogajanja z odprtim srcem.

PAPEŽEVH 75 LET

Woytila na čelu Cerkve, »dokler bo Bogu všeč«

Papež Janez Pavel II. med včerajšnjo splošno avdienco

RIM - Papež Janez Pavel II. bo na čelu katoliške Cerkve, »dokler bo Bogu všeč«. Med včerajšnjo splošno avdienco je Karol Woytila tako demantiral domneve o morebitnem odstopu pri 75 letih kot vsak duhovnik, škof ali kardinal, ki je dosegel to starost.

Včerajšnja avdienca je bila priloznost, ki so jo pristni izkoristili, da so čestitali papežu ob življenjskem jubileju, saj je Woytila prepovedal za danes, ko bo slavil rojstni dan, vsakršno slovesnost. Zato se je Janez Pavel II. včeraj zahvalil državnim in cerkvenim čestitkam, ki so mu jih naslovili, predvsem pa se je zahvalil Bogu, za dar vere in za dolžnosti, h katerim ga je poklical. Dejal je, da se posebej zahvaljuje Vsemogočnemu, ker lahko opravlja svoje dušnopastirsko poslanstvo v času epohalnih sprememb.

Med govorom je papež potrdil tudi svojo zavezanost Mariji (zacetni besedi stavka, ki poudarja to zavezanost, sta v njegovem grbu) in prosil vse, naj molijo, da bo njegovo poslanstvo uspešno. »Res potrebujem vaše molitve,« je dejal Karol Woytila.

PREDLOG CADORINIJA (DSL)

Za zaščito in razvoj furlanskega jezika

TRST - Dezelni svetovalec DSL Sergio Cadorini je včeraj vložil v pristojni svetovalski komisiji zakonski osnutek o zaščiti in razvoju furlanskega jezika. Zakon, ki je bil izdelan na osnovi dela ozgega odbora, pripisuje Dezeli aktivno vlogo pri zaščiti in razvoju furlanskega jezika ter se sklicuje na Evropsko listino manjšinskih jezikov, ki jo je Svet Evrope sprejel novembra 1992. Predlog med drugim določa teritorij, na katerem se bo zakon izvajal, ter pripisuje posebno po-

membno vlogo družbi Filologica Friulana in videmski občinski knjižnici Vincenzo Joppi, loteva pa se tudi vprašanja pisne furlansčine, glede katere obstajajo zdaj različna tolmačenja.

Zakon predvideva dalje ustanovitev observatorija za furlanski jezik, namenja dezelno podporo solam, ki bi uvedle dodatne tečaje furlansčine, ter nalaga Dezeli, naj sklene z Raiem konvencijo o uvedbi televizijskih programov v furlanskem jeziku.

VČERAJ V ITALIJANSKEM GLAVNEM MESTU PREDSTAVITEV 50-LETNICE DNEVNIKA

V Rimu praznovali jubilej Primorskega dnevnika

Predsednik založnikov Giovannini o vlogi časopisa ob meji - Navzoči predstavniki državnih oblasti

RIM - Proslave 50. obletnice izhajanja Primorskega dnevnika so odmevale včeraj tudi v Rimu, kjer je založba DZP-PRAE pripravila krajšo slovesnost za predstavitev obletnice rimskim in državnim oblastem. Udeležilo se je izjemno veliko število poslancev in senatorjev (prisotni so bili poslanci Fassino, Pezzoni, Lovisoni in Vascon ter senatorji Bratina, Carpenedo in Visintin) ter predstavniki predsedstva republike, predsedstva vlade, raznih ministrstev in novinarskih organizacij. Prisotna sta bila tudi slovenski veleposlanik v Rimu Marko Kosin in slovenski generalni konzul v Trstu Vlasta Pelikan. Slovesnost je od-

prl predsednik Zveze italijanskih založnikov Giovanni Giovannini, ki je ob čestitkah poudaril, da dejansko Primorski dnevnik izhaja že več kot 50 let in ob tem omenil zgodovinsko vlogo Partizanskega dnevnika. Giovannini je tudi spregovoril o času, ko je kmalu po podpisu Londonskega sporazuma kot dopisnik pisal o dogajanjih v Trstu in je že takrat poudaril nujnost, da se ob tej meji razvije sodelovanje, včeraj pa je dodal, da bi morala ta meja postopoma izginiti. Ob tem ima, kot je dejal Giovannini, Primorski dnevnik pomembno vlogo veznega člena in to vlogo tudi uspešno opravlja.

Predsednik DZP-

PRAE Klavdij Palčić je nato orisal razvojno pot Primorskega dnevnika od časa druge svetovne vojne do današnjih dni. Dejal je, da se časopis vključuje v stvarnost ob meji ter da prispeva k ustvarjanju novih odnosov, kot je v povsem drugačnih okoliscinah to počenjal že kot Partizanski dnevnik. Palčić je tudi spregovoril o stikih s osrednjimi italijanskimi oblastmi in se zahvalil predstavnikom vlade za pomoč, ki so jo zagotovili Primorskemu dnevniku v vseh zadnjih letih.

Odgovorni urednik Primorskega dnevnika Bojan Brezigar je nato predstavil knjigo Bojana Pavletica o 50-letnici Primorskega dnevnika in

Primorski dnevnik 1945-1995

Predsednik italijanskih založnikov Giovanni Giovannini med Brezigarjem in Palčićem na včerajšnji rinski predstavitvi 50-letnice našega dnevnika (telefoto AP)

dejal, da gre za prerez dogajanj v času, ki ga je Primorski dnevnik doživljal in katerega protagonist je bil tudi sam ter poudaril, da je knjiga tudi skromna zahvala vsem, ki so v teh petdesetih letih kakorkoli so-

delovali pri Primorskem dnevniku.

Udeleženci včerajšnjega srečanja so nato prisluhnili ubranemu petju Trzaskoga okteta, ki je v dvorani prestižne rimske palače Doria Pamphilj izzvenelo se prijetneje

kot običajno, za prijateljsko vzdušje pa so poskrbele primorske narodne nose pa tudi prigrizek in domaća kapljica, tako da res lahko recemo, da je Primorski dnevnik včeraj v Rimu predstavil lep slovenski kotiček.

ALESSANDRA GUERRA SE BO DANES SESTALA S CARAVALEJEM

Tržaški Lloyd mora ostati samostojen

Proti spojitvi z genovsko Italio so tudi sindikati

Najprej smo izgubili ladjedelnico in potem se popravljalnico ladij, saj bo Tržaški arzenal sv. Marka zaposloval piclih sto delavcev. Nevarnost je bila, da bo ista usoda doletela skedenjsko železarno, vendar se je zadeva, kot vse kaze, rešila. Zdaj je treba torej vse napore usmeriti v prestižno plovno družbo, v Tržaški Lloyd, da ga ne bi spojili z genovsko Italio, kakor namerava minister za prevoze Giovanni Caravale. Če pa v tem boju ne bomo zmagali, bo treba na vsak način prepričati, da bi pomembni pomorski dejavniki postopoma propadli, kar bi menda pokopalo sleherno možnost za pravo ovrednotenje jadranske poti v svet.

»In vendar ima valori-

zacija Jadrana v nacrtu celo sama Evropska zveza, ki je že pred časom izrazila pripravljenost, da v ta namen nakaze več milijard ekujev,« nam je včeraj popoldne potožil član pokrajinskega tajništva CGIL Riccardo Devescovi, ki se je malo zatem v spremstvu kolega Fabia Sanzina na sedežu Tržaškega Lloydja sestal s tremi sindikalnimi delegati te družbe. Porazgovorili so se o tem, kaj in kako ukreniti, da bi cimbolj poostriili pritisk na ministra Caravaleja, ki mora vsak čas predložiti parlamentu svoj nacrt o preureditvi državnega ladjevja v okviru holdinga Finmare. Kakor ze rečeno, hoče predstavnik vlade trzasko in genovsko družbo, ki edini v Italiji vzdržujeta

mednarodne kontejnerske proge, spojitvi. Zakaj? Zato, da bi bili rezijski stroški nizji. Toda v tukajšnjih sindikalnih krogih temu oporekajo, ces, kaksno malenkost bi privarčevali edinole na administrativnem področju, zaradi tega nima združitve nobenega smisla, posebno se, če pomislimo, da Tržaški Lloyd uspešno krmari. V resnici odpade nanj skoraj polovica vsega kontejnerskega prometa: ta doseže letno blizu 150.000 zabojnikov, sam Lloyd pa jih na svojih pet ladij vkrca okrog 60.000 in pošilja v Afriko, Azijo ter Avstralijo.

Sindikat je v obrambo Lloydja že posegel pri načelniku medministrskega odbora za zaposlovanje Gianfrancu Borghiniju, kajti Lloyd je izrecno

omenjen tudi v protokolu o soglasju za gospodarski preporod Tržaškega, na katerega izvajanje se zme-rom čakamo. Borghini dobro ve, da sta Genova in Tirensko morje obilno založena s progami in da teh primanjkuje na Jadrano, a to je nedvomno znano tudi Caravaleju.

Pokrajinski in deželni voditelji CGIL-CISL-UIL pa imajo še eno težavo. Medtem ko sami odločno nasprotujejo spojitvi Lloyd-Italia, se zanj ogrevajo vsedržavna vodstva FILT-CGIL, FIT-CISL in UILTrasporti. Zakaj? »Zavzeli so stališče, da je družbi boljše združiti, kot pa tvegati njuno razprodajo, ko bi privatizacija propadla,« odgovarja Riccardo Devescovi, a pripominja: »Mi se s tem stališčem seveda ne strinjamo.«

Včerajšnji sindikalni sestanek je izzvenel v pripravo na ponedeljkovo srečanje v deželnem merilu, istega dne pa bo v Rimu menda nov vrh na ministrstvu za prevoze, kjer sta se s Caravalejem in poverjenim upravnikom Finmareja Zappijem sicer že včeraj sesla trzaski občinski odborniki za gospodarstvo Eugenio Del Piero in menedžer Gambardella. Danes bo minister sprejel se predsednico deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Alessandro Guerra, ki mu bo izročila listino z enotnim stališčem odločujočih mestnih komponent proti okrnitvi Lloydove avtonomije in pomorskega prometa na Jadrano. Listino so sestavili na včerajšnjem srečanju med zastopniki deželne in trzasko občinske uprave.

Drago Gasperlin

Pogled na eno izmed sodobnih kontejnerskih ladij Tržaškega Lloydja

ZARADI STAVKE OSEBJA ACT

V nedeljo spet brez avtobusov

Protest bo celodnevne

V nedeljo bo spet stavka uslužbencev meddeželnega avtobusnega podjetja. Medtem ko so minuli četrtek ostali križem rok samo od 16.30 dalje, pa bodo tokrat odsotni z dela polnih 24 ur. Njihov protest se uokvirja seveda v vsedržavno stavko, ki so jo oklicale stanovske organizacije uslužbencev javnoprvoznih podjetij FILT (CGIL), FIT (CISL), UILTrasporti in FAISA (CISAL), da bi na ta način podkrepile zahtevo po ureditvi njihovega skrbstvenega položaja.

Na dosedanjih sestankih z ministrom za delo, ki sta se jih udeležila tudi zastopnika zakladnega resorja in ministrstva za prevoze,

zal ni prislo do razcisčenja. Kakor pise v skupnem tiskovnem sporočilu vseh starih sindikatov, je minister za delo Tiziano Treu obljubil samo to, da bo probleme glede skrbstva razrešil v okviru preosnove pokojninskega sistema oziroma, da bo skušal poiskati kaksno prehodno rešitev. V zvezi z vprašanjem predčasnih upokojitev v smislu 8. člena zakonskega odloka st. 92 pa niso ministri sprejeli nobene odločitve, za- trjujejo sindikalisti in zahtavajo, da se vsa zadeva cimprej poravnava.

Nedeljo bomo torej preživeli skoraj brez avtobusov, le tu pa tam bo kaksen vozil, ker stavka pač ne bo stoodstotna.

BURLO

Tehnološke novosti v otroški bolnišnici

V otroški bolnišnici Brulo Garofolo so začeli z informatizacijo oz. s povezovanjem vseh oddelkov in služb prek računalniškega omrežja. V bolnišnici, ki ima mednarodno priznani status raziskovalnega in- stituta, bodo na tak način lahko neposredno razpolagali s podatki iz laboratorijev za analize, iz službe za prvo pomoč oz. iz sprejemnega oddelka, iz radiološkega oddelka in iz notranje lekarne, obenem pa se bodo lahko povezali tudi z zunanjimi računalniškimi središči, od koder bodo crpali podatke o medicinskih raziskavah.

Se ta mesec bodo na- stavili potrebne računalniške aparature, septembra pa se bo zaključil tečaj za specializacijo uslužbencev.

ANTITRUST ODOBIL PRODAJO TOVARNE STOCK

Družbi Eckes zgladili pot

Z likerji naj bi preplavili vse vzhodnoevropske države

Včeraj je bila odstranjena se poslednja ovira na poti k prehodu lastništva trzasko tovarne Stock, ki ima sedež v Rojanu, v nemške roke. Antitrust, se pravi državni organizem, ki nadzoruje trzišče in jamci svobodno konkurenco, je namreč odobril njeno prodajo nemski družbi Eckes in tako potrdil, da transakcija ne bo vplivala na tržna ravnovesja ali okrnila konkurenčnih sposobnosti kogar koli. Jamstvena oblast, ki jo vodi bivši predsednik ministrskega sveta Giuliano Amato, je svoj sklep objavila že včeraj v biltnu ustrezne komisije.

Kakor je znano, so prodajni postopek formalizirali minuli ponedeljek, potem ko so se bili zanj dokončno dogovorili 8. maja. Sporazum predvideva, da Eckes prevzame celoviti delniški paket tovarne Stock in vseh

njenih podružnic na italijanskih tleh (v Portugaruar ima kleti za staranje) in v inozemstvu (v Avstriji, na Ceskem in v ZDA), v zameno pa ji izplača več kot 100 milijard lir. Tovarna Stock bo letos prispevala k prometu Eckesa dobrih 341 milijard lir, Nemci pa bodo z njeno pomočjo prodrali tako na italijansko trzišče kakor na avstrijski, ceski in druge vzhodnoevropske trge.

Rast izvoza je za Eckes prava nuja, saj se je poraba likerjev na nemških tleh v lanskem letu zmanjšala, in sicer za slabe 4 odstotke v zahodnem ter za 8, 5 odstotka v vzhodnem delu države. Pac pa neprestano napreduje prodaja sadnih sokov in raznih dietičnih pijač, po katerih je ta družba že zdavnaj zaslovela na vsej evropski celini.

PODROBNEJŠE PODATKE BO ORISAL KVESTOR CERNETIG

Jutrišnji praznik tržaške policije v znamenju velike angažiranosti

Statistični podatki o delovanju državne policije v Trstu, ki jih bo ob jutrišnjem prazniku podrobneje orisal novi kvestor Lorenzo Cernetig, so dokaj zgovorni in pričajo, da je bilo zelo intenzivno in tudi dokaj uspešno. Splošni podatki o obdobju od 1. maja lani do 30. aprila letos govorijo o 7.180 prijavljenih deliktih, na prostosti je bilo prijavljenih 1766 oseb, 232 so jih aretirali, identifikirali pa kar 34.682, a letoci oddelek je posegel 7.775-krat. Tudi odmevnih operacij ni manjkalo, začeni s zapleno 25 kg heroina in aretacijo treh oseb (12. maja lani). Ni minil mesec dni, ko so zasegli novo veliko pošiljko, 21 kg heroina, dve ročni bombi ter prijeli 4 osebe (4.6.). Samo tri dni kasneje (7.6.) so se spet ukvarjali s prekupčevalci z mamili, zaplenili so skoraj 700 tablet ecstasy. Boju proti mamilom so nasploh posvetili veliko pozornost, saj skozi naše področje vodijo pomembni kanali, preko katerih oskrbujejo tako italijansko kot tudi druga evropska trzišča: skupno so zaplenili več kot 52 kg heroina, več

kot 2 kg hasiša, 150 gr marihuane, 32 gr kokaina in omenjene tablete ecstasy, sodnim oblastem so prijavili 42 oseb, 36 so jih aretirali, 88 je bilo obvestil o raznih prekrških, stiri osebe pa so izgubile življenje zaradi prevelike doze mamila.

Lanski junij je bil nasploh razgiban, saj so aretirali tudi tri Albance, ki so svojo mladoletno rojakinjo ugrabili in ji namenili zalostno usodo na pločniku. Julija so izsledili Stefana Polverinija, ki ga obtozujejo umora Marine Mosca, septembra pa Walterja Gerina, ki naj bi bil ugrabil Roberto Calvani. V roke so jim padli tudi nekateri tuji državljani, ki so jim zakoni in poštenost deveta briga: hrvaški državljani Zoran Trinka se je posvečal trgovini z ukradenimi avtomobili, njegov rojak Mirsad Keranović pa je bil obtožen, da je v Istri zaradi izsiljevanja ugrabil neko osebo. Nadalje so ustavili Lorenza Agnoletta, ki naj bi pripadal »mafiji iz Brente« ter Morena Garesia, ki se je rad pootikal po tujih stanovanjih. Delokrog trzaskih agentov se ni omejl na naso pok-

rajino, saj so na primer šest turških državljani, osumljenih trgovanja z mamili, prijeli delno v Trstu in delno na Dunaju, Andrea Marza (trgovanje s ponarejenimi državnimi vrednotnicami) so aretirali v Bologni. Micheleja Miccolija (zdruevanje v zločinske namene) in Giulietto Polzello (zanjo je bil razpisan zaporni nalog) so nasli v Milanu.

Ob vsem tem treba omeniti se vso upravno in preventivno dejavnost, aktivnost urada za tujece ter raznih policij (cestne, postne, železniske, pomorske), vendar imamo premalo prostora, da bi vse podrobno navedli, saj nekatere »postavke« gredo v desetisoce (potni listi: 9.692, propustnice 30008, razne licence, kontrole javnih lokalov ipd.). Poleg tega so morali skrbeti za razne osebe, ki so bile v hišnem priporu, za izgone iz države. Pod »udarom« je bil tudi urad za tujece (izdal je preko 13 tisoč dovolovljenj za bivanje, izgnal je 1624 oseb, se ukvarjal z raznimi zahtevami za politično zatocisce itd.).

Policija je posegla tudi pri 530

incidentih, pri katerih je 7 oseb izgubilo življenje, a ranjenih je bilo skoraj 400. Naložili so tudi na tisoce glob (samo za prehitro voznjo so jih nasteli 1.714, globe pa so navrgle skoraj milijardo in 200 milijonov lir. Cestna policija je poleg tega spremljala razne osebnosti, izjemne tovore, sodna policija se je med drugim ukvarjala s preiskavo o ben- cinskih bonih (vpletenih je bilo 786 oseb). Polne roke dela je imela tudi obmejna policija (zadostuje podatek, da je opravila 39.748.240 kontrol, zavrnila 10.945 tujcev, zaplenila 40 avtomobilov, ustavila 1.462 italijanskih državljani, ki so hoteli v tujino). Pomorska policija je pregledala 1.888 ladij in 133.608 potnikov, zaplenila razna plovila in večkrat pomagala tistim, ki so se znašla v težavah. Nič manj zaposlena ni bila železniska policija (med drugim je izsledila 29 mladoletnikov in za 470 milijonov lir vrednega plena) ter poštna policija, ki je naložila za dobrih 43 milijonov glob in spremljala vozila, ki so prenasala razne dragocenosti.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzasko tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomika propaganda: Publiet SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,

Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ZDRAVSTVO / V DEŽELNEM SVETU F-JK

Izročili 43 tisoč podpisov odbora za obrambo glavne bolnišnice

Deželni odbornik za zdravstvo Fasola oporekal, da bi s premestitvijo kardiološkega oddelka na Katinaro stara bolnišnica izgubila pomen in vlogo

Odbor za obrambo glavne bolnišnice je izročil predstavnikom deželnega sveta 42.974 podpisov, ki so jih zbrali proti premestitvi kardiološkega in kardiokirurškega oddelka iz glavne v bolnišnico na Katinari. Odbor meni, da bi s tem okrnili pomen in funkcijo glavne bolnišnice, ki pa jo je treba obnoviti in jo uveljaviti kot osrednji zdravstveni center v samem središču mesta.

Pri izročitvi podpisov je bil prisoten tudi deželni odbornik za zdravstvo, Gianpiero Fasola, ki je delno odbil kritike zbirateljev podpisov. Po mnenju Fasole bo o zadevi moral odločati deželni svet, ki je pristojen za razvoj zdravstvenih služb, osebno pa meni, da se vsekakor sirijo tudi neupravičene bojazni

v zvezi z usodo glavne bolnišnice. Res je treba upoštevati mnenje tako velikega števila Tržčanov, vendar mora javnost upoštevati dejstvo, da je vsekakor že predvidena obnove stare bolnišnice in ureditev novega poslopja, ki bo nastalo na drugi strani Ul. Pietà, v katerem bodo nastavili oddelek za nujne posege. Premestitev kardiološkega in kardiokirurškega oddelka v bolnišnico na Katinari ni samo funkcionalna, saj bo zagotovila boljše pogoje delovanja v sodobnejših in primernejših prostorih, ampak spada tudi v širši nacr preureditve zdravstvenih uslug, po katerem bosta trzaska kardiologija in kardiokirurgija pridobili značaj deželnega središča za srčna obolenja. Odbornik

Fasola je tudi podčrtal, da premestitev oddelkov iz stare v novo bolnišnico nikakor ne pomeni, da bo glavna bolnišnica izgubila na pomenu: nasprotno, z novim oddelkom za nujne posege bo celo izboljšala svojo funkcijo.

Danes je že na razpolago 70 milijard lir, je pojasnil Fasola; del teh sredstev bodo namenili za izgradnjo in ureditev novega centra, ni pa sprejemljivo, da bi vsa sredstva namenili samo stari bolnišnici, kjer med drugim ne bi niti mogli imeti istocasno dveh gradbišč, ne da bi okrnili operativnosti te bolnišnice. Zato bodo del razpoložljivih finančnih sredstev namenili tudi za potrebno posodobitev katinarske bolnišnice.

Zakaj brez prostorov v novi bolnišnici?

V bolnišnici na Katinari manjkajo nekatere osnovne usluge za bolnike, ki nimajo na razpolago ne bara, ne brivca oz. frizerke, niti kioska za nakup časopisov in prostora, kjer bi lahko v miru preživeli nekaj prostega časa. Deset let po otvoritvi, katinarska bolnišnica se ne razpolaga s prostori za usluge, ki so povsem običajne in celo nujne v vseh sodobnih bolnišnicah. Ze dolgo časa je v nacrtih, da bi te prostore pridobili s tem, da bi pokrili del osrednjega dvorišča in tako uredili neke vrste »pokritega parka«, vendar se zadeva doslej še ni premaknila z mrtve točke.

Deželni svetovalec Gambassini je v zvezi s tem vložil vprašanje odboru, da bi pojasnili, zakaj ne steče oz. kdaj bo stekla potrebna licitacija za dela, za katera so že pred časom pridobili vsa potreba dovoljenja. Ves birokratski postopek so namreč uredili še za časa prejšnje uprave krajevne zdravstvene enote, razpis natečaja za izvedbo del pa je iz nepojasnjenih razlogov zastal.

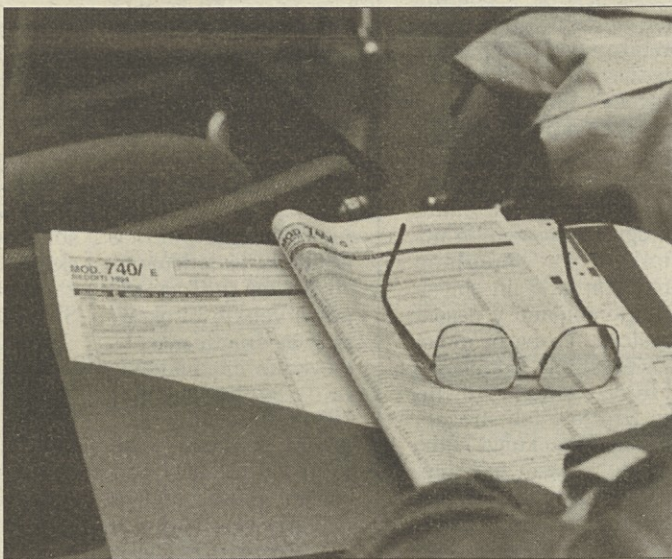
ZASEDANJE / KONZULENTI ZA DELO

Poenostaviti norme o delu

Poenostaviti - to parolo je bilo najbolj pogosto slisati na včerajšnjem meddeželnem zasedanju, ki ga je na Pomorski postaji priredila Zbornica konzulentov za delo za Tri Benecije. Poenostaviti norme, zakonodajo, birokratske poti, ki zavlačujejo delovanje konzulentov za delo in s tem posredno tudi delovanje podjetij in družb, ki se obračajo nanje, da bi jim pokazali izhod iz pravicatke džungle zakonskih določil, členov in paragrafov.

Konzumenti za delo so včeraj javno zatrnali, da so norme preveč zapletene in v številnih primerih tudi dvoumne ali pa protislovne drugim normam, ker so tako formulirane, da dopuščajo številne interpretacije. Ko se podjetnik obrne na konzulenta za delo, da bi mu razčistil določeno

vprašanje, se izvedenec za delo čisto znajde v zagati zaradi velikega števila možnih odgovorov. Svetovati pravilno ni lahko, ker se v sedanjem normativnem sistemu lahko kar mimogrede vrinejo napake, ki pa niso odvisne od konzulentove nepripravljenosti, pač pa od interpretiranja norm s strani državne birokracije, je med drugim poudaril pokrajinski predsednik trzaskih konzulentov za delo Arnaldo Rossi. Konzumenti za delo so se tehnično lotili predvsem starih nejasnih točk: nagrade podjetjem za sprejem novih uslužbecev na delo, novosti Dinijevega gospodarskega manevra, davčne prijave za leto 1995 in davčnih olajšav na investirani dobiček. Uvodoma sta zasedanje pozdravila predsednica deželnega odbora Alessandra Guerra in trzaski župan Illy.

ZA PONATIS KNJIGE O RIŽARNI

Pomaga naj civilna družba

Direktor Občinskega muzeja zgodovine in umetnosti Adriano Dugulin, direktor Deželnega instituta za zgodovino osvobodilnega gibanja v Furlaniji-Juljski krajini Sergio Zucca in raziskovalec tega instituta Tristano Matta so se odzvali toplemu pozivu Sergia Romanellija in prispevali vsak po 100.000 lir za ponatis knjige »Sv. Sobota. Preiskava in proces o Rižarni.« Vsi trije so tudi člani komisije Občinskega muzeja Rižarne. »Nadejamo se, da bo trzaska civilna družba pristopila k tej pobudi, saj bi ponatis knjige ovrednotil zgodovinski spomin na Rižarno kot premoženje vsega mesta,« so dejali.

Zbiranje sredstev za ponatis knjige je Romanelli sprožil, kakor je znano, zaradi tega, ker je za-

ložba Mondadori ponatis odklonila. Če upoštevamo, da je ta založniška hiša last Silvia Berlusconi, ki je več mesecev imel v rokah krmilo italijanske vlade, odklon sicer ni posebno presenetljiv, je pa vsekakor sramoten. To so pred kratkim izrecno poudarili tudi člani občinske komisije za Rižarno, ki ji predseduje podžupan in odbornik za kulturo Roberto Damiani in jo sestavlja vrsta uglednih osebnosti. Ravnanje Mondadorija je vredneje in bolj dostojanstveno pocastili 50. obletnico odpornosti in zmage nad nacifasizmom.

Knjiga je izšla leta 1988 ravno pri Mondadoriju, ki pa takrat seveda se ni bil v rokah Berlusconi.

VARSTVO / PRVIČ V TRSTU

Vpisovanje v slovenske jasli

Zaključilo se bo 10. junija

V teh dneh se nadaljuje vpisovanje v slovenske občinske jasli, ki bodo delovale kot samostojen oddelek italijanskih jasli G. Matteotti v Ul. Veronese 14. Po dolgoletnih prizadevanjih Sindikata slovenske sole, slovenskih staršev in slovenskih političnih predstavnikov na Občini se je trzaska občinska uprava letos končno odločila, da ponudi slovenskim staršem možnost odprtja slovenskih jasli. Odprtje in delovanje jasli je namreč odvisno od števila vpisov. Če bo za jasli zaprosilo zadostno število staršev, bodo samostojni slovenski oddelek odprli, v drugačnem primeru pa ne.

Možnosti za odprtje

so velike, saj je pred nekaj meseci kakih 40 slovenskih staršev z otroki od 0 do 3 let podpisalo prošnjo za odprtje jasli, da bi njihovi otroci koristili usluge te varstvene ustanove. Starše, ki svojih malčkov še niso vpisali, čaka sedaj vpis.

Vpisovanje poteka na sedežu jasli v Ul. Veronese 14 (tel. št. 309082 in 311789), in sicer ob ponedeljkih in četrtek od 15. do 17. ure in ob četrtek od 9. do 11. ure. Starši naj se obrnejo na koordinatorko otroških jasli in naj izrecno vprašajo za vpis v slovenske jasli. Rok vpisovanja zapade 10. junija. Vse dodatne informacije posreduje tudi urad Sindikata slovenske sole (tel. št. 370301).

POVIŠKI UNIVERZITETNIH TAKS

Študentje bodo še čakali na razsodbo

Deželno upravno sodišče je namreč zaradi stavke odvetnikov sklep odložilo

Skupina trzaskih študentov je vložila priziv proti sklepom, s katerimi so povisali univerzitetne takse, vendar zaenkrat na svoje zahteve ne bo prejel odgovora. S prizivom se namreč ukvarja Deželno upravno sodišče, ki pa je zaradi stavke odvetnikov za nedolocen čas odložilo razsodbo. Študentje so sicer terjali, da sodišče takoj suspendira izvajanje sklepov o poviskih, vendar jim niso ugodili.

Po nesreči pobegnili

Na dostopu na hitro cesto pri Proseku je včeraj okrog 13. ure prislo do prometne nezgode, ki je na srečo terjala le gmotno škodo (ki pa je bila precejšnja). Kaže, da je 53-letni Aldo Brunetta,

doma iz Bagnarie Arse v videmski pokrajini, izgubil nadzor nad svojim vozilom ford sierra, ker naj bi se naenkrat znašel pred avtomobilom, ki je tamkaj spreminjalo smer vožnje. Brunetta, ki je vozil v smeri Tržica, se je zaletel v varnostno ograjo, sofer drugega avtomobila (baje je slo za opel rumene barve s hrvasko registrsko tablico) pa naj bi pobegnili.

Trčenje pri Proseku

Do prometne nesreče je prislo tudi po predoru pri Proseku, kjer je dostavno vozilo s hrvasko evidenčno tablico (upravljal ga je 18-letni Damir Coklo) prevrnilo. Gmotna škoda je bila velika, ranjen pa ni bil nihče.

Damiani sprejel slikarja Toffolija

Trzaski podžupan in odbornik za kulturo Roberto Damiani je sprejel včeraj trzaskega rojaka in mednarodno priznanega slikarja Luigija Toffolija, ki živi v Parizu.

Toffoli je bil rojen leta 1907 v Rojanu, v Trstu je razstavljal le enkrat, leta 1928, dve leti pozneje pa se je preselil v Francijo. Prepotoval je pol sveta (Brazilija, Kitajska, ZDA, Mehika) in je edini likovnik, ki so mu posvetili cel muzej, sicer v centru La Coupole de Charenton Le Pont v pariskem predmestju, kjer je na ogled kakšnih sto umetnin. Damiani se je obvezal, da mu bodo trzaski mestni moške omogočili dostojno razstavo v rojstnem mestu.

NOVICE

Skupščina stanovalcev občinskih poslopij

Sindikalne organizacije Sunia-Sicet-Uniat sklicujejo danes ob 17.30 v dvorani ENAIP v Istrski ulici 57 skupščino vseh stanovalcev, ki jih je prizadela prodaja stanovanj v občinski lasti. Omenjene sindikalne organizacije, ki se nikakor ne strinjajo z ostalimi sindikalnimi organizacijami glede tega vprašanja, so že od vsega začetka nasprotovale usmeritvi, ki jo je ubrala občinska uprava glede tega vprašanja; zlasti nasprotujejo razprodaji stanovanj na dražbah.

Komisar Pokrajine sprejel predsednika prizivnega sodišča

Komisar Pokrajine dr. Domenico Mazzurco je včeraj v palaci Galatti sprejel na poslovnem obisku predsednika prizivnega sodišča dr. Corrada De Biasija. Na prisrčnem obisku se mu je zahvalil za veliko občutljivost pri opravljanju odgovorne naloge; v spomin na plodno sodelovanje med obema institucijama mu je dr. Mazzurco ob koncu obiska izročil pecat Pokrajine.

Čestitke msgr. Bellomija papežu Janezu Pavlu II.

Trzaski škof msgr. Lovrenc Bellomi je odposlal brzojavko papežu Janezu Pavlu II., s katero mu čestita ob današnjem 75. rojstnem dnevu. Msgr. Bellomi je tudi zaprosil vse duhovnike, da bi se na papeža spomnili na nedeljskih masah.

Trzaski škof Bellomi bo danes predstavil srečanje o zakonitosti v solidarni družbi, ki bo v soboto na Pomorski postaji (v dvorani Oceania). Na srečanju bo prisoten prof. Alfredo Carlo Moro, podpredsednik vsedržavne komisije o pravici in miru, ki deluje v okviru Italijanske škofovske konference.

V Boljuncu se nadaljuje praznik tiska SKP

Pred gledališčem Prešeren v Boljuncu se tudi danes nadaljuje praznik komunističnega tiska, ki ga prireja SKP; ob 20. uri bo v gledališču predstava v narečju. Jutri ob 20.30 pa bo na prazniku govorila sen. Ersilia Salvato, ki predseduje strankini senatni skupini.

SKP sprejela dekalog o družinskih posvetovalnicah

Deželni forum žena SKP je pred dnevi sprejel dekalog o družinskih posvetovalnicah; dokument bo stranka predstavila v soboto 20. na tiskovni konferenci, katere se bo udeležila tudi senatorka Ersilia Salvato. Deželni forum žena SKP je tudi sklenil, da bo zagotovil množično udeležbo na manifestaciji, ki bo 3. junija v Rimu v obrambo zakona št. 194.

Kako se obvarujemo pred sončnimi žarki

Farmaceutska fakulteta prireja študijski dan, ki bo namenjen proizvodnim tehnologijam kozmetičnih proizvodov, ki jih uporabljamo, da bi se obvarovali pred sončnimi žarki. Na študijskem dnevu, ki bo 23. t.m. in se začel ob 10. uri v konferenčni dvorani ekonomske fakultete, bosta program posegov koordinirala prof. Fulvio Rubessa in prof. Damiano Degrassi. Študijski dan je namenjen predvsem studentom farmacevtske fakultete ter proizvajalcem kozmetičnih proizvodov.

ŠOLSTVO / ZA VIŠJE SREDNJE ŠOLE

Izšel je učbenik Pravo in ekonomija

Knjigo prevedli Silvana Hvalič in Violeta Rosanda

Ustroj solstva in izobraževanja doživlja v Italiji številne spremembe. V okviru načrtov za preustroj študijskih programov višje srednje šole so predvidene razne študijske smeri, ki jih postopoma uvajajo v posameznih solskih zavodih. Za takšne novosti se zanimajo tudi odgovorni dejavniki v slovenskih solah na Trzaskem in Goriskem.

Za spremenjene učne načrte in nove predmete so potrebni med drugim tudi ustrezni učbeniki. Toda ti ne nastanejo iz dneva v dan, tudi če gre samo za prevod.

Pred kratkim je neki tak učbenik že izšel. To je Pravo in ekonomija za bolenjši visjih srednjih sol. Za omenjena predmeta je sicer že pred leti izšlo

vseh pet potrebnih učbenikov, vendar so vsi izrecno namenjeni zadnjim trem letnikom predvsem trgovskih tehničnih zavodov. Pravkar izšli prevedeni učbenik pa je bil, kot rečeno, sestavljen prav za prva dva razreda tistih visjih srednjih sol, v katerih bodo uvedli poučevanje prava in ekonomije.

Učbenik velikega formata obsega nad 430 strani. Avtorji so Fabrizio Galimberti, Pier Francesco Lotito in Luca Paolazzi, prevajalki pa profesorici Silvana Hvalič in Violeta Rosanda. Izdal ga je Deželni solski urad v Trstu.

Prvi del knjige je namenjen osnovnim pojmom iz ekonomske vede. V tridesetih poglavjih so razložena temeljna vprašanja iz mikroekonomije in makroekonomije, s katerimi se vede ali nevede srečujemo kot posamezniki in kot skupnost. Na začetku vsakega poglavja je podan uvodni konkretni primer iz vsakdanjega življenja, ki je posebno blizu mlademu človeku. V primeru samem je zaobjeto bistvo problema, ki je v naslednjih krajših sestavkih obravnavan z vidika ekonomske vede. Tako bo dijak po induktivni metodi spoznal najpomembnejše gospodarske zakonitosti, ki vodijo človeka v njegovem vsakodnevnem ravnanju in odločanju ter celotno skupnost v njeni skrbi za uravnoteženo gospodarsko blaginjo. Na koncu vsakega poglavja so se povzetek obravnavane snovi in številne vaje, ki

se nanašajo na predelano snov.

Drugi del učbenika obravnava najprej uvodna poglavja o pravu, nato pa italijansko ustavno ureditev z objavo celotnega besedila italijanske ustave. Tudi v tem delu učbenika je metodološki pristop enak onemu, ki smo ga omenili za prvi del knjige.

Ko bo dijak prebiral posamezna poglavja oziroma sestavke, ga branje ne bo utrujalo in dolgočasilo. Nasprotno, številni konkretni primeri ga bodo pritegovali, obenem pa bo spoznaval in dojemal osnovne pojme iz teh dveh družbenih ved.

Knjiga je, kot rečeno, namenjena dijakom. Prav pa lahko pride vsem, ki se želijo na enostaven način seznaniti s splošnimi pojmi in zakonitostmi v gospodarstvu in v državni skupnosti. Naj pa opozorimo se na nekaj. V naših razmerah je dobrodošla vsaka knjiga, ki prinaša ustrezno slovensko izražje iz strok, s katerimi smo običajno seznanjeni pretežno prek italijanskih medijev. Učbenik je torej dragocen tudi zaradi številnih strokovnih izrazov v slovenscini, ki se v glavnem ujemajo s pravno in gospodarsko terminologijo v dosedanjih učbenikih in omenjene predmete in ki jih običajno uporabljamo v našem prostoru. To pa ni malo, če pomislimo, kako bogato in razvejano je italijansko izražje v teh strokah. Zato bodo po knjigi lahko s pridom segali tudi prevajalci, časnikarji in publicisti.

Marijan Bajc

DANES ODPRTJE RAZSTAVE V UMETNOSTNI GALERIJ

Prispevek Občine ob 50-letnici osvoboditve

Razstavo pripravil Inštitur za zgodovino odpornišva

V občinski umetnostni galeriji na Trgu Unità v Trstu bodo danes ob 18. uri odprli zgodovinsko razstavo »Od boja do svobode - Trst 1943-1945«, ki jo trzaska občinska uprava v sodelovanju z Deželnim inštitutom za zgodovino odporniškega gibanja posveča praznovanju 50-letnice konca vojne in zmage nad nacifazizmom. Razstava bo prostorsko razdeljena v dva dela. V omenjeni galeriji bo zaobjeto obdobje od kapitulacije Italije do ustanovitve »Ljubljanske pokrajine«, v bližnji galeriji Tergesteo pa bo prikaz aprilskih in majskih dogodkov pred 50 leti. Ob razstavi so pripravili tudi videoposnetek o vsebini razstavljenega gradiva.

Novozelandska kolona se pomika proti Trstu

USTANOVNI OBČNI ZBOR

Arhitekti so se organizirali

V vodstvenih organih tudi Patricija Magnani in Jurij Žerjal

V konferenčni dvorani muzeja Revoltella (Ul. Diaz 27) bo danes, ob 18. uri ustanovna skupščina Združenja trzaskih arhitektov. Gre za organizacijo, ki si bo prizadevala za ovrednotenje poklica arhitekta, za sirjenje te stroke ter tudi za odpravo velikih birokratskih in drugih ovir, ki se vedno močno zavirajo svobodno izražanje na tem področju. Današnja skupščina bo potekala pod geslom »sveži, živi in ustvarjalni«. Med po-

budniki novega združenja so tudi nekateri slovenski arhitekti mlajše in srednje generacije. Združenje pa je v svoj delovni program med drugim vključilo tudi sodelovanje s stanovskimi kolegi in organizacijami iz sosednje Slovenije.

Novo združenje bo delovalo tudi v sodelovanju z Zbornico arhitektov, ki pa ima, kot znano, popolnoma druge cilje in namene. Za novega predsednika zbornice je bil po

zadnjih volitvah izvoljen Gianni Foti, ki je nasledil dolgoletni predsednici Gigetti Tamaro Semerani. V novi izvršni odbor Zbornice trzaskih arhitektov je bila izvoljena tudi Slovenka Patricija Magnani. Arhitekt Jurij Žerjal pa je bil imenovan v strokovno komisijo, ki se ukvarja s parcelami in honorarji. Njuna izvolitev priča o vse večjem uveljavljanju mladih slovenskih arhitektov v stroki, ki ima na Trzaskem velike tradicije.

Minifestival trzaské popevke

V pivovarni Forst Europa v Ul. Galetti bo v ponedeljek, 22. maja, ob 16. uri predfinalno pevsko tekmovanje drugega »Minifestivala trzaské popevke«, ki se ga bo udeležil tudi mali kabaretist Antares. Finalni večer bo 29. maja in zmagovita popevka tega večera bo izven programa nastopila na 17. Festivalu trzaské popevke, ki poteka vsako leto v gledališču Rossetti.

Glavni namen festivala je, da bi ovrednotil trzasko pevsko - glasbeno tradicijo ter približal trzasko narečje najmlajšim. V preteklosti so se na teh tekmovanjih lepo uveljavili tudi slovenski pevci.

V NEDELJO PRIREDITEV PRI S. IVANU

Ženski zbor Grbec v 15. pomlad

Ženski pevski zbor Ivan Grbec se pripravlja na svečano proslavo 15-letnice svojega delovanja. »Veselo pojemo in navdušujemo vaša srca, zato želimo tudi skupno z vami praznovati to pomembno obletnico«, so zapisale pevke v vabilu, ki je naslovljeno Skedenjcem, članom in prijateljem društva, pa tudi vsem tistim, ki imajo radi lepo petje.

Skedenjske pevke so resno na delu. Vaje so potekale nekaj časa dvakrat tedensko, sedaj celo trikrat in štirikrat. Pri vajah sodeluje tudi koreograf Janez Mejac. Pevke so utrjene, toda trdno odločene, da izpeljejo vse, kar so si za to obletnico zadale.

15-letnica, oziroma proslava te obletnice, bo potekala v nedeljo, ob 17.30 v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu (Ul. Brandesia).

Kot se za takšne priložnosti spodobi, bodo na programu pozdravni in slavnostni govori, nato seveda nastop pevk, ki se jim bodo z nekaj pesmimi pridružili se pevci in

pevke zbora Primorsko iz Mackolj.

Zbor nastopa v kar pomlajeni postavi. Med pevkami je tudi sedem takih, ki slovenscine ne obvladajo, pa so se zboru pridružile, ker ljubijo petje in si želijo medsebojnega sodelovanja na področju pevske ustvarjalnosti.

Za pevke in zbor, ki ga že deseto leto vodi Boža Hrvatic (prva zborovodkinja za dobo petih let pa je bila Marta Werk - Volk), bo to priložnost, da se poudari, kje vse je zbor v tem času nastopal in kaksna je pomembnost njegovega delovanja. Zbor namreč redno nastopa na reviji Primorska poje, na vsakoletnih Prešernovih proslavah, na skupnih prireditvah z drugimi zbori, na spominskih svečanostih, pa na vsakoletni prireditvi »Zapoj-

mo si pesem veselo«, ki bo tokrat že deseta. Zbor je v času svojega delovanja nastopal sirom trzaskega in goriskega območja, v raznih krajih Italije, matične domovine, na avstrijskem Koroskem, pa tudi v drugih krajih Avstrije, in se v Dalmaciji.

Program, ki ga zbor izvaja, je pester in bogat ter obsega vrsto slovenskih narodnih in umetnih pesmi, nastopa pa s pesmimi v osmih drugih jezikih, med temi tudi v esperantu. Vsi torej v nedeljo na lepo proslavo.

Neva Lukes

POČITNICE

Dijaški dom ponuja otrok prijetna poletna letovanja

Dijaški dom »Srečko Kosovel« v Trstu je kot vsako leto organizator lepih in prijetnih letovanj za nase mlade. Kot vsako leto ponuja Dijaški dom Poletno središče za mlade slovenske in italijanske narodnosti, ki bo potekalo od 12. junija do 1. septembra v domskih prostorih. Zainteresirani se lahko prijavijo za daljše obdobje, najmanj pa za en teden bivanja.

Druga ponudba zadeva letovanje v domu »Medved« na Medvedjem Brdu, kraju nad Logatcem, kjer bodo preživljali počitnice mladi od 6. do 12. leta starosti v času od 3. do 13. julija, starejši, od 12. do 17. leta starosti pa od 13. do 23. julija.

Potem je na razpolago se letovanje v Portorožu od 31. julija do 10. avgusta, in sicer za vse mlade od 6. do 17. leta starosti. Vpisi za nekatera letovanja so se zaključili, v druge pa imajo zainteresirani se možnost, da se vpisejo.

Naj zapišemo, da imajo otroci in mladinci veliko možnosti za prijeten oddih,

tako v sklopu Dijaskega doma, kot v Portorožu. Isto velja tudi za Medvedje Brdo, kjer bodo imeli udeleženci priložnost raznih razvedrilnih dejavnosti, med katerimi vožnja z gorskimi kolesi, lokostrelstvo, možnost plezanja tur, pomenke in ure o astronomiji in arheologiji, pa se številne možnosti lepih izletov v naravo.

Dom »Medved« na Medvedjem Brdu je bil uradno odprt sele oktobra lani. Stoji na 790 metrov nadmorske višine. Ima krasno okolico in je torej kraj, kjer se bodo naši mladi prav gotovo zelo dobro počutili. Predvideni so obiski staršev, da bi se tudi oni prepričali, v kako lepem in idealnem krogu bodo njihovi otroci preživljali svoje počitnice. Starsi, ki svojih otrok niste se vpisali, pohitite. Nudi se lepa priložnost letovanja vsem tistim, ki bi želeli ostati v Dijaskem domu, drugim, ki si želijo morja in se ostalim, ki bi želeli preživeti del svojih počitnic v lepi naravi.

N.L.

TRŽAŠKA KNJIGARNA / PREDSTAVITEV

Knjiga »Po poteh Andreja iz Loke«

Sledovi v umetnosti Beneške Slovenije

Gian Carlo Menis, Emilijan Cevc, Tarcisio Venuti, Franc Rupnik, Silvester Gabersček in Giovanni Maria Del Basso so bili jeseni 1992 povabljeni, da v okviru Benecanskih kulturnih dnevov poglobijo naše poznavanje preteklih tesnih stikov med sosedami, ki so se pretakali na območju Beneške Slovenije. Priložnost za obravnavo umetnostnih in kulturnih tokov, ki so v času od 15. do 18. stoletja povezovali osrednjo Slovenijo z Benečijo in preko nje segali na fur-lanska tla, je predstavljala skorajšnja petstoletnica cerkvice Sv. Kvirina pri Spetru, simbola nekdanje beneske avtonomije.

Slo je torej za odkrivanje in potrjevanje plodnega sožitja, ki je pustilo svoje trajne sledove v umetnosti, predvsem v votivnih cerkvicah iz pozne gotike, ki so razsejane po gricah Beneške Slovenije, v njihovi arhitekturi, v kamniti plastiki in v

poznejši baročni opremi, v številnih zlatih oljarnih kobarisole.

Takrat pripravljeno in pozneje dopolnjeno gradivo so natisnili v zborniku, ki prinaša vseh šest prispevkov v slovenskem in italijanskem jeziku in ki ga dopolnjuje bogato in izvirno slikovno gradivo: 170 fotografij z izčrpnimi podatki, ki kot posebno, skorajda samostojno sporočilo spremljajo izvajanja posameznih avtorjev in jih povezujejo v celoto.

Knjigi so dali naslov »Po poteh Andreja iz Loke«, da bi s tem počastili najpomembnejšega od mojstrov, ki so z Gorenjske prisli v Benečijo, in jo ob peti obletnici smrti posvetili spominu arh. Valentina Simonitija, ki je to arhitekturo raziskoval, ohranjal in ukoreninjal v naslo kulturno in skupnostno zavest.

Publikacijo bodo predstavili danes, 18. maja, ob 17.30 v Trzaski knjigarni.

TRŽAŠKA KNJIGARNA IN ŠTUDIJSKI CENTER NEDIŽA vabita danes, 18. maja ob 17.30 v Tržaško knjigarno na predstavitev knjige

Sulle strade di Andrea da Loka (po Poteh Andreja iz Loke)

Govoril bo PAVEL PETRIČIČ

STRANKA KOMUNISTICNE PRENOVE

POKRAJINSKI PRAZNIK TISKA

v gledališču F. Prešeren v Boljuncu

ob 20.30 skupina **SIPARIO APERTO**, briljantna komedija v tržaškem narečju »SU MARE GREGA«, tekst in režija S. PETEAN

CAPITOL - 16.30, 17.50, 19.10, 20.30, 22.00 »La carica dei 101«, risanka, prod. Walt Disney.

ALCIONE - 18.30, 20.15, 22.10 »Sostiene Pereira«, r. Roberto Faenza, i. Marcello Mastroianni, Stefano Dionisi, Daniel Auteuil, Nicoletta Braschi.

LUMIERE - 17.00, 19.30, 22.00 »Le ali della libertà«, i. Tim Robbins.

PIREDITVE

KULTURNI KROZEK LA RUPE-OB PECINI vabi danes, 19. t.m., ob 20.30 v Dom Brdina na Opcinah, kjer bosta dr. Pavel Fonda psihoanalitik in Paolo Bani operater Zadruga La Quercia predavala o delikatem aspektu priholoskega in socialnega razvoja mladoletnikov. Naslov večera bo »Je mladina v rizicnem položaju?«.

SKD PRIMOREC - Trebče prireja tečaj "Minuta za zdravje" MASAZA STOPAL v soboto, 20. t. m. od 15. do 20. ure v telovadnici O.S. Pinko Tomazič v Trebcah. Vodi: Helena Bizjak.

STRANKA KOMUNISTICNE PRENOVE prireja do ponedeljka 22. t.m., v Boljuncu pri gledališču F. Prešeren "PRAZNIK TISKA".

SLOVENSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA in TPPZ P. Tomazič prireja slavnostni koncert ob 50. obletnici osvoboditve s predstavitvijo novih kaset in kompaktnih plošč. Nastop bo v soboto, 20. t. m., ob 20.30 v Sportnem centru v Zgoniku.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB, Ul. Donizetti 3 prireja v soboto, 20. t. m. SRECANJE s pesnikom Cirilom Zlobcem ob njegovih 70-letnici. Avtorja in njegovo delo bo predstavila Zora Tavcar. Recital izbora Zlobcevih pesmi bo izvajal gledališki krozek SKK. Začetek ob 19. uri. Vsi prisrčno vabljeni, posebno letosnji maturanti.

GODBA NA PIHALA IZ RICMANI vabi na 9. izvedbo PROMEDNADNIH KONCERTOV na Trgu v Ricmanjih v nedeljo, 21. t. m., ob 17. uri nastopajo sledeči pihalni orkestri: Corpo bandistico di Rosazzo - Corno di Rosazzo (UD) in Pihalni orkester Svea - Zagorje ob Savi.

SKD VIGRED-Sempolaj in KD Rdeca zvezda-Salez prireja II. otroško revijo "Vsi smo prijatelji" v nedeljo, 21. t.m., ob 18. uri v SKC v Zgoniku. Prijateljsko vabljeni.

PPZ I. GRBEC naznanja, da je ze 15 let odkar veselo poje in navdušuje vasa srca. Zato zeli to obletnico praznovati skupaj z vami. Toplo ste vabljeni v nedeljo, 21.t.m., ob 17.30 v gledališce Marijinega doma pri sv. Ivanu (Ul. Brandesia). Caka vas veliko presenečenje.

SLOVENSKA ZUPNJSKA SKUPNOST V ROJANU vabi na PROSLAVO ob 30-letnici radijskega prenosne nedeljske maše iz cerkve v Rojanu, ki bo v nedeljo, 21. t. m., ob 20. uri v rojanski cerkvi. Spored obsega pevske in orgelske tocke.

SK DEVIN sklicuje 21. redni občni zbor, ki bo jutri, 19. t.m., na sedežu v Cevrovih v prvem sklicanju, ob 19.30 in ob drugem sklicanju, ob 20.30.

IZLETNIKE

Primorskega dnevnika,

ki so se prijavili za

»Krožno vožnjo po Italiji«

od 1. do 4. junija prosimo, da poravnajo zadnji obrok vpisnine danes, 18. maja, v potovalnem uradu

Aurora, v Ul. Milano 20, in sicer med 9. in 12. ter med 16. in 18. uro.

Uredništvo

canju, ob 20.30. Zazeleno so tudi nova imena na kandidatih listi, posebno mladih članov za priliv novih mladih idej v delovanje kluba. Toplo vabljeni vsi člani, prijatelji ter druga prijateljska društva. Sledi kot običajno družabnost.

VASKE ORGANIZACIJE vabijo vašcane na sestanek, ki bo jutri, 19. t.m., ob 20.30 v prostorih Društvene gostilne na Kontovelu. Dnevni red: jusarske posesti in odbori, razno.

KMETIJSKA ZADRUGA v Trstu vabi svoje člane, da se udeležijo rednega občnega zbora, ki bo v drugem sklicanju v soboto, 20. maja, ob 17.30 v dvorani "A. Ukmar" kulturnega društva "F. Venturini" pri Domju.

KD SLOVAN - Padrice vabi celotno vasko skupnost in vse člane na OBCNI ZBOR, ki bo potekal v prostorih Gozdne zadruge v torek, 23. t. m., ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem.

ŠOLSKÉ VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvešča osnovnosolske učitelje, ki so uspešno opravili redni učiteljski natečaj po izpiti in naslovih, da je na solskem skrbništvu v Trstu v uradu za slovenske osnovne sole na ogled lestvica natečaja. Kandidati imajo deset dni časa za morebitni priziv glede napake točkovanja naslovov.

IZLETI

SPD TRST priredi v nedeljo, 21. maja izlet z vlakom na Gorenjsko s hojo do planinskega doma Pristava. Odhod s Trsta ob 5.45 s Trga Oberdan z avtomobili in ob 7.00 z vlakom iz Nove Gorice. Vpisovanje v uradih ZSSDI (tel. 635627). Obvezna prijava in placilo 15.000 lir.

ČESTITKE

Danes bo v Krizu ugasnila tri svečke najina ZORA CERNIC. Mnogo zdravja in veselja ji zelita nona Mari in stric Edi. Trzaska upokojenka Olga Ban čestita GORISKIM UPOKOJENCEM ob obnovitvi pevskega zbora.

MALI OGLASI

ITALIJANSKO VELE-POSŁANISTVO V LJUBLJANI (Sneška 8) razpisuje delovno mesto uslužbenca/ke za opravljanje strojepisnih, prevajalskih in tajniških del. Pogoji: odlično znanje italijanske in slovenske, znanje strojepisja in stenografije, starost od 18 do 40 let ter

najmanj dveletno bivanje v Sloveniji. Za informacije pokličite po tel. 0038661/1257347 (od 8.30 do 13.30). Ponudbe z življenjepisom pošljite priporočeno do 5.6.1995.

ITALIJANSKO VELE-POSŁANISTVO V LJUBLJANI (Sneška 8) razpisuje prosto delovno mesto voznika-vratarja-telefonista. Pogoji: odlično znanje italijanske in slovenske, starost od 18 do 40 let, najmanj dveletno bivanje v Sloveniji ter dober voznik. Pri izbiri kandidata bodo imeli prednost tisti z znanjem strojepisja. Za informacije pokličite po tel. 0038661/1257347 (od 8.30 do 13.30). Ponudbe z življenjepisom pošljite priporočeno do 5.6.1995.

BAR na Proseku isče 18/20 letno/ega vajenka/ca za poletno sezono. Tel. st. 225286 v jutranjih urah.

KOVINARSKA delavnica isče 15/16-letnega vajenca. Ponudbe po telefonu ali osebno: Podjetje Breg, Obrtna cona Dolina, tel. st. in fax 228563.

ZADRUŽNA PRODAJALNA na Opcinah isče uslužbenca. Tel. st. 211054 ali 213274.

ISCEN enostanovanjsko hiso na Kontovelu ali Krizu s pogledom na morje. Tel. 662023.

ISCEN zazidljivo zemljišče s pogledom na morje. Tel. 0330-239804.

ZIDARJA isče gradbeno podjetje. Tel. 818141.

DAM v najem 70 kvm skladišča. Tel. 228390.

21-LETNI fant, po poklicu kamnosek, isče resno zaposlitev. Tel. 200882.

PODARIM simpatične male mucke. Tel. st. 22793.

MLADICA KOKERJA (samcka) kupim. Tel. (0481) 21317 okrog dvanajste ure.

V TRZICU oddam prostor primeren za urad, 40 kv. m. Tel. st. (0481) 711772 med 13. in 17. uro, oz. po 20. uri.

ENOSTANOVANJSKA hisa v Gorici v Ul. Brigata Pavia 20, na prodaj. Tel. st. (0481) 535048 med 17. in 19. uro.

PRODAJ belo opel astra 1.4 SW club, 45.000 km za 15.500.000 lir. Tel. na st. 0360/791777 ali 040/350450.

OSMICO ima odprto Kuzmič v Prebenu.

OSMICA je odprta pri Simcevih v Krizu 202.

OSMICO sta odprla Nini in Valter Pertot v Nabrezini st. 10 (Spjlni).

OSMICO je odprl Lauriha Boris v Dolini 445. Toci belo in crno.

OSMICO je odprl Skrk Josko-Salez 61.

OSMICO sta odprla v Borstu Stevo in Sonja. Vabljeni.

OSMICO imata odprto Ivan in Cvetko Colja v Samatorci 20.

OSMICO je odprl Alojz Kante, Praprost st. 18.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milic.

PRISPEVKI

V spomin na Borisa Raceta Zarka darujeta Vanda in Mirko Primožič 100.000 lir za Stadion 1. maj.

V počastitev spomina Stanka Boleta darujeta Nadja in Branko Pahor z družino 100.000 lir za Stadion 1. maj.

Zaradi skorajšnje obnovitve razstavnih prostorov

OPREMA *Koristi*

Nudi na vseh razstavljenih artiklih

POPUST od 20 do 80% POHITITE

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglas - obvestila: 8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja: 8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

Namesto cvetja na grob Marine mame Vere Sancin darujejo prijateljice Renata, Anita, Marija, Vera, Marta in Orlanda 120.000 lir za Stadion 1. maj.

V spomin na Irene Suc por. Daneu darujeta Anica in Drago Stoka 20.000 lir za KD Prosek-Kontovel.

V spomin na Stanka Daneu darujeta Anica in Drago Stoka 20.000 lir za KD Prosek-Kontovel.

V spomin na Borisa Raceta Zarka darujeta Elda in Gojmir Demšar 50.000 lir za NSK in 50.000 lir za SD Bor.

V spomin na Innocenza Gunnella darujeta Nada in Karlo 25.000 lir za gradnjo Kulturnega doma v Lonjeru.

V spomin na raznasalko Primorskega dnevnika Irene Suc por. Danieli darujejo Marija, Mira in Maruska 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu.

V počastitev spomina dragega Zarka Raceta darujeta Dragica in Ramiro 100.000 lir za Dijasko matico.

V spomin na g. Viktorijo Martelanc darujeta Lidija in Edi Godnik 50.000 lir za vezenje rut barkovljanske noše.

Milojka Pertot daruje 100.000 lir za vezenje rut barkovljanske noše.

V spomin na Justo Spehar darujejo Pino 30.000 lir, Alice 20.000 lir in Fabio 30.000 lir za Zadrugo Ban.

V spomin na sestro Bernardo Krevatin daruje Alice 20.000 lir za Zadrugo Ban.

V počastitev spomina ob obletnici smrti prof. Ivana Sosica daruje Lucija Hrovatin 50.000 lir za popravilo strehe Prosvetnega doma na Opcinah.

Prijatelji društvenega bara darujejo 31.000 lir za popravilo strehe Prosvetnega doma na Opcinah.

V spomin na padla brata Slavka in Vilka daruje sestra Vilma Bizjak 50.000 lir za Organizacijo proslavljanja 50-letnice osvoboditve v repenabrski občini.

V spomin na Borisa Raceta-Zarka darujeta Vlasta in Armid Ukmar 50.000 lir za Dijasko matico in 50.000 lir za Glasbeno matico.

Marija Pečar se prisrčno zahvaljuje za voscila in daruje 20.000 lir za Društvo slovenskih upokoencev.

V zahvalo za voscila daruje Lovrenc Zerjul 35.000 lir za Društvo slovenskih upokoencev.

V spomin na pok. Marijo Vodopivec darujeta Anica in Albin Skabar 30.000 lir za popravilo zgoniske cerkve.

V spomin na pok. Zmagino mamo Viktorijo Radečič darujeta Stana in Ladi 50.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Za popravilo spomenika NOB pri Domju so darovali:

Josip Svava (Domjo) 10.000 lir, Guido Jez (Domjo) 50.000 lir, Vera Kral (Domjo) 50.000 lir, Silvana Mauro (Domjo) 5.000 lir, Marija Cerneka (Domjo) 15.000 lir, Mario Marsič (Domjo) 10.000 lir, Mauro Cheber (Domjo) 10.000 lir, Libero Bossi (Domjo) 20.000 lir, Claudio Vattovaz (Domjo) 10.000 lir, Alceo Pregarc (Domjo) 20.000 lir, Bar Pizzeria Mama (Pulje) 30.000 lir, Cveto Slapnik (Pulje) 10.000 lir, Santina Fajdiga Dobrila (Pulje) 20.000 lir, Dina Blason Dobrila (Pulje) 10.000 lir, Ignac Samec (Domjo) 10.000 lir, Paola Berdon (Domjo) 10.000 lir, Emil Komar (Domjo) 20.000 lir, Zorko Corbatti (Domjo) 50.000 lir, Flavia Bordon Masten (Domjo) 100.000 lir.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pričije) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

Razstava
»Od boja do osvoboditve«

V občinski umetnostni galeriji na Trgu Unità v Trstu bodo danes ob 18. uri odprli zgodovinsko razstavo »Od boja do svobode - Trst 1943-1945«, ki jo trzaska občinska uprava v sodelovanju z Deželno inštitutom za zgodovino odporniškega gibanja posveča proslavljanju 50-letnice konca vojne in znage nad nacifasizmom. Razstava bo prostorsko razdeljena v dva dela. V omenjeni galeriji bo zaobjeto obdobje od kapitulacije Italije do ustanovitve »Ljubljanske pokrajine«, v bližnji galeriji Tergesteo pa bo prikaz aprilskih in majskih dogodkov pred 50 leti.

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK, 18. maja 1995

ERIK

Sonce vzide ob 5.31 in zatone ob 20.32 - Dolžina dneva 15.01 - Luna vzide ob 0.12 in zatone ob 9.09.

Jutri, PETEK, 19. maja 1995

PETER

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 14,4 stopinje, zračni tlak 1009,3 mb ustaljen, veter 14,4 km na uro jugovzhodnik, vlaga 88-odstotna, dežja je padlo 15 mm, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 17 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Luca Gregorat, Lorenzo Primavera, Francesco Zupin, Selene Serpi, Andrea Fabbro.

UMRLI SO: 7-letni Stefano Barachino, 93-letna Giusta Vecchiet, 75-letni Vittorio Ossich, 75-letna Ada Eulambio, 94-letna Maria Schemeil, 76-letna Maria Ukovic, 84-letna Natalia Lipott, 74-letna Solie Salvadori, 58-letni Gilberto Zacchigna, 73-letni Giuseppe Mendizza, 82-letna Emma Budak in 82-letni Ernesto Loredan.

BARKOVLJE

Obhajilo za slovenske otroke v narodnih nošah

V nedeljo, ob 11. uri bo v cerkvi v Barkovljah obhajilo za slovenske otroke. Kot je že nekaj let navada, bodo tudi tokrat obhajanci obleceni v narodno nošo, dve deklici pa bosta imeli tudi novi ruti, ki so jih v Barkovljah izdelali v sklopu akcije, ki poteka že od leta 1980, da se domače narodne noše izpopolni z novimi deli oblačil, predvsem z rutami in bluzami, okrasenimi z vezeninami, ki so od nekdanje krasila ta oblačila.

Akcijo zbiranja narodnega bogastva, predvsem kar zadeva domačo narodno nošo, so v slovenski barkovljanski soli začele leta 1980 takratne

učiteljice Celestina, Nada, Anica in Vera. V zvezi s to akcijo so začeli učenci zbirati razne podatke o življenju v Barkovljah, pa vzorce vezenin za razne dele noše in se drugo gradivo.

Na osnovi te pobude sta bili sedaj izdelani dve novi ruti, v delu pa sta se dve bluzi, kar naj bi izpopolnilo noše, ki jih ima domače društva na razpolago.

Pri verski svečanosti bo sodeloval zborček Kresnice od Sv. Ivana, ki ga vodi sestra Karmen; potem pa se bodo obhajanci in njihovi stari zbrali v župnišču na krajsi družabnosti.

(N.L.)

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 15. do NEDELJE, 21. maja 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Istrska ulica 18 (tel. 7606477), Skedenj - Ul. Soncini 179.

BAZOVICA - (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Istrska ulica 18, Skedenj - Ul. Soncini 179, Trg Libertà 6.

BAZOVICA - (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Libertà 6 (tel. 421125).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - Danes dvorana rezervirana. Jutri: 17.00, 18.50, 20.40, 22.30 »Genio per amore«, i. Walter Matthau, Meg Ryan, Tim Robbins.

EXCELSIOR - 18.00, 20.00, 22.00 »L'esca«, r. Bertrand Tavernier, prepovedan mladini pod 18. letom.

EXCELSIOR - 18.45, 20.30, 22.15 »Don Juan De Marco, maestro d'amore«, i. Marlon Brando.

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Morti di salute«, i. Anthony Hopkins, Bridget Fonda, Matthew Broderick.

NAZIONALE 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Léon«, r. Luc Besson, i. Gary Oldman, Natalie Portman, prepovedan mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 2 - 16.15, 17.40, 19.10, 20.40, 22.15 »Piccole canaglie«.

NAZIONALE 3 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »A proposito di donne«, i. Whopi Goldberg, Mary Louise Parker, Drew Barrymore.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il prete«, prepovedan

VOZNI RED VLAKOV

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.12	(R)	Tržič (4.35), Mestre (6.20), Benetke (6.32).
5.36	(D)	Tržič (5.59), Mestre (7.36), Benetke (7.47).
6.10	(IC)	TERGESTE - Tržič (6.34), Portogruaro (7.19), Mestre (8.02), Padova (8.36), Vicenza (8.57), Verona (9.31), Milano (10.55), Torino (12.55).
6.16	(R)	Tržič (6.42), Portogruaro (7.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.48	(IC)	MIRAMARE - Tržič (7.12), Mestre (8.40), Padova (9.14), Bologna (10.35), Firenze (11.44), Rim Termini (13.45).
7.12	(E)	VENEZIA EXPRESS - Tržič (7.35), Mestre (9.07), Benetke (9.18).
7.35	(D)*	Tržič (7.58), Gorica (8.19), Videm (8.48), Pordenone (9.28), Treviso (10.19), Benetke (11.06). Op.: ukinjen ob praznikih iz Trsta do Vidma.
8.12	(IR)	Tržič (8.35), Mestre (10.07), Benetke (10.18).
9.25	(R)	Tržič (9.53), Portogruaro (10.54). Op.: samo ob praznikih.
10.12	(IR)	Tržič (10.35), Mestre (12.02), Benetke (12.18).
12.12	(IR)	Tržič (12.35), Mestre (14.07), Benetke (14.18).
13.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (15.07), Benetke (15.18).
13.47	(R)	Tržič (14.15), Portogruaro (15.17). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.12	(IC)	Tržič (14.35), Mestre (16.07), Benetke (16.18).
14.20	(IR)*	Tržič (14.43), Gorica (15.05), Videm (15.30), Pordenone (16.01), Treviso (16.39), Mestre (16.57), Benetke (17.08). Op.: ukinjen ob praznikih od Trsta do Vidma.
15.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (17.07), Benetke (17.18).
16.10	(IC)	SVEVO - Tržič (16.34), Portogruaro (17.19), Mestre (18.02), Padova (18.36), Milano (20.55), Genova (22.55).
17.12	(E)	Tržič (17.35), Mestre (19.07), Benetke (19.18).
17.18	(R)	Tržič (17.45), Portogruaro (18.45), Mestre (19.48), Benetke (19.59). Op.: se ne ustavi v Grljanu in Križu.
18.12	(E)	Tržič (18.35), Portogruaro (19.23), Mestre (20.07), Benetke (20.18), Bologna (23.10), Lecce (9.34).
19.12	(IR)	Tržič (19.35), Mestre (21.07), Benetke (21.18).
19.45	(R)	Tržič (20.14), Portogruaro (21.16). Op.: ukinjen na predpraznični dan.
20.28	(E)	SIMPLON EXPRESS - Tržič (20.52), Mestre (22.15), Padova (23.04), Verona (0.02), Milan (1.34), Domodossola (3.05), Zeneva (6.49).
21.12	(IR)	Tržič (21.35), Mestre (23.07), Benetke (23.18).
21.18	(E)*	Tržič (21.41), Gorica (22.02), Videm (22.30), Benetke (0.21), Padova (1.10), Verona (2.14), Milan (4.05), Turin (6.37).
22.10	(E)	Tržič (22.33), Portogruaro (23.21), Mestre (0.04), Bologna (3.00), Firenze (4.35), Rim Termini (8.25).

* Proga Trst-Videm-Benetke

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
0.47	(IR)	Benetke (22.40), Mestre (22.51), Tržič (0.23)
2.32	(D)	Benetke (0.14), Mestre (0.25), Tržič (2.08).
6.34	(R)	Portogruaro (5.05), Tržič (6.08). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.10	(D)	Portogruaro (5.56), Tržič (6.47).
7.45	(D)	Portogruaro (6.30), Tržič (7.17), Sesljan (7.24), Nabrežina (7.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.01	(E)	Rim Termini (22.15), Firenze (1.38), Bologna (3.55), Mestre (5.50), Tržič (7.37).
8.55	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zeneva (22.52), Milan (3.42), Verona (5.16), Padova (6.16), Mestre (6.40), Tržič (8.32).
9.10	(E)*	Turin (22.50), Milan (0.40), Verona (3.31), Benetke (5.08), Treviso (6.15), Pordenon (7.05), Videm (7.46), Gorica (8.25), Tržič (8.46).
9.31	(R)	Portogruaro (8.00), Tržič (9.03).
9.53	(D)*	Benetke (6.34), Treviso (7.06), Pordenon (8.01), Videm (8.40), Gorica (9.09), Tržič (9.30).
10.07	(E)	Lecce (18.14), Bologna (4.37), Benetke (7.10), Mestre (8.12), Tržič (9.43).
10.47	(IR)	Benetke (8.40), Mestre (8.51), Portogruaro (9.35), Tržič (10.23).
11.03	(R)*	Benetke (7.08), Treviso (7.42), Pordenone (8.54), Videm (9.34), Gorica (10.14), Tržič (10.36). Op.: ukinjen ob praznikih.
11.47	(E)	Benetke (9.40), Mestre (9.51), Tržič (11.23).
14.09	(IC)	SVEVO - Sestri Levante (6.15), Genova (7.13), Milan (8.50), Verona (10.27), Benetke (11.54), Mestre (12.21), Tržič (13.45).
14.35	(D)*	Benetke (11.10), Pordenone (12.24), Videm (13.05), Gorica (13.48), Tržič (14.12). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.47	(IR)	Benetke (12.40), Mestre (12.51), Tržič (14.23).
15.05	(R)	Portogruaro (13.45), Tržič (14.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
15.47	(IR)	Benetke (13.40), Mestre (13.51), Portogruaro (14.35), Tržič (15.22).
16.27	(D)	Benetke (14.17), Mestre (14.28), Portogruaro (15.15), Tržič (16.03).
17.47	(IR)	Benetke (15.40), Mestre (15.51), Portogruaro (16.35), Tržič (17.23).
18.47	(IR)	Benetke (16.40), Mestre (16.51), Portogruaro (17.35), Tržič (18.23).
20.10	(R)	Benetke (17.34), Mestre (17.46), Portogruaro (18.45), Tržič (19.43).
20.47	(IR)	Benetke (18.40), Mestre (18.51), Tržič (20.23).
20.54	(IR)*	Benetke (17.58), Treviso (18.28), Pordenon (19.07), Videm (19.38), Gorica (20.10), Tržič (20.31). Op.: ukinjen ob praznikih iz Vidma v Trst.
21.45	(IC)	TERGESTE - Turin (15.08), Milano (17.05), Padova (19.22), Mestre (19.40), Tržič (21.21).
22.47	(R)	Benetke (20.28), Mestre (20.39), Portogruaro (21.35), Tržič (22.23). Op.: se ne ustavi v Sesljanu, Nabrežini, Grljanu in Miramaru.
23.12	(IC)	MIRAMARE - Rim Termini (16.15), Firenze (18.17), Bologna (19.27), Padova (20.46), Mestre (21.04), Tržič (22.48).
23.27	(E)	VENEZIA EXPRESS - Benetke (21.22), Mestre (21.34), Tržič (23.04).

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
5.25	(R)	Tržič (5.48), Gorica (6.09), Videm (6.43). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.29	(D)	Tržič (6.52), Gorica (7.18), Videm (7.43). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.54	(R)	Tržič (7.20), Gorica (7.45), Videm (8.10). Op.: se ne ustavi v Miramaru, Grljanu, Križu.
7.52	(D)	Tržič (8.15), Gorica (8.36), Videm (9.01). Op.: vozi samo ob praznikih.
8.42	(R)	Tržič (9.09), Gorica (9.34), Videm (10.10). Op.: ukinjen ob praznikih.
9.35	(R)	Tržič (10.00), Gorica (10.25), Videm (11.01). Op.: vozi samo ob praznikih; ne ustavi v Miramaru, Grljanu, Križu, Nabrežini.
10.46	(R)	Nabrežina (11.00), Sesljan (11.04), Tržič (11.13), Gorica (11.37), Videm (12.09). Op.: ne ustavi v Miramaru, Grljanu Križu.
12.24	(D)	Tržič (12.47), Gorica (13.08), Videm (13.36), Pordenone (14.18).
13.20	(R)	Tržič (13.47), Gorica (14.12), Videm (14.48). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.40	(R)	Tržič (15.08), Gorica (15.31), Videm (16.06). Op.: ne ustavi v Grljanu in Križu.
16.16	(D)	Tržič (16.39), Gorica (17.00), Videm (17.25).
17.04	(R)	Tržič (17.27), Gorica (17.48), Videm (18.23). Op.: ukinjen ob praznikih.
17.28	(R)	Tržič (17.52), Gorica (18.17), Videm (18.55). Op.: ne ustavi v Grljanu, Križu, Nabrežini, Sesljanu.
17.45	(D)	Tržič (18.08), Palmanova (18.32), Videm (18.49). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.05	(D)	Sesljan (18.21), Tržič (18.30), Gorica (18.52), Videm (19.10). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.30	(R)	Tržič (18.57), Gorica (19.20), Videm (19.54). Op.: ne ustavi v Grljanu, Križu.
19.25	(D)	Tržič (19.48), Gorica (20.09), Videm (20.34).
20.00	(R)	Tržič (20.25), Gorica (20.48), Videm (21.15). Op.: ukinjen ob praznikih.

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
9.16	(E)	SIMPLON EXPRESS - Opčine (9.45), Sežana (10.14), Ljubljana (12.15), Zagreb (14.50).
12.04	(E)	DRAVA - Opčine (12.38), Ljubljana (15.00), Cakovec (18.05), Budimpešta (22.58).
17.58	(IC)	KRAS - Opčine (18.25), Sežana (18.49), Ljubljana (20.43), Zagreb (22.55).
23.43	(E)	VENEZIA EXPRESS - Opčine (0.11), Sežana (0.40), Ljubljana (2.40), Zagreb (5.00), Budimpešta (12.30).

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.50	(R)	Videm (5.28), Gorica (5.59), Tržič (6.22). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.28	(R)	Videm (6.10), Gorica (6.33), Tržič (7.00). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.54	(R)	Videm (6.25), Gorica (7.01), Tržič (7.25). Op.: samo ob praznikih
7.54	(D)	Sacile (5.46), Pordenone (6.00), Videm (6.41), Gorica (7.11), Tržič (7.31). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.41	(R)	Videm (7.08), Gorica (7.46), Tržič (8.11). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.47	(D)	Videm (7.43), Palmanova (7.59), Cervignano (8.11), Tržič (8.24). Op.: ukinjen ob praznikih.
12.30	(R)	Videm (11.02), Gorica (11.38), Tržič (12.02) . Op.: samo ob praznikih.
13.56	(R)	Videm (12.37), Gorica (13.08), Tržič (13.29) .
14.57	(R)	Videm (13.30), Gorica (14.06), Tržič (14.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
15.39	(D)	Videm (14.30), Gorica (14.55), Tržič (15.16). Op.: ukinjen ob praznikih.
15.39	(R)	Videm (14.10), Gorica (14.46), Tržič (15.11). Op.: samo ob praznikih.
16.43	(D)	Pordenon (14.50), Videm (15.30), Gorica (15.59), Tržič (16.20). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.00	(R)	Videm (16.32), Gorica (17.08), Tržič (17.32). Op.: samo ob praznikih.
18.21	(R)	Videm (17.01), Gorica (17.32), Tržič (17.54). Op.: ukinjen ob praznikih.
19.07	(R)	Videm (17.40), Gorica (18.16), Tržič (18.40).
19.29	(D)	Videm (18.18), Gorica (18.44), Tržič (19.05) . Op.: ukinjen ob praznikih.
19.58	(D)	Carnia (18.01), Videm (18.30), Gorica (19.14), Tržič (19.35).
20.39	(R)	Videm (19.13), Gorica (19.48), Tržič (20.11). Op.: ukinjen ob praznikih.
21.28	(R)	Videm (20.00), Gorica (20.36), Tržič (21.00). Op.: samo ob praznikih.
21.56	(D)	Videm (20.47), Gorica (21.12), Tržič (21.33).

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.28	(E)	VENEZIA EXPRESS - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sežana (5.31), Opčine (5.40).
10.57	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.10), Sežana (10.05), Opčine (10.14).
16.50	(E)	DRAVA - Budimpešta (6.00), Cakovec (10.44), Ljubljana (13.55), Opčine (15.55).
19.49	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sežana (18.45), Opčine (18.54).

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

SPD / NEKAJ PLANINSTVA VEČ IZLETNIŠTVA

4. junija izlet na južno Koroško

Prva postaja bo v Borovljah - Obisk soteske Čepa, Sel in prekrasne doline Poden

Na Koroško se radi vračamo. Deželica z gozdovi porasčenih skalnatih hribov, mehkih gričev, širokih rodovitnih dolin, modro lesketajocih jezer obkroženih s prijaznimi vasicami nas ponovno vabi v goste. Priljubljena Koroška onkraj Alp in Karavank, kjer teceta domaći reki Zilja in Drava nas vsakokrat preseneti s svojimi čari. Sama narava, prijaznost in gostoljubnost naših severnih bratov, njih način življenja, delavnost, skrbno ohranjene tradicije, plesi, noše, izvirna stavbna arhitektura, vrtovi prepolni cvetja nas privlačijo. Mehka in otožna (ne jokava) pesem je izraz le enega dela njihovega značaja, ki jih dela tudi odprte, vesele pa trdožive in uporne.

V te kraje, med rojake, se bomo podali na izlet v nedeljo, 4. junija.

Peljali se bomo z avtobusom po avtocesti skozi Trbiž mimo Beljaka-Villach in Vrbskega jezera-Wörther See do Celovca-Klagenfurt. Nadaljevali bomo po Ljubeljski cesti čez Gure-Sattnitz v Borovlje-Ferlach. To je lepo mesto, ce z znano čez stiri sto let staro tradicijo puskarstva. Tu se obratujejo specializirane delavnice lovskega orožja, ki ga izvažajo po celem svetu. V mestni hiši je nastanjen muzej puskarstva z bogato zbirko eksponatov in dokumentov o zgodovini te obrti. Za mestno hišo stoji zanimiva baročna župna cerkev sv. Martina. Na trgu pred muzejem se bomo srečali s prijaznim domačinom članom PD Celovec, ki bo vodil prvo skupino izletnikov na ogled raznih znamenitosti teh krajev. Med drugim je predviden ogled idilične slovenske gorske vasi in sedež občine Selez/Zell Pfarre. Kraj je znan tudi kot izhodišče za gorske ture na Kosuto in druge vrhove. V zadnji vojni so vaščani sodelovali s partizani. 29. aprila 1943 so nacisti na Dunaju obglavili 13 Selanov. Na pokopališču stoji spomenik pred katerim se bomo zamislili in poklonili žrtvam.

Od tu se bo skupina odpeljala skozi vas Podljubelj-Unterloibl do prelaza Mali Ljubelj. Tu se v desno odcepi cesta v Sloveniji Plajberk-Windisch Bleiberg (nekdanji svinčeni rudniki) in dalje v dolino Poden-Bodental pod Vrtaco. Ta je najlepša dolina v Karavankah, naravni rezervat. Avtobus se bo ustavil pri zadnjem mostu od koder je le kratek sprehod do Podnarja, zadnja kmetija v dolini. Na smerokazu piše Gasthaus Bodenbauer. Slovenska kmetija (na 1052 m n.m.v.) stoji tu že stoletja in njen "zascitni znak" je stiri stoletna lipa, ki se bohoti pred domacijo. Tu nudijo domačo hrano in pijaco.

Picile pol ure prijetne peš hoje privede do zelo obiskane ravnice Mlaka

Märchenwiese v zatrepu doline.

Druga skupina se bo locila od prve že v Borovljah. Podala se bo peš iz vasi Podljubelj po stezi v dolino Borovnice, ki priteče izpod Karavank. Recica si je izkopala v strmih stenah tesno pot v dolino in s tem ustvarila eno najznamenitejših in najlepših sotesk na Avstrijskem, sotesko Čepa-Tscheppaschlucht (na sliki). Po ozkem kanjonu je speljana mestoma strma vendar dobro varovana steza z lesenimi mostiči, stopnicami. Pot po soteski traja eno uro; ni nevarna a vseeno vredna pazljivosti. Pot ni priporočljiva za otroke, vrtoглаve in netrenirane. V vrhnjem delu se bomo povzpeli v desno na ljubeljsko cesto in mimo dveh slapov na stezo, ki nas bo vodila od Podnarja, kjer se bomo pridružili prvi skupini. Za celo pot od izhodišča do cilja bomo potrebovali okoli tri ure

zmerne hoje. Po daljšem odmoru na svežem gorskem zraku se bomo odpravili na pot proti domu. Sli bomo skozi vasičice prelepe doline Roz in pri vasi Brnca-Fürnitz bomo zavili na avtocesto za Videm in Gorico.

Udeležencem izleta svetujem, da si že v Gorici priskrbijo silinge. Za pohodnike naj bosta obleka in oprema športna, cevli pa udobni in trepzi. Ne pozabiti osebne izkaznice ali veljavni potni list.

Vstopnice in cene: za ogled muzeja bomo plačali od 10 do 15 sil. na osebo, za sotesko pa od 30 do 40 sil.; pollitersko pivo velja 25 sil. itd. Hrana je lahko (priporočljivo) iz nahrbtnika. V slučaju slabega vremena bo poskrbljeno za ugodno varianto maršrute.

Odhod s Travnika v nedeljo 4. junija točno ob 6. uri.

Planinski pozdrav Z.V.

RAZSTAVE

V KULTURNEM DOMU je postavljena razstava slik Oskarja Beccie iz Ronk. Ogled je možen ob delavnih od 9. do 13. ure in v večernih urah med prireditvami v domu.

IZLETI

VZPI-ANPI iz Doberdoba obvešča izletnike, ki se bodo udeležili potovanja na Poljsko (Auschwitz), da je treba poravnati akontacijo 250 mark do 20. junija in celotno vsoto do 30. julija.

ČESTITKE

Danes praznuje 60. rojstni dan ALDO JARC iz Doberdoba. Vse najboljše mu želijo vsi, ki ga imajo radi.

OBVESTILA

OBCINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU obvešča, da posluje do 20. maja samo ob torkih in cetrtkih od 15. do 17. ure.

PIREDITVE

SKRD JADRO vabi danes ob 20.15 na srečanje z g. Magdo Sturman iz Mackolj (TS), ki bo predvajala diapozitive s potovanja po Avstraliji.

KINO

GORICA VITTORIA Gorica - Kinema 20.45 «Un'estate indimenticabile». L. Pintille. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.00-20.00-22.00»Don Juan De Marco - maestro d'amore». Igra Marlon Brando.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 531972. DEŽURNA LEKARNA V TRZICU OBCINSKA 1, Ul. Terenziana 26, tel. 482787.

POGREBI

Ob 11. uri, Angelo Princic, iz splosne bolnišnice.

OD DANES DO SOBOTE

V znamenju Evrope

Glasbeno in pevsko srečanje dijakov iz štirih držav

Skupaj v Evropi - Skupaj za Evropo. Pod tem geslom se bodo od danes do sobote v Gorici srečevali dijaki in profesorji iz štirih evropskih dežel. Pobudi, ki jo prireja gorisko solsko skrbništvo v sodelovanju s pokrajinsko upravo in občinama Gorica in Trzin, ter pod pokroviteljstvom pokrajinskega odbora UNI-CEF se je odzvalo osemnajst osnovnih, srednjih in glasbenih solin zborov iz Madžarske, Slovenije, Hrvaske in goriske pokrajine. V dvorani Unione Ginnastica Goriziana bodo s petjem, glasbenimi in odrskimi nastopi izpolnili tri večere. Torej srečanje mladih, v znamenju petja, kulture, sodelovanja, spoznavanja in prijateljstva. To velja še posebej poudariti. Dijaki in njihovi spremljevalci bodo nastanjeni po posameznih družinah, kar bo seveda omogočilo nova poznanstva in prijateljstva, ki bodo nedvomno časovno presegla rok tridnevne srečanja. Tako bodo družine dijakov nižje srednje sole Ivan Trinko gostile vrstnike iz Ljubljane, oziroma OS Nove Fužine itd. Na zadnjem glasbenem in pevskem srečanju, v soboto, bodo obeležili tudi Evropski dan sole.

Prireditve se bodo pričele že nocoj, ob 19. uri. V prvem delu bodo nastopili odrski skupini OS iz Gradeza in OS Ferretti iz Gorice ter zbor OS Rismondo iz Gorice. V drugem delu bo nastop gojencev goriske glasbene sole, zatem odrske skupine srednje sole Giacich iz Trzica in nato zbora osnovne in srednje sole iz Starancana. Podobno se bo spored odvijal tudi jutri in v soboto. Jutri ob

19. uri bo nastopil zbor OS iz Fare, zatem zbor srednje sole iz Fare in se zbor srednje sole Randaccio iz Trzica. V drugem delu bodo peli dijaki srednje sole iz Fogliana, srednje sole iz Gorice, nastopila pa bo odrska skupina trgovskega zavoda Einaudi iz Starancana.

Gostje iz drugih držav bodo v glavnem nastopili v soboto: najprej zbor srednje sole Ivan Trinko, nato zbor OS Nove Fužine, pa spet gojenci goriske glasbene sole in nižje srednje sole Ascoli iz Gorice. V drugem delu večera bo pel zbor srednje sole iz Osijek, zbor Seghizzi iz Gorice, zbor srednje sole Locchi, zaključil pa bo zbor srednje sole iz kraja Zalagaerszeg na Madžarskem.

JUTRI / V DVORANI LUIGI FOGAR

Izredni koncert pianista in glasbenega pedagoga Sijavusha Gadijeva

Koncert prireja združenje Rodolfo Lipizer

V ponedeljek srečanje s predstavniki Sejma v Brnu

Goriška trgovinska zbornica si prizadeva za navezavo in pozivitev gospodarskih stikov z državami v vzhodni Evropi, zlasti s tistimi, ki so pokazale hitrejši trend razvoja gospodarstva in ki so, v nekem smislu blizu tukajšnjemu gospodarskemu sistemu. Med temi je tudi Češka. V ponedeljek, 22. t.m. bo v Gorici delegacija sejemske ustanove v Brnu. Predstavniki te ustanove bi radi prišli v stik z gospodarstveniki na Goriskem, kakor tudi s predstavniki krajevnih in drugih ustanov. Trgovinska zbornica je za ponedeljek, 22. t.m. ob 11.30 priredila srečanje. Udeležili se ga bodo, poleg predstavnikov Trgovinske zbornice predstavniki brnskega sejma in Jaromir Hazmuka, ki vodi sektor za trgovino, dr. Václav Svoboda, ki odgovarja za tisk in stike z javnostjo in Jarka Havelkova Nencini, ki je uradna predstavnica brnskega sejma v Italiji.

Ob tem velja povedati, da je sejem v Brnu najpomembnejša tovrstna ustanova na Češkem. Dežela se v zadnjih letih zelo naglo vzpenja v gospodarskem razvoju. Ze pred desetletji je bila med najbolj razvitimi v okviru vzhodnega bloka. Ne gre namreč pozabiti, da je bila nekdanji sestavni del Avstro-Ogrske in je že takrat dosegla pomembno stopnjo razvoja. Gospodarstvo se je v obdobju med vojnama se krepilo. Ob upoštevanju zgodovinskih dogodkov, pomeni vnovično vzpostavljane gospodarskih stikov med našo deželo in Češko vračanje nazaj, saj sta bili deželi pred prvo svetovno vojno, del skupne države in tudi gospodarsko sodelovanje je bilo zelo živahno.

Ljubitelji klavirske glasbe bodo jutri zvečer lahko spet prisluhnili izrednemu glasbenemu dogodku: koncertu znane glasbenega poustvarjalca in pedagoga Sijavusha Gadijeva. Koncert, ki bo ob 20.30 v dvorani Fogar, prireja glasbeno združenje Rodolfo Lipizer pod pokroviteljstvom trdnice Pecar. Program skladb je vabljen in pester: prisluhnili bomo Chopinu, Rahmaninovu, Lizstu, Prokofjevu. Sijavush se je rodil v Bakuju, osnovno glasbeno vzgojo je pridobil v domačem kraju, potem pa nadaljeval studij v Moskvi, na znanem konservatoriju Čajkovski. Tu tudi poučuje in se posveča zlasti mladim talentom. V Gorici je bil že večkrat gost, tudi na Glasbenem centru Komel.

NOVICE

Izročili del nabirke za begunce

Pred dnevi so člani goriskega solidarnostnega odbora za pomoč beguncem iz Bosne in Hercegovine izročili del nabirke spomladanske akcije, ki se traja. Oblacila in obutev so izročili predstavnikom društva Mostovi iz Kranja, s katerim goriski solidarnostni odbor že dolgo sodeluje. Društvo Mostovi se iskreno zahvaljuje za pomoč in se priporoča za nadaljnje solidarnostne pobude, kajti potrebe so velike. Akcija zbiranja pomoči v blagu in denarju bo zato potekala še do konca meseca maja, sporočajo člani Goriskega solidarnostnega odbora. Blago (zlasti poletna oblačila in obutev) lahko oddate v Kulturnem domu v ulici Brass 20 - tel. 33288, denarne prispevke pa nakazete na posebnem tekočem računu pri Kmečki banki v Gorici št. 65250.

V okviru ciklusa Gorica-Kinema nocoj film "Nepozabno poletje"

V kinodvorani Vittoria bodo drevi, ob 20.45, v okviru ciklusa Gorica Kinema predvajali film "Un'estate indimenticabile" (Nepozabno poletje) L. Pintilleja. Film so predstavili na lanskem festivalu v Cannesu, pripoveduje pa tragično zgodbo medetičnih spopadov in obračunavni na meji med Romunijo in Bolgarijo. Zgodba se prepleta z osebno tragedijo glavnega junaka, oziroma njegove žene. V četrtek, 25. maja bodo v okviru ciklusa Gorica Kinema vrteli film "L'Esca" (Vaba) B. Taverniera.

Gostovanje MG iz Ljubljane z Gospodično Julijo

Gospodična Julija prihaja v Kulturni dom. Gre kajpak za besedno igro. V ponedeljek, 22. t.m. bo v Kulturnem domu, v okviru abonmajske sezone, nastopilo Mladinsko gledališče iz Ljubljane z Gospodično Julijo A. Strindberga. Režiser predstave je Eduard Miler. V ponedeljek bo predstava za red A, v torek za red B.

Dvanajstič kolesarska dirka med Gorico in Portorožem

Kolesarski klub Pedale Gorizia prireja 28. maja kolesarsko dirko med Gorico in Portorožem. Prireditelj bo letos že dvanajstič. Prijave sprejemajo do 20. maja na sedežu GS Pedale v Gorici, Korzo Italia 49. Podrobnejša pojasnila nudijo na gornjem naslovu.

Predavanje o Bliznjem Vzhodu

Združenje prijateljev Izraela prireja danes, v četrtek, 18. t.m. ob 18. uri, predavanje časnika Emauela Corinaldija o Bliznjem Vzhodu. Predavanje bo v prostorih sinagoge v Ascolijevi ulici. Corinaldi se je rodil v Milanu, se kot otrok preselil v Brazilijo, od leta 1963 pa živi v Izraelu.

Obvestilo občinske uprave

Goriška občinska uprava namerava material za pogrebni zavod in to na podlagi privatne licitacije v smislu čl. št.1 točka a zakona št. 14/73 (najugodnejša ponudba). Podjetja, ki nameravajo sodelovati pri dražbi, naj pošljejo vpisno vlogo do najkasneje 12. ure 23. junija letos. V vlogi je treba navesti točno ime in naslov podjetja in morebitne reference. Za podrobnejša navodila lahko zaprosijo po telefonu 0481/20733 in 383274 oziroma po telefaksu 0481/536184 vsak delavnik od 9. do 13. ure.

PRIREJA GA SKUPINA 75

2. Fotografski Ex tempore

Tema "Fotogram Posočja"

Foto-klub Skupina 75 bo tudi letos priredila fotografski ex tempore pod naslovom "Fotogram Posočja" - Dia 95. Izvedli ga bodo v nedeljo, 28. maja, od 8. do 20. ure, udeležijo pa se ga lahko ljubitelji fotografije iz Furlanije Julijske krajine in Slovenije. Vsak udeleženec lahko sodeluje z enim, največ pa dvema filmoma vrste Kodak elite 100. Filme bo posredoval organizator, vpisnina znaša, za vsak film, 25 tisoč lir. Vpisovanje, oddajanje filmov ter sprejemanje posnetih filmov bo v Sovodnjah, v Kulturnem domu. Za razvitje bo poskrbel organizator, ki pa ne odgovarja za morebitne poškodbe

ali izgube. Vsak udeleženec odgovarja za vsebino posnetkov. Namestitev je tematsko vezan na Posoški prostor, kakor je mogoče že iz naslova samega razbra.

Foto-klub Skupina 75 sporoča, da bodo diapozitive ocenjevali Giuseppe Assirelli, Rafael Podobnik in Giovanni Viola. Odločitve komisije so dokončne. Predvidene so nagrade (v obliki bona za nakup materialov) v znesku 200, 150 in 80 tisoč lir. Dve deli bodo nagradili z diplomami.

Predvajanje diapozitivov in podelitev nagrad bo v soboto, 10. junija ob 21. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

KRONIKA

Dodatni elementi obračuna pri Fari

Primer poskusa umora do katerega je prišlo v soboto ponoči pri Fari, dobiva, kakor se zdi, nove dimenzije. Medtem ko je Renato Cecchini se zmeraj v priporu, so preiskovalci ugotovili, da so neznanci zazgali motor suzuki 1100, ki ga je Cecchini pustil na prizorišču srečanja motoristov. Preiskovalci pa so menda prijavili tri druge osebe, ki naj bi bile tako ali drugače vpletene v obračun. Imena se niso znana, vendar naj bi slo za osebe, ki naj bi Cecchiniju pomagale neposredno po dogodku, ga pospremile domov in skušale zakriti sledove dejanja.

Dve drugi osebi naj bi prijavili zaradi suma prikrivanja kaznivega dejanja.

VINOGRADNIŠTVO / NAD ZAGRAJEM IN PRI DOBERDOBU

Napravi omogočata določitev pravega roka za škropljenje

Dve novi vremenoslovski postaji so namestili na krasu

Pred kratkim so na območju Zagraja in pri Doberdobu namestili dve avtomatski napravi za ugotavljanje vremenskih razmer. Napravi so kupili in namestili s prispevkom Goriskega sklada, poroča vodstvo Opazovalnice za boleznirastlin. Namestitev naprav omogoča stalno spremljanje vremenskih razmer in pravčasno opozarjanje vinogradnikov na primerni čas za škropljenje nasadov. Opazovalnica že vrsto let sodeluje s konzorcijema za zaščito brskih in posoških vin. Sodelovanje je bilo doslej nadvse uspešno. Zdaj so to sodelovanje raztegnili tudi na krasko območje, kjer sodelujejo s konzorcijem za zaščito kraskih vin. (Avtomatska postaja nad Zagrajem - foto Studio Reportage).

PO UPRAVNIH VOLITVAH

Tudi Ferruccio Clavora v novem videmskem pokrajinskem odboru?

VIDEM - Ferruccio Clavora, dolgoletni predsednik Zveze izseljencev in bivši tajnik pokrajinskega odbora SKGZ za Videmsko in zdajšnji ravnatelj Furlanskega združenja izseljencev, bo v ponedeljek lahko postal odbornik na videmski Pokrajini. Skupaj s psihologom Lorenzom Zanonom naj bi predstavljal Severno ligo (kot zunanji član) v odboru, ki ga bo vodil predstavnik Ljudske stranke Giovanni Pelizzo. Imenovanje Clavore za pokrajinskega odbornika pa je vezano na odločitev Severne lige, če bo neposredno vstopila v odbor ali pa bo Pelizza podpirala od zunaj. V drugem primeru bi v odbor vstopili le predstavniki Ljudske stranke in Demokratične stranke levice. V pokrajinskem odboru naj bi sedel tudi Paolo Cudrig, do pred kratkim zupan iz Sovodenj. Nad njegovim imenovanjem pa visi Damoklejev meč, ki ga predstavlja dolgo-

Ferruccio Clavora

letno prijateljstvo z Romanom Specogno, ki ga v teh dneh iščejo po vsej državi pod obtožbo korupcije. Zaradi tega nekateri znotraj Ljudske stranke nasprotujejo imenovanju Cudriga, za katerega se v prvi vrsti ogreva sam predsednik Pelizzo. Pokrajinski svet iz Vidma se bo sestal v ponedeljek, doslej pa ni se

znano, kdo bo sestavljal pokrajinski odbor. Težave so nastale potem ko je predsednik Pelizzo sprejel kandidature dveh predstavnikov DSL v odboru. Temu po robu se je postavila Severna liga, ki je zahtevala, da v odboru sedijo le predstavniki lige in Ljudske stranke, to je strank, ki sta se skupaj predstavili na volitvah.

Dejstvo pa je, da v balotazi Pelizzo ne bi zmagal brez odločilnega prispevka levice. Dejstvo je tudi, da se je Pelizzo v drugem volilnem krogu povezal tudi z DSL (v zameno sta LS in SL podprli naprednega zupanskega kandidata Barazzo na videmski Obcini), ceravno ni šlo za uradno zavestništvo. Odtod zahteva Severne lige, naj odbor sestavljajo le predstavniki centra, nikakor pa ne levice. Predsednika Pelizza čaka v teh dneh dokaj zahtevno diplomatsko delo, da bo preprical predstavnike Severne lige, naj spremenijo začetne zahteve: od predstavnikov DSL pa bo moral doseči »kompromisno« rešitev pri imenovanju odbornikov. Obstaja možnost, da ko bi se DSL odločila za zunanje članke, bi tudi Severna liga popustila.

V zadnjem trenutku smo izvedeli, da je predsednik Pelizzo napovedal, da bo že danes zvečer predstavil ekipo, ki bo sestavljala pokrajinski odbor. Kaj več pa ni hotel povedati, tako da nismo izvedeli, če bo med Pelizzovimi najozjim sodelavci tudi Ferruccio Clavora.

Rudi Pavšič

Monfalcon (SKP): Deželna vlada naj se ogradi od agresivnih izjav posl. Romolija o Sloveniji

TRST - Deželni svetovalec SKP Fausto Monfalcon je v vprašanju predsednici deželne vlade Alessandra Guerra označil kot skrajno agresivne izjave, ki jih je posl. Romoli, deželni koordinator Forza Italia, dal v nedeljo v Gorici glede odnosov s Slovenijo, ko je med drugim tudi zahteval odstop zunanje ministra Susanne Agnelli. Glede na dejstvo, da Romolijeva stranka podpira deželni odbor, je Monfalcon spraseval Guerovo, ali se s tovrstnimi izjavami strinja. V primeru, da se ne strinja, pa bi bilo po mnenju predstavnika SKP koristno, ko bi se od njih javno ogradila, in to v interesu najbolj osnovne politične jasnosti.

Čestitke zunanjega ministra Susanne Agnelli Primorskemu dnevniku

Spostovani odgovorni urednik

zelo sem Vam hvaležna za prijazno poslanico in za vabilo na proslavo ob 50-letnici Primorskega dnevnika.

Ker žal zaradi predhodnih neodločljivih obvez ne bom mogla biti prisotna, Vam želim izraziti najbolj prisrčne čestitke ob tem jubileju. Vas časopis ne predstavlja samo pomembne opore etnicni in kulturni identiteti Slovencev v Italiji, ampak je skozi petdeset let pomenil tudi pomembno sredstvo informiranja in komuniciranja ne samo za razvoj gospodarskih, kulturnih in političnih dejavnosti, ampak tudi v korist boljšega in bolj poglobljenega medsebojnega spoznavanja in razumevanja med italijanskim in slovenskim narodom.

Ob tej priložnosti toplo pozdravljam vse italijanske državljane slovenskega jezika in kulture, Vasemu časopisu, Vam, g. odgovorni urednik, in vsem Vašim sodelavcem pa želim se veliko koristnega dela in uspehov.

Susanna Agnelli
Zunanji minister Republike Italije

Deželni sindikati podprli reformo

VIDEM - Dezelni organizmi CGIL, CISL in UIL so na zasedanju sindikalnih vodstev, ki je bilo včeraj od devetih zjutraj pa vse do poznega popoldneva v kongresni dvorani videmske Velesejemske ustanove, tako rekoc plebiscitarno podprli sporazum z vlado o preosnovi pokojninskega sistema. Zanj se je izreklo kar 170 sindikalistov, proti pa jih je bilo samo 9, medtem ko se je eden vzdržal.

Pred glasovanjem je bila dolga razprava, ki jo je uvedla deželna generalna tajnica UIL Adele Pino. Predsedoval ji je deželni generalni tajnik CISL Gianfranco Patuanelli, zaključke pa je povzel vsedržavni organizacijski tajnik CGIL Carlo Ghezzi. Le-ta nam je izrazil zadovoljstvo sprico taksnega izida, ki je idealno kronal zelo poglobljeno debato, med katero je bilo si-

cer slisati tudi kaksno kritiko. O reformi, za katero so se dogovorili ministrski predsednik Lamberto Dini in minister za delo Tiziano Treu ter voditelji CGIL Sergio Cofferati, CISL Sergio D'Antoni in UIL Pietro Larizza, je Ghezzi zatrdil, da je pravična do vseh plasti prebivalstva, saj bo pripomogla k boljsemu ravnavanju med različnimi skrbstvenopokojninskimi mehanizmi. Predvsem pa je sindikalist poudaril važnost ohranitve javnega pokojninskega režima, ki so ga hotele določene politične, pa tudi gospodarske sile porušiti.

Sindikat se zdaj pripravlja na referendum, s katerim se bodo deležmalci in prvič tudi upokojenci, uslužbenici malih trdk, sezonski delavci in ljudje brez stalne službe 30. in 31. maja ter 1. junija izrekli o omenjenem sporazumu.

SKLAD MITJE ČUKA

Šolske ali drugačne težave otrok

JELKA CVELBAR

Ob koncu šolskega leta se navadno intenzivneje sprašujemo ali sola res uredničuje vse možnosti temeljitega izobraževanja in vsestranskega osebnostnega oblikovanja otrok ali se ne dogaja pre pogosto, da prav sola jemlje otrokom motivacijo, dobro voljo in prirojeno željo po znanju.

Se prevečkrat se dogaja, tako menimo, da družina opravlja tiste naloge, ki bi bile dolžnost sole: to pride najbolj do izraza pri domačih nalogah, o čemer smo pisali pred tednom dni. Če pa stari niso pripravljeni trobiti v skupni neobremenjujoči rogi in skusajo včasih kritično izboljšati to, kar nudi sola, zaidejo največkrat z njo v konfliktno razmerje.

Pred tednom dni smo na primer omenili možnost, da bi stari poslali svoje otroke v solo brez naloge, če bi jim bile domače naloge pretežke, če bi jih ne znali rešiti, če bi jih ne mogli napisati tako, da bi služile svojemu namenu. To je seveda lažje svetovati, kakor pa uresničiti.

Otrok, ki pride brez naloge v solo, postane velikokrat predmet zasmehovanja svojih sošolcev in občuti vsaj »moralno« kazni učitelja ali profesorja, kljub opravičilu staršev. To ima namen seznaniti vzgojitelja z dejstvom, da stari vedo, česa otrok ni opravil.

Kajti odgovoriti bi si morali na pomembno vprašanje, koliko lahko otroku koristi naloga, ki jo piše pod velikim pritiskom v poznih večernih urah, v napetosti družinskega kroga, ob snovi, ki je ni povsem dojel in razumel. Seveda lahko stari že od vsega začetka pomagamo otroku po svoje. Če se spominjamo, kako je bilo, ko je stopal v solo, potem nam mora biti se v očeh njegova želja po znanju - njegova vedoželjnost in njegovo navdušenje. Od tedaj so se verjetno nekatere stvari spremenile: nekateri otroci so vestnejši, ucijo se pridno, ker jim navdušenje ni zamrlo; drugi to počenajajo, ker morajo pač ustrezno odgovarjati pričakovanju staršev; tretjim pa je sola spanska vas. So pa tudi taki, ki jim je sola le prizorišče, na katerem izlivajo vse tiste svoje značilnosti, ki jih rešujejo iz zavozone situacije v družini. Tako postanejo glavne osebe-junaki dneva (v slabem ali dobrem) sredi svojih vrstnikov s tem, da se poslužujejo največjih neumnosti in včasih nastopastva nasproti profesorjem. Pri njih ne gre za to, da »niso ni za solo«, (s tako razsodbo se najlaže rešimo problema) marveč za ustreznost ali neustreznost ravnanja družine in sole s takim otrokom. Navadno obema zmanjka potrpljenja zanj (včasih prehitro).

Posebej delikaten je vsak prehod iz nizje na višjo stopnjo solanja ali iz ene na drugo solo. Takrat imajo lahko težave tudi tisti, ki so bili sicer znani kot dobri učenici. Pozorna dužina in pozorni vzgojitelji bodo nedvomno kaj kmalu ugotovili, za katere težave gre in tudi kdaj gre za težave prehodnega značaja, ki jih bo mogoče uspešno in ustrezno rešiti z nekaj dobre volje. Torej ne gre vselej za preobremenjenost, marveč velikokrat za neustreznost načina podajanja snovi in odnosa do njega samega sprico okoliscin, v katerih živi in se razvija otrok.

Veliko in pomembno vlogo ima vzdušje, ki ga znamo ustvariti. Če otrok odrasca, se razvija, živi v vedrem vzdušju, drugače uspeva kakor tisti, ki mu je vseskozi usojeno napeto vzdušje, v katerem domači pritisk kakor v začaranem krogu rojeva šolskega in šolski udari nazaj na domačega.

Zato tudi ocene - naj bodo izražene v stevilkah, crkah ali mnenjih - nič resničnega ne povedo staršem, ki živijo mimo svojega otroka, in ga ne poznajo in v primeru, da tudi pedagog živi mimo svojega učenca in ga ne pozna, nič resničnega ne pomenijo - razen to, da so izpolnile uradno zahtevo. To se dogaja, ko pedagog ne ve za otrokove sposobnosti, za njegove možnosti, za morebitne ovire in resnično zanimanje.

Pravzaprav bi lahko rekli, da je v primeru, ko si odrasli (v vlogi staršev ali pedagogov) ne jemljejo dovolj časa za spoznavanje otroka, sleherni kazni, ki mu jo naprtimo, ker po našem mnenju ni izpolnil svoje dolžnosti, le poskus utišanja naše vesti. Tako smo pač le nekaj storili (kaznovati smo ga), čeprav to ni bilo tisto bistveno in edino, kar je pričakoval od nas (posvetiti mu nas čas dobrovoljno). Avtomatizem za pomiritev vesti deluje približno tako, kakor nakup nove igrice (ta je lahko tudi racunalnik, motorček ali nekaj podobnega in starosti ustreznega), kot nadomestek za čas, ki ga za otroka nikoli nimamo.

Zveni morda nekoliko preveč filozofsko - pa vendar! Življenje, ki ga živimo, ne dopušča časa, da bi spoznali sebe, svojega bližnjega, naša in njegova čustva. Vsak trenutek napolnimo s službenimi dolžnostmi, z nakupi, s televizijo in z mnogimi takim, kar nas oddaljuje od poglobljanja v čustva, misli in življenje nasploh.

Prav to nepoznavanje bistva pa je pravzaprav možni vir za vse nesporazume - tako za upiranje v soli, kakor za nerazločljivi in nerazumljivi samomor mladostnika, »ki mu nič ni manjkalo«.

LJUBLJANA / SEJA ODBORA DRŽAVNEGA ZBORA ZA MEDNARODNE ODNOSE

Slovenska vlada naj zagotovi sredstva za ključne ustanove manjšine

LJUBLJANA (STA) - Odbor državnega zbora za mednarodne odnose je soglasno sklenil, da mora vlada do naslednjega torka zagotoviti sredstva za financiranje ključnih ustanov slovenske manjšine v Italiji, sicer bo odbor na naslednjo sejo državnega zbora, ki se začne v torek, uvrstil predlog zakona o začasnem financiranju ustanov slovenske narodne skupnosti v Italiji, ki ga je oblikovala in predlagala skupina poslancev.

Kot je na seji odbora pojasnil državni sekretar za Slovence po svetu Peter Vencelj, je vlada pripravljena ustanovam slovenske manjšine v Italiji, ki so »tik pred propadom«, nakazati 326 milijonov tolarjev izrednih sredstev iz proračunskih rezerv na podlagi ustavnih obveznosti. To je po Venceljevih besedah usklajeno s finančnim ministrom in bo jutri »najbrž« uvrščeno na redno sejo vlade. Samo nakazilo sredstev pa je po sekretarjevih besedah odvisno od likvidnosti finančnega mi-

nistrstva, ki je za to dejanje pristojno.

Jadranka Sturm Kocjan, predlagateljica zakona o začasnem financiranju, ki po njenih besedah uživa podporo skoraj vseh poslanskih skupin, je pojasnila, zakaj se je delovna skupina za manjšine pri odboru za mednarodne odnose odločila za takšen predlog. S sredstvi v višini 326 milijonov tolarjev bi namreč pomagali Glasbeni matico, Narodni in študijski knjižnici, dvojezični soli v Spetru v Beneciji in Slovenskemu raziskovalnemu inštitutu ter nekaterim medijem, ki pokrivajo zamejski prostor in so zaradi neurejenih razmer na področju financiranja slovenske manjšine v Italiji že nekaj mesecev brez sredstev ter zaradi tega »na robu propada«.

Do taksnega položaja je prislo, ko je leta 1993 v Italiji nehal veljati zakon o obmejnih območjih, ki je slovenski narodni skupnosti zagotavljal finančna sredstva v višini 8 milijard lir let-

no. Leta 1994 so se ta sredstva zmanjšala na 6 milijard in letos je položaj Slovencev v Italiji najslabši v povojnem času. Težave so se povečale lani po zadnjih parlamentarnih volitvah v Italiji, ko so politični pritiski na slovensko narodno skupnost dosegli stopnjo, ki resno ogroža njeno preživetje, je poudarila Sturmova. Pojasnila je, da zaradi zapletenih birokratskih postopkov lahko traja leto ali več, da slovenske ustanove prejmejo denar od italijanskih oblasti, višina dodeljenih sredstev za delovanje kulturnih ustanov slovenske manjšine pa je tudi sicer negotova. Mnenja članov odbora o obeh predlogih - vladnem in državnozbornem - so bila deljena. Vecina jih je menila, da je vprašanje slovenskih manjšin v tujini treba urejati sistemsko, nakar je Vencelj pojasnil, da je regularni zakon o financiranju ze v postopku na vladi. Poslanci so tudi menili, da se je treba enakovredno ukvarjati s slovensko manjšino v Avstriji in

na Madzarskem, vendar so se strinjali, da je v danih razmerah treba interventno pomagati manjšini v Italiji.

Nekateri so celo izrazili bojazn, da bi italijanske oblasti zaradi slovenske pomoči manjšini ustavile financiranje, saj - kot se je izrazil poslanec Dimitrij Rupel - predlagani zakon »ni v funkciji pritiska na tiste ustanove v Italiji, ki so to dolžne storiti«.

Prevladalo pa je mnenje, da vladi ni mogoče brezpogojno zaupati, saj v preteklih letih tega vprašanja ni ustrezno resila.

Sturm-Kocjanova je opozorila na lanskoletni primer, ko je državni zbor po težavi poti dosegel, da so slovenskim ustanovam v Italiji zagotovili 100 milijonov tolarjev sredstev. Zato je odbor soglasno podprl predlog predsednika in predsedujočega odboru Boruta Pahorja, da zakon skupine poslancev uvrstijo na naslednjo sejo državnega zbora 23. maja, če vlada do tedaj ne bo izpolnila svoje obljube.

gospodarstvo in finance

TRGI / LIRA SPET NAVZDOL

Francoski frank spravil v težave vse evropske trge

Borza sklenila majski cikelus

MILAN - Francoski denarni trg je vselitev Jacquesa Chiraca v Elizejsko palaco »pozdravil« s kaj malo obetavnimi signali in povzročil težaven dan tudi na ostalih evropskih trgih. Na valutnih trgih se namreč siri pričanje, da obljube novega francoskega predsednika o povečanju zaposlenosti napovedujejo politiko močne eskpanzije monetarne baze, to pa posrednikom daje sklepati, da bi se utegnile Chirac in Kohl na današnjem srečanju pogovarjati tudi o morebitnem razvrednotenju francoskega franka. Ta je popoldne v menjavi z glavnimi bankovci izgubil povprečno 1 odstotek in potegnil za seboj tudi britansko in italijansko valuto. Lira je tako - tudi po zaslugi nove osižitve dolarja - popustila do marke in do dolarja in praktično »zapravila« ves zaslužek, ki ga je bila ustavila v prvih dneh tedna.

Kot je v zadnjem času v navadi, se neugodnemu gibanju lire pridružujejo tudi finančni trgi. Za milansko borzo velja, da je bil zadnji dan majskega ciklusa izazito tehničen, v znamenju uravnavanja računov, vendar precej soliden in sposoben preprečiti večja nihanja. Kljub neugodnemu gibanju lire in pogodb future na državne

vrednotnice, se je borzni trg kar dobro odrezal in pospravil zadnji dan majskega kroga z naslednjimi rezultati: vrednost poslova je dosegla lepo raven 965,8 milijarde lir, splošni kazalec MIB je izgubil komaj 0,18 odstotka, zadnji Mibtel je bil 0,29 odstotka, Mib-30 pa 0,24. Med najbolj iskanimi vrednotnicami so bile Ambroveneto, ki so pridobile skoraj 4, in Telecom, ki so se ovrednotile za skoraj 3 odstotke.

ABI noče niti slišati o znižanju bančnih obrestnih stopenj

RIM - Nobene možnosti ni, da bi se aktivne bančne obręsti znižale. Tako vsaj meni predsednik združenja bank ABI Tancredi Bianchi: »Če bi se bančne obrestni znižale v enaki meri, kot je padla donosnost državnih vrednotnic,« je dejal, »bi namreč prisli do razkoraka oziroma do dveh družin obrestni mer.« Predsednik bančnega združenja pri tem izhaja iz ugotovitve, da se je donosnost državnih certifikatov v zadnjih mesecih močno povečala, medtem ko so bančne obrestne mere doživele veliko manjšo rast. Zato je po njegovem prepričanju potrebno zblizanje med obeh obrestnima »družinama«, vendar pri tem ABI izključuje možnost, da bi se to zgodilo z znižanjem bančnih obrestnih mer.

Med italijanske bankirje se je medtem vrnil optimizem glede gibanj na valutnih trgih javne finance. »Sporazum med vlado in sindikati o pokojninski reformi,« je dejal Bianchi, »je nedvomno element, ki sprošča napetosti in ki omogoča nize donosno-

sti državnih certifikatov, s tem pa ugodno vpliva na državno bilanco.« Najtežji trenutek je torej za nami, dodaja predsednik ABI, trgi so bolj sproščeni in tudi strah pred naraščanjem inflacije je zelo omejen. »Ce se bo nadaljevala dobra socialna klima, pravilna politika plač in javnega proračuna in ce se bo postopoma nízala javna poraba, potem ni nevarnosti za naraščanje cen. V tem mesecu se lahko pričakujemo rahel dvig inflacijske krivulje po inerciji aprilskega zvišanja, v naslednjih mesecih pa bi se morala krivulja preusmeriti navzdol.« In končno se ocena položaja lire: za predsednika italijanskih bankirjev je zgornja meja 1.100 lir za marko povsem dosegljiva, vendar je treba upoštevati, da na tečaj italijanskega bankovca vplivajo različna krizanja med valutami, v prvi vrsti razmerje med dolarjem in marko, ki je tako kot razmerje med dolarjem in jenom odvisno od mednarodnih razmer, na katere Italija ne more vplivati.

Rast trga državnih vrednotnic

RIM - Trg takomenovanih pogodb future se bo najbrž ze v kratkem obogatil za nov »proizvod«, ki bo vezan na medbančno liro in na valute nasploh. Novico, ki so ji z zanimanjem prisluhnili vsi pomembnejši mednarodni trgi, je včeraj na letnem obcnem zboru operaterjev telematskega trga državnih vrednotnic (MTS) in italijanskega trga za pogodbe future (MIF) potrdil predsedujoči Lucio Rondelli.

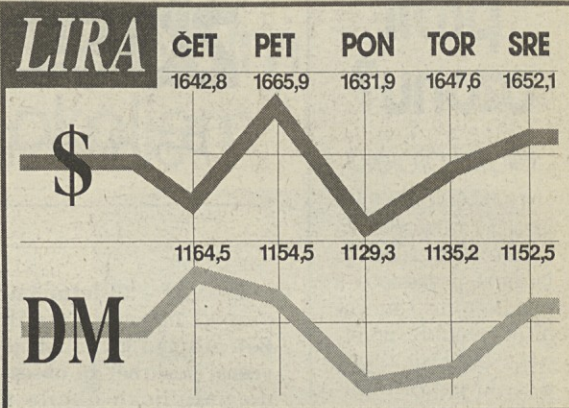
Oba finančna trga, katerih kratice so večinoma javnosti neznane, sta lani doživela močan pospešek poslova in pomnožitev vrte tistih, ki operirajo na njih. Telematski trg državnih vrednotnic ima na primer 276 članov, od tega 40 glavnih operaterjev in 16 specialistov, skupna vrednost lanskih poslov pa je dosegla skoraj 4 milijone mi-

lijard lir. V prvih letosnjih mesecih je prišlo do nadaljnje, velike rasti poslova, ki dnevno ze presega 27 tisoč milijard lir in se od casa do casa povzpnejo vse do 30 tisoč milijard. Na trgu future pa so lani sklenili 4 milijone 350 tisoč pogodb, od katerih velja vsaka 250 milijonov lir. Gre nedvomno za pomemben rezultat, ki je se toliko večji, če upoštevamo lanske valutne in finančne pretreše, na katere sta oba trga zelo pozitivno reagirala. K uspehu trga državnih vrednotnic pa je prispevala tudi lanska reforma, ki je povečala njegovo likvidnost.

Trg future je mlajši od trga vrednotnic, ki ima ze sedem let, vendar njegova dejavnost nenehno narašča. saj postajajo finančni derivati neke vrste blazilec najrazličnejših tveganj, v prvi vrsti na

področju medvalutnih tečajev in obrestnih stopenj. Na račun te svoje prednosti se je trg future lani močno konsolidiral in pritegnil naraščajoče število domačih in tujih uporabnikov.

Kaj pa perspektive? Za trg državnih vrednotnic velja, da bo utrdil svojo vlogo volana za ves park državnih vrednotnic, potem ko je leta 1993 prišlo do internacionalizacije italijanskega javnega dolga. Po zadnjih podatkih so tuji investitorji vložili v ta dolg več kot 100 tisoč milijard lir. Na telematskem trgu je kotirano 69,7 odstotka vseh državnih vrednotnic v obtoku, v prvih starih mesecih letos pa je zamenjalo lastnika kar 37 odstotkov kotiranih certifikatov. Gre torej za resnično veliko številko, ki dokazuje potencialnost tega sektorja.

NOVICE

Do 31. maja plačilo saldo prispevkov INPS

TRST - Trgovski in obrtni zavarovanci morajo letos dva meseca prej kot lani plačati morebitni saldo socialnih dajatev pokojninskemu zavodu INPS za leto 1994. Do 31. maja 1995 so namreč dolžni izračunati in poravnati prispevno razliko le v primeru, ce je bila skupna vrednost vseh podjetniških dohodkov v letu 1994 visja kot leto prej. Na dohodke v razponu med 19.154.000 in 55.363.000 lir morajo plačati 15-odstotni delez, na visje dohodke, vse do vrednosti 92.272.000 lir, pa je prispevna obremenitev 16-odstotna. Zavarovanci morajo od končne vrednosti dolgovanj socialnih dajatev odsteti predujma, ki so ju plačali julija in oktobra lani. Podatke o poravnanih zavarovalnih prispevkih INPS in datum posameznih vplačil bodo obrtniki in trgovci morali po novem navesti tudi v davčni prijavi. (B)

Za Luigija Abeteja je bil Amato najboljši premier

TURIN - Najboljši predsednik vlade v zadnjih petih letih je bil Giuliano Amato, je včeraj na nekem srečanju piemontskih industrijcev izjavil predsednik Confindustrie Luigi Abete. Po njegovem mnenju je bil Amato prvi, ki mu je uspelo sprejeti sicer nujne, a izjemno težke ukrepe, medtem ko je o Berlusconi dejal, da je bilo njegovo obdobje »najbolj zapleteno« in da mu ni uspelo napraviti tisti korak naprej, ki bi ga bil moral uresničiti. Sicer pa »vsaka država mora sprejeti in uporabiti vladarje, ki si jih izbere«, je dodal Abete, ki se je pomudil tudi pri pokojninski reformi in pri denarnem trgu, za katerega je izjavil, da ga je pozivila ustavitev naraščanja cene denarja in večja notranjepolitična stabilnost.

Antitrust prižgal zeleno luč za prodajo Stocka

RIM - Prehod trzasko tovarne zganjnih pijac Stock, ki je bila ustanovljena leta 1884, v nemške roke, ima od včeraj tudi žig antitrusta. Organ za nadzor nad konkurenco in trgov namreč v operaciji ni zasledil elementov, ki bi lahko motili trg ali omejevali prosto konkurenco, zato je svojo privolitev včeraj objavil v posebnem vestniku.

Prva čisto »ženska« banka

GENOVA - V Genovi so te dni odprli novo fialialko zavoda Banca Nazionale del Lavoro, katere posebnost je ta, da jo vodijo same ženske. Gre za prvo tovrstno izkušnjo v italijanskem bančnem sistemu, ki po zagotovilih osrednjega vodstva BNL nima nobenega simboličnega pomena, ampak je do nje prišlo praktično po naključju. Pri selekciji novega osebja se je namreč najboljše odrezala skupina žensk, ki je ze v prvih dveh tednih poslovanja podružnice prišla do kar lepih rezultatov pri zbiranju hranilnih vlog.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVOST V POLETNEM VOZNEM REDU

LJUBLJANA - PRAGA - LJUBLJANA
3-krat tedensko • Ponedeljek, sredo, petek

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7
tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6
tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3
tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45
tel. 066/38-458, 38-512

DAVKI / OBČINSKI DAVEK NA NEPREMIČNINE

Nekaj novosti za ICI

TRST - Bliza se junijska obveznost za plačilo občinskega nepremičninskega davka ICI. Za leto 1995 lahko občine na osnovi spremenjenih zakonskih določil na svojem ozemlju uvedejo diversificirane vrednosti kolicnikov. Nepremičninski davek na stavbe, ki služijo kot prvo stanovanje je lahko nižji od tistega, ki bremeni druge nepremičnine, v nobenem primeru pa ne more zdrkniti pod mejo 4 promilov. V tem primeru pa mora občina povečati ostale kolicnike, ker mora vpisati v proračun in torej iztržiti s kompenzacijo vsaj enak davčni priliv od nepremičnin.

Finančno ministrstvo je v preteklih dneh z odlokom na novo uskladilo vrednost kolicnikov davka ICI, ki so ga podjetniki dolžni plačati na poslopja, uvrščena na davčni tabeli v skupino D. Obdavčljiva os-

nova, na vrednost katere mora podjetnik izračunati dolgovani davek, je rezultat uskladitve nakupne cene dobrine s kolicnikom, ki je določen za ustrezno leto. Za leto 1995 velja usklajevalni kolicnik 1,04 in se za prejšnja leta postopno viša vse do vrednosti 1,93 za nakupe pred letom 1982. Upošteva se vrednost, ki jo je nepremičnina imela 1. januarja 1995, tako da so izvzeti morebitni povečani stroški v teku letošnjega leta. Do 30. junija morajo podjetniki prijaviti občini morebitne povečane stroške in vrednost nepremičnine v teku leta 1994, medtem ko bodo letošnje spremembe prijavili prihodnje leto. Ce pa se je obdavčljiva vrednost nepremičnine povečala le zaradi uskladitvenega postopka na osnovi novih kolicnikov, podjetnik le spremembe ni dolžan prijaviti.

Boris Simoneta

SEJMI / ODPRLI GA BODO V SOBOTO

V Padovi vse pripravljeno za najstarejši italijanski sejem

PADOVA - Splošni sejem v Padovi je s svojimi 73 leti najstarejši in tudi prvi te vrste v Italiji. Letosnja izdaja se bo začela v soboto, 20. maja, odprt pa bo do vključno nedelje, 28. maja. Vendar ne gre samo za najstarejši sejem v Italiji, temveč tudi za enega najbolj obiskanih: lani si ga je ogledalo 230 tisoč obiskovalcev.

Letos se bo sejem razprostiral na 80 tisoč kvadratnih metrov razstavnega prostora, največ v paviljonih. Nekatere so dogradili v zadnjih letih, pa ceprav marsikdo v Padovi meni, da bi bilo bolje novo sejišče zgraditi na drugem prostoru, zunaj mesta, saj je sedanji, nedaleč od železniške postaje, v mestnem središču, kjer se je v sejemskih dneh težko premikati z avtomobilom in se težje parkirati.

Letosnjega sejma se bo neposredno ali posrednoudležilo več kot tisoč podjetij. Med njimi bodo tudi tujci iz kar 70 držav z vseh petih celin. Med njimi seveda prednjacijo Evropejci, tudi naj-

bližji sosedje. Prisotna bodo tudi nekatera slovenska podjetja, se zlasti tista iz primorskih krajev, v prvi vrsti pa gostinska in turistična, saj je dobro znano, da je dežela Veneto, kjer se Padova nahaja, za Slovenijo zelo zanimiva. Poleg ze znanih slovenskih zdravilišč in igralnic, ki so tega sejma udeležujejo ze več let, bo letos navzoča z enotno promocijo tudi Soska dolina. Pred slovenskimi stojnicami se bo prav gotovo ustavilo veliko potencialnih gostov.

Na ogled bodo tudi nekatere posebnosti. Poleg domače in tuje turistične ponudbe bodo razstavljene naprave za opremo gostinskih lokalov, italijanska in tuja obrt, gradbena operativna, avtomobili vseh vrst, naprave za kampioniranje in turizem na prostem, pohištvo itd. Skratka, sejem je namenjen najširšemu bcinstvu, prireditelji pa so prepričani, da bo tudi letos pritegnil veliko obiskovalcev.

Marko Waltritsch

AVSTRIJA

»Poletni bencin«
proti ozonu?

Pilotni projekt

DUNAJ - Novi avstrijski minister za okolje Bartenstein je javnost presenetil s predlogom o morebitni uvedbi »poletnega bencina«, goriva, ki naj bi reduciralo ozonsko obremenitev.

Hkrati se je minister izrekel za to, da se bi Avstrijci v poletnih mesecih enkrat na teden odpovedali avtomobilu in se posluževali javnih prevoznih sredstev.

Oba predloga sta pri parlamentarnih strankah naletela na pozitiven odmev. Zeleni so zahtevali še dodatne ukrepe proti ozonski obremenitvi. (I.L.)

AVSTRIJA / ALARM PRI VARNOSTNIH ORGANIH

Nevaren terorist
zbežal iz zapora

Po dveh urah so ga našli v neki kleti

IVAN LUKAN

DUNAJ - 35-letni kuvajski terorist Twafik Ben Ahmed Chaovali je včeraj poskrbel za obsežno policijsko akcijo v Gornji Avstriji. Teroristu je v opoldanskih urah uspelo pobegniti iz zapora v Garstenu, kjer je bil zaprt zaradi krvavega atentata leta 1985 na dunajskem letališču, uлови pa so ga že dve uri kasneje v kraju Steyr, nedaleč od Garstena.

Chaovali je veljal za enega najnevarnejših teroristov, pripadal pa je terorističnemu krilu Palestinske osvobodilne organizacije (PLO), ki je na »črni petek« 27. decembra leta 1985 skoraj istocasno izvedla krvava

atentata na dunajskem letališču Schwechat in v Rimu. Chaovali je - skupaj z dvema drugima teroristoma - izvedel atentat na Dunaju. Napad je terjal stiri človeških življenj, nad deset potnikov in člani letalskega osebja pa je bilo hudo ranjenih.

Teroristi so med varnostno kontrolo začeli streljati na potnike, pri napadu pa so uporabili tudi več ročnih granat, katere so vrgli med čakajoče ljudi. V spopadu z organizacijo varnostne službe na letališču je bil ustreljen tudi en terorist, ostala dva terorista pa sta bila aretirana. Kot na Dunaju, se je tudi napad teroristov PLO v Rimu končal s

pokolom več nedolžnih ljudi.

Chaovali je avstrijsko sodišče leta 1986 zaradi umora dveh oseb obsodilo na dosmrtno ječo. Premestili so ga v zapor v Garstenu, odkod mu je včeraj uspelo pobežati.

Okoliščine, ki so teroristu omogočile časni beg iz visoko zavarovanega zapora, včeraj se niso bile znane, izvedelo se je samo, da je pobegnil skozi okno stranisca, pri skoku čez ograjo pa se je težje poškodoval nogo, kar ga je močno obremenilo pri begu. Preplaval je sicer se reko Enns, nato pa se skriv v kleti neke privatne hiše, kjer so ga policaji odkrili in aretirali.

DUNAJ / SODIŠČE

Žirinovskijev
gostitelj šel
med reveže

Ni imel denarja za vožnjo

CELOVEC/DUNAJ - Koroski industrialec Edwin Neuwirth (69), decembra leta 1993 gostitelj ruskega ultranacionalista Vladimira Žirinovskega, se bi včeraj pred dunajskim meškim sodiščem moral zagovarjati zaradi kršenja zakona o oziavljanju nacizma. Toda do sodne obravnave ni prislo.

Nekdanji član zloglasne Waffen-SS se namreč ni pojavil na Dunaju, švoji odsotnost pa je utemeljil s tem, da nima toliko denarja, da bi lahko plačal vozovnico s Koroske na Dunaj.

Sodišče je nato sklenilo, da bo izdalo nalog za prisilno privedbo obdolženca ter

preložilo sodno obravnavo za nedoločen čas.

Neuwirth je obtožen, da je ob robu Žirinovskega obiska na Koroskem zanikal obstoj plinskih celic v nemških koncentracijskih taboriščih. V (posnetem) pogovoru z urednikom Avstrijske radiotelevizije (ORF) pa je Neuworth celo trdil, da v Nemčiji sploh niso obstajala koncentracijska taborišča. Glede plinskih celic pa je dejal, da pozna raziskave, po katerih je moč sklepati, da takih ni bilo.

Neuwirth je kasneje skušal popraviti svoje izjave in dejal, da gre očitno za nesporazum.

Neuwirthu v slučaju obsodbe grozi do deset let pripora. Ivan Lukan

AVSTRIJA

Neisser
pomirja
v sporu z
zelenimi

Nesoglasja v ÖVP

DUNAJ - Konfrontacija med zelenimi in ljudsko stranko (ÖVP), ki jo je pretekli teden povzročil predsednik kluba poslancev ÖVP Andreas Khol - v zvezi s spodletelim atentatom na daljnovid blizu Dunaja je govoril o »zelenih anarhistih« - je zdaj privedla do nesoglasij znotraj ljudske stranke.

2. predsednik državnega zbora Hubert Neisser je dokaj jasno kritiziral izjave svojega strankinega kolega in zavrnil Kholovo napoved, češ da ljudska stranka »skupaj z zelenimi ne bo sprejela nobenih ustavnih zakonov, dokler se le-ti ne bodo vednostjo odpovedali nasilju«.

Neisser je Kholu ob tem opozoril na dejstvo, da velika koalicijska socialdemokratov in ljudske stranke nima več za sprejemanje ustavnih zakonov potrebne dvotretjinske večine. Predsednik kluba poslancev ÖVP tako ne bi kaznoval opozicijo, temveč otežkočil položaj koalicije, je poudaril Neisser.

Kot znano, je Khol za politiku zelenih v dunajskem rotovžu Petru Pilzu očital »osebno blazinost« - »levo-anarhistične scene«. Ta je Kholove trditve označil kot »eno samo laž« in opozoril na stališče zelene frakcije v parlamentu, da bodo stike z ljudsko stranko ostali omejeni na najnujnejše zadeve, dokler se njihov predsednik poslanskega kluba ne bo opravičil za svojo izjavo. Pilz je se poudaril, da so zeleni dostikrat dokazali, da so gibanje, ki odločno nastopa proti vsakršni obliki nasilja. (I.L.)

NOVICE

Avstrija »advokat« madžarskih
prizadevanj za pristop k EZ

DUNAJ - Madžarski državni predsednik Árpád Göncz, ki se mudi na tridnevni uradni obiski v Avstriji, je od najvišjih avstrijskih politikov dobil zagotovilo, da bodo podprli madžarska prizadevanja za čimprejšnji pristop k Evropski zvezi (EZ). Zvezni predsednik Thomas Klestil je celo dejal, da bo Avstrija nastopila kot »advokat madžarskih prizadevanj za pristop k EZ«, svojo podporo pa je visokemu gostu iz sosednje države zagotovil tudi zvezni kancler Franz Vranitzky.

Klaus Liebscher imenovan
za predsednika Narodne banke

DUNAJ - Zdaj je vest tudi uradna: Klaus Liebscher (56) bo s 1. junijem nasledil sedanjo predsednico avstrijske Narodne banke Schaumayerjevo (63). Sklep je že sprejela zvezna vlada, pogodba pa je sklenjena na pet let. Finančni minister Staribacher je ob tej priložnosti poudaril, da bo plača novega šefa Narodne banke »bistveno manjša od dosedanje plače Schaumayerjeve«, ki je letno zaslužila kar šest milijonov silingov. Liebscherjev letni osebni dohodek naj bi znašal okrog stiri milijone silingov.

KOROŠKI SLOVENCİ / VOLITVE PRI NARODNEM SVETU

NSKS računa s 3500 volilci

Tajnik NSKS Franc Wedenig.

CELOVEC - Preteklo nedeljo se je začel prvi krog volitev novega predsednika Narodnega sveta koroskih Slovencev (NSKS) ter prvi krog volitev v Zbor narodnih predstavnikov NSKS.

Volitve bodo trajale do 24. maja, volilno pravico pa imajo vsi člani te politične organizacije koroskih Slovencev in tudi t.i. volilni člani NSKS, osebe, ki se - kljub nečlanstvu - hočejo udeležiti volitev NSKS. Po mnenju tajnika NSKS Franca Wedeniga se bo volitev udeležilo okrog 3500 oseb, torej število, ki točno od-

govarja število volilcev. Enotne liste pri deželno-zbornih volitvah l. 1994.

Kandidati za predsednika prenovljenega NSKS so sedanji podpredsednik in pravnik Pavle Apovnik (60), poslovodja Zveze slovenskih zadrug v Celovcu Joza Habernik (49), član osrednjega odbora NSKS ter sosveti za koroske Slovence veroučitelj Nanti Olip (39), poslovodni tajnik Enotne liste Bernard Sadovnik (31) ter politični tajnik Enotne liste (EL) in odvetniški pripravnik Rudi Vouk (30).

Ce - kot pričakujejo po-

litični opazovalci - nihče od kandidatov v prvem krogu ne bo dosegel absolutno večino glasov, bo o novem predsedniku odločil drugi krog volitev, ki bo v drugi polovici junija in v katerem bosta nastopila le se tista dva kandidata, ki sta v prvem krogu zbrala največ glasov.

V prvem krogu volitev za 60-clanski Zbor narodnih predstavnikov NSKS bo neposredno izvoljenih 20 oseb - kandidati, ki so v njihovem volilnem okolišju dobili največ glasov. Ostali člani bodo izvoljeni v drugem krogu, ki bo konec junija. Ivan Lukan

MADŽARSKA

Marx in Lenin sta tržno zanimiva

BLAISE SZOLGYEY / REUTER

SAJOVELEZD - Na običajen dan vas v Leninovem pubu pričakajo natakari, peščica gostov v različnih stanjih opitosti in nekaj sto podob Vladimirja Ilica Lenina. Slike prikazujejo ustanovitelja sovjetske države pri agitiranju na zborovanju, in sicer kot mladega moza ob svoji materi in kot starca med poziranjem. Njegovo podobo obdajajo zastave, priponke in nalepke na zidovih, za blagajno in celo na stropu.

Ta komunistična zbirka spominov v revni pokrajini Sajovelezd, ki leži daleč od glavnih prometnic in turističnih območij, je postala pravi hit med krajani in privablja goste iz vse države in celo tujine. Sest let po nastopu demokracije so se komunistični simboli in voditelji vrnili kot kič. Od okrasa v restauracijah do turističnih spominkov. Leninov pub je brez dvoma najbolj nenavaden primer novega

trenda. To je nizka, temna zgradba z umazanimi ploščami ter neudobnimi lesenimi mizami in stoli. Kokosi kluvaajo črve pred vrati, gostje pa morajo uporabljati stranišče na prostem. Natakari in lastnik Istvan Horvath meni, da je njegovo gostišče uspešno, ker Madžare na nenasičen način spominja na neprijetno zgodovino. »Vse te priponke in zastave so bile okoli nas dolga leta, predstavljajo del naše zgodovine«, je povedal lastnik, oblečen v uniformo rdeče armade. »Za ljudi so ti simboli tukaj sprejemljivi, ne bi pa jih mogli gledati v mestni hiši.«

Na Madžarskem, pa tudi drugod v Vzhodni Evropi so bili komunistični simboli stiri desetletja navzoči povsod. Vsako javno zgradbo je krasila rdeča zvezda, v vsaki pisarni in učilnici je visela Lenina slika ali pa podoba kakšnega drugega znanega komunističnega vo-

ditelja. Po zlomu totalitarne sistema leta 1989 so mnogi Madžari takoj unicili te simbole. Delno zaradi sovratva do njih, delno zato, da bi bili videti privrženi novi politični usmeritvi. Nekateri so komunistične ikone prodali tujim turistom, ki so v letih 1990 in 1991 množično drli po spominke iz umirajoče zgodovinske dobe.

Istvan Czvitko je v Budimpešti že pred dvema letoma odprl lokal Marxim, bolj tržno inacijo Leninovega puba, ki je okrašen z nesteto priponkami, rdecimi zvezdami in fotografijami nekdanjih komunističnih diktatorjev. Poleg tega steno krasi ogromna tapeta s podobo Lenina v spodnjicah, mize pa so ločene z bodočo zico. Kako globoko so sile trznega gospodarstva potisnile svete marksistično-leninistične simbole, je najbolj očitno v parku na obrobju Budimpešte. Tukaj so gigantski kipi Marksa, Leni-

na, »revolucionarnih delavcev« in tisoce drugih komunističnih podob postavljeni v koncentričnih krogih na sveže pokoseni trati. Lani so park, ki ga je v začetku upravljala mestna oblast, predali v roke zasebniku. Ta je ob parku postavil trgovinico s spominki, kjer lahko turisti ob donehkih zvokih partijskih pesmi kupijo tudi prazne pločevinke z napisom: Zadnji izdihljaj komunizma. Nekateri pa takšno roganje moti. »Zelo me jezi, ker zasmejujejo dosežke socializma«, je izjavil Istvan Tuza, tiškovni predstavnik Socialistične stranke delavcev, trgovatnih pristasev stare komunistične partije. Komunistično oblast raje opiše z besedo »socializem«.

Marksizem kritizirajo tudi drugi. Skupina desnosredinskih politikov je skupaj s protikomunističnim voditeljem delavcev Sandorjem Raczem re-

stavraco tozila. Ocitajo ji, da trivalizira trpljenje, ki ga je povzročila sovjetska oblast. To zba se je osredotočila na uporabo rdeče zvezde, ki se po madžarskem zakonu ne sme pojavljati v javnosti. Sodišče je to zba lani zavrnilo. Politiki so takoj vložili priziv, vendar sodišče končne sodbe se ni izreklo. Tudi Czvitko priznava, da ima zasmeh komunizma tudi nenarčtovane posledice.

»Menim, da smo prav mi na neki način utrli pot vnovični družbeni sprejemljivosti komunizma«, je namignil na volilno zmago socialistov maja lani. V stranki je namreč veliko nekdanjih reformiranih komunistov.

Vendar pa Czvitko priznava, da vse to počne le zato, ker se zeli veliko Madžarov in tujih turistov rogati staremu sistemu. »Mi le zabavamo ljudi in jim pri tem nudimo se nekaj posebnega«, je izjavil. »Trg zahteva izvirnost.«

Sporazum
med ZDA in
Madžarsko

WASHINGTON (AFP) - Ameriški obrambni sekretar William Perry in njegov madžarski kolega Gyorgy Keleti sta v torek v Pentagonu podpisala načelni sporazum o skupnih vojaških raziskavah.

V skladu s sporazumom bosta državi opravljali skupne raziskave na področju zračne obrambe ter razvoja opreme za primer kemičnih, bioloških ali jedrskih spopadov. »Raziskave bomo lotili kot enakovredni partnerji, saj smo odkrili vzajemni interes na več področjih«, je poudaril ameriški obrambni sekretar William Perry, ki je podpis sporazuma označil kot »pomemben korak v odnosih z Madžarsko«.

Madžarski obrambni minister Keleti je ob podpisu izrazil upanje, da bo ta prispeval k čimprejšnji pridružitvi Madžarske k Natu. »Hočemo postati partnerji in zavezniki«, je se izjavil.

MISELNI TOKOVI

Za Willyja Pasinija prehrana in spolnost tesno povezani

TATJANA DOLHAR

Clovek v svoji življenjski dobi preživi petnajst let pri mizi in samo 40 ur med rjuhami v neznih objemih. S to ugotovitvijo je začel svoj poseg v zaključnem delu 15. kongresa psihosomatike, ki je potekal prejšnji teden v našem mestu, Willy Pasini, zdravnik in psihoterapevt, izvedenec za seksologijo na zenevski univerzi. V svojih raziskavah, ki jih je strnil v svoji zadnji knjigi »Hrana in spolnost: zaveznika ali tekmeča?«, se je Pasini osredotočil na soodvisnost, ki naj bi potekala med hrano in seksom. »Sladkosnedneži življenja, a to so navadno ljudje, ki so dosegli blagodejno ravnovesje in se dobro počutijo, znajo uživati tako ob pogrnjeni mizi kot med posteljino. Kot da bi analogija ustvarjala zaveznost. Pri ljudeh, ki trpijo, pa se navadno postavijo kompezacijski mehanizmi in skoraj vedno hrana nadomesti spolnost in ljubezen«. Afektivno pomanjkanje skušamo torej nadomestiti z uživanjem sladkarij. V tem kontekstu lahko pride celo do manjše odvisnosti od čokolade, kar pa ima sicer tudi svojo kemijsko utemeljitev, saj si z uživanjem čokolade priskrbimo posebno kemijsko prvo, to je fenil-etilamino, ki jo naš organizem proizvaja, ko smo zaljubljeni. V Italiji so »nutello« v primerih prekomernega uživanja poimenovali kar za metadon ljubezni.

Povezave med hrano in psiho torej niso zanemarljive. Odtod tudi vedno večji uspeh psiho diet, kajti rezultati dokazujejo, da ne more shujševalna kura, ki ne upošteva psiholoških in socialnih elementov, ki ticijo v motnjah pri

prehranjevanju, doseči zazelenih rezultatov. Tako si tudi ni mogoče zamisljati, da bi lahko človeka pod velikim pritiskom stresa prisilili na kak posebno strog dietični režim. Zato pa so veliko bolj učinkovite termalne terapije.

Sploh je Pasini mnenja, da je za motnje pri prehranjevalnih navadah v veliki meri odgovoren socialni pritisk. To je primer bulimije, o kateri se v primerjavi z anoreksijo manj govori, a je preseñljivo razširjena. »Dejstvo, da je 5 odstotkov pariskih studentk bulimicnih, nas opominja, da ne more biti to psihiatrični problem, temveč predvsem psihosocialni: kompetitivnost na univerzitetni ravni zahteva seveda potrebno energijo, kompetitivnost na socialni ravni pa se ne sme odpovedati silhueti in torej si ne more dovoliti, da bi obdržala zaužite

kalorije.

Cas, ki nas loči od poletja, je zato najbolj nevaren, to so zadnji meseci, v katerih nam je dano, da se »primerno« pripravimo na poletno sezono. Na prvi pogled je najbolj učinkovito poseči po strogih dietičnih režimih, ko pa je mera polna, se nam v napadu nervozne lakote zgodi, da izpraznimo hladilnik... Da zaježimo problem, ga moramo nujno brati tudi po tem psihosocialnem ključu in primerno informirati o možnih posledicah socialne in spolne krivice«, je mnenja Pasini, kajti parametrom silhuete so podvržene predvsem ženske, medtem ko smo predvsem v Italiji do moske okroglosti veliko bolj strpni. Zenska inacica uspešnega televizijskega napovedovalca Costanza ne bi mogla na primer imeti nikakrsnega uspeha.

Tudi iz patološkega vidika je pri bulimicnih vidno neravnovesje med hrano in neresenim odnosom do spolnosti, kajti za spolnim nezadovoljstvom v velikem odstotku primerov stoji prisotnost spolnih travm. Odkritje izpodbija tla razlagi, ki zvrca krivdo na konfliktualen odnos z materjo in postavlja pod povečevalno steklo odnos z očetom in mosko figuro...

Za zaključno misel si je Willy Pasini izposodil orientalski rek, ki pravi, »da ni dovolj, da pogledaš slavčku v grlo, da spoznaš skrivnost njegovega petja. Ravno tako ni dovolj razumeti sicer važne metabolične lastnosti posameznika, da se ti razodene skrivnost, ki tici bodisi za njegovimi motnjami pri prehranjevanju kot pri erosu...«

UMETNOST

Spajanje Oskarja Beccie z naravnim okoljem

V galeriji Kulturnega doma v Gorici bo vse do konca tega meseca razstava goriskega slikarja Oskarja Beccie. Razstavo so odprli v petek, 12. maja, na njej pa se je zbralo veliko stevilo obiskovalcev, poleg tega pa že v teh prvih dneh odprtja razstava zanje spodbuden obisk.

Slikar Oskar Beccia je doma iz Ronk, aktiven je tudi v okviru kulturnega delovanja med Slovenci z Laskega in to se posebej pri Kulturno-rekreacijskem društvu »Jadro« iz Ronk.

Za slikarstvo se je Beccia začel zanimati v mladih letih in že kot student začel razstavljati svoja likovna dela. Doslej je slikar sodeloval na številnih skupinskih razstavah, samostojno pa je večkrat razstavljal v Ronkah in Laskem, tokrat pa se nam predstavlja tudi v Gorici.

Umetnika je na otvoritvi predstavil goriski likovni kritik Josko Vetrlih, katerega misli povzemamo ob tej priložnosti:

»Dela Oskarja Beccie se poredkoma pojavljajo na razstavnih panojih, kajti večino razpoložljivega časa in ustvarjalne energije mu pobere grafična dejavnost, s katero se poklicno ukvarja že skoraj dvajset let. Ker vsako svojo razstavo skrbno in resno pripravlja, razumemo, zakaj se je v vseh teh letih predstavil s samo dvema osebnima razstavama ter se udeležil kakih deset kolektivnih prikazov del. Občutek imamo, da to sploh ni skodovalo njegovu ustvarjalnosti, temveč je ugodno vplivalo na njegovo umetniško izpricjevanje. Ta način mu je prav gotovo omogočil, da se poglobi in razvije tematično, ki ne občuti vpliva trenutne mode. Njegova izrazna prvina se s premisljeno umirjenostjo sklicuje na umetniške tokove, v katerih se primerno zrcalijo njegove notranje

zahteve, težnje neznatnega pesniškega prostanstva, ki se je v njem izoblikovalo že v otroških letih, ki jih je, v tesni povezavi z naravo preživel na rodnem Krasu.

Znano je, da med najmočnejšimi namigi, ki jih sprejme naša domišljija in ki odločujoče vplivajo na izoblikovanje naše notranje biti, zasedajo važno mesto prav spodbude in prizori, ki pripadajo okolju, v katerem smo živeli in v katerem smo odrasli.

Za Beccio brez dvoma predstavlja glavni vir spodbude razgibana kraska pokrajina, z vsem bogastvom naravnih odtenkov njene rastlinstva, njenih zivali, zlasti tistih najmanjših, skorajda poznih bitij, kot so lahko polzi. Ta mala zivalica se odlikuje po osnovni popolnosti svojih oblik in je ena najstarejših bitij našega planeta. Polz ve, kaj pomeni preživeti, saj ga je narava obdarila z vzdržljivostjo, življenjsko močjo in modro počastnostjo gibov. S to izbiro se je Beccia najbrž zelel razlikovati od slikarjev, ki v svojih delih prikazujejo takoinenovane »plemenite« zivali, kot so lahko: konj, pes, eksotični ptici, ali pa divje zveri, ki po lepotnem učinku nedvomno bolje izstopajo.

V iskanju poti v naravnost, ki naj predstavlja osnovo za razvijanje popolnih oblik, je pri Beccii spirala tista, ki je zadobila prvenstveno vrednost upodabljanja. Ta spirala ni vzeta zgolj kot naravna oblika, na katero naletimo v rastlinstvu (trtne mladice, ovijalke, razni slaki) ter zivalstvu (polzi, školjke), temveč jo uporabi kot idealno oblikovno zvrst, polno matematične in znanstvene vrednosti, ki se izraza v vsej svoji geometrijsko-arhitektonski naravnosti in pomenski popolnosti.

Spirala nam namreč priključuje v spomin postalno razvijajoči in

skrčevalni cikel naravnih oblik, neskončno bežanje časa, trajnost, razvoj in ritem življenjskih izrazanj, življenje in smrt. Obenem nas spomni na lepote okrase kolesa, na ladijski vijak, na vodni val.

Pri soočanju z izraznimi prvinami, ki so tesno povezane z naravo, se je Beccia posluževal tudi primerne tehnike slikanja, s tem da se je povsem odrekel uporabi mrzlih sintetičnih barv. Raje je segel po zahtevnejši tehniki, ki se odraza v naklonjeni izbrani uporabljanja akvarelnih in tempera barv.

Barva je nanesena s širokimi in ukrivljenimi kretnjami na podlago iz grobe lepenke, na kateri je umetnik predhodno zarisal osnutek s svinčnikom ter ga včasih komaj za spoznanje obdelal z vosčenkami in zidarskimi svinčniki. Dosežek je pogostokrat prav presegel, saj njegove stvaritve odlikujeta prav lahkotnost in silna nežnost.

Ce se sprehodimo ob robu slogovnih tokov, v katerih se trenutno prepoznavajo sodobna umetniška gibanja, ki se največkrat naslanjajo na zgodovinske tokove simbolizma in nadrealizma, nam Beccia ponudi njemu lastno videnje življenja in sveta. Istocasno nas z uglajenostjo in obzirnostjo vabi, da vsaj za trenutek pozabimo na težave, ki nas tarejo. Vabi nas tudi naj ne dopustimo, da nas za seboj potegnejo naglica, tesnoba ter nepremisljena samoljubna slepota, ki so tako značilne za nas običajni vsakdan.

V zaključku naj se dodamo, da je razstava O. Beccie odprta v galeriji Kulturnega doma v Gorici (Ul. Brass 20) vsak delavnik od 9. do 13. ure ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami. Prireditelja razstave pa sta Upravni odbor Kulturnega doma - Gorica in društvo Jadro iz Ronk.

» K A R N A P R E J T R A J A T I «

V znamenju poezije, glasbe in likovne umetnosti

Kosovelova knjižnica iz Sezane vabi jutri ob 19. uri na literarni večer, posvečen tržaški poeziji, zbrani v knjigi z naslovom Kar naprej trajati. Knjiga je izšla pri založbi Devin. Izbor poezije je pripravila prof. Marija Pirjevec, spremni esej k poeziji pa je napisal dr. Boris Patuta. Na večeru bodo sodelovali tudi pesniki, ki bodo brali svoje pesmi: Marko Kravos, Vinko Beličič, Ace Mermolja in Alenka Rebula - Tuta, namesto umrle slovenske pesnice Marije Mijot ter Miroslava Kosute, ki je s SSG odpotoval v Ameriko, pa bo njuno poezijo prebrala Milica Kravos.

Kot vedno je Kosovelova knjižnica pripravila tudi za to priložnost likovno razstavo, in sicer Tomaza Krzisnika. Z glasbo bo večer obogatil Trio Tartini iz Trsta. Razstava bo v knjižnici na ogled do 20. junija.

»Knjiga Kar naprej trajati« predstavlja, kot je zapisala prof. Marija Pirjevec, sodobno tržaško slovensko pesništvo v izrazitih crtah in z ožjo izbiro avtorjev. Odreka se anarhizma, ki bi moral upoštevati se vrsto imen, in se odloča za manj izčrpno, zato pa dolocnejšo podobo slovenske lirike na Trzaskem.

Kljub omejitvi na šest živčnih ustvarjalcev skuša izbor osvetliti

raznovrstnost in bogastvo večdesetletne pesniške ustvarjalnosti v našem prostoru. V knjigi predstavljeni pesniki so bili rojeni v širokem časovnem razponu od leta 1902 (Marija Mijot) do leta 1953 (Alenka Rebula Tuta) in ob njih se kaže zanesljiva kontinuiteta sodobnega slovenskega pesništva v Trstu. Pesmi odkrivajo veliko raznolikost duhovnih in idejnih vzgibov pa tudi razvejanost slogovno usmeritev avtorjev.

Veliko zanimanje vlada tudi za razstavo Tomaza Krzisnika. Umetnik se je rodil 9. februarja 1943 v Zireh. V Ljubljani je l. 1962 končal Srednjo solo za oblikovanje, studij je nadaljeval na Visji pedagoški soli (na likovnem oddelku pri prof. Zoranu Didku). L. 1964 se je vpisal na Akademijo za likovno umetnost v Varšavi in l. 1968 pridobil naziv magistra knjižne ilustracije. Po vrnitvi v Ljubljano je od l. 1973 do 1976 poučeval grafično oblikovanje na soli za oblikovanje, potem pa dobil status svobodnega umetnika. L. 1988 je zadel honorarno predavati na oddelku za oblikovanje Akademije za likovno umetnost v Ljubljani, l. 1991 je bil izvoljen za docenta za predmet Nacrtovanje vizualnih komunikacij.

Krzisnikove ustvarjalnosti ni

mogoče povsem natanko opredeliti, tega se ne da storiti niti glede na področja likovnega udejstvovanja niti glede na izraznost ali pripadnost slogu ali smeri. V prvem pogledu je neverjetno razsežen, a metiersko vselej dorečen in poglavljen, v drugem je vseskozi samosvoj in vihravo neposreden. Gradi na izročilu podedovane in sodobne umetnosti, kajpak tudi na lastni izkušnji, ki jo pojmuje kot trdno sidrišče za nove zamisli in odrive v zmerom nanovo oplojene domišljijske svetove. Krzisnik je najprej in predvsem inventiven in inovativen oblikovalec vidnih sporočil in ilustratov.

Z enako vnemo je tudi slikar, ki vehementno obvladuje slikarsko docela zamejeno polje s pri nas nekoliko pozabljenim in zanemarljivim tehniko pastela, obenem pa je čedalje bolj predvsem eruptivni risar podob in svetov iz filigranske stkanega crtovja in odsevnih barvnih poudarkov, mavricno vrisanih ob njihovih robovih ali sredi belih listov, ki si jih je umetnik postavil, da bi z njimi lahko polnokrvno obvladoval odposiljanje ustvarjalnih sporočil.

NA KRATKO

Predstava PI Dramske šole Barice Blenkuš

LJUBLJANA - Nocoj ob 21. uri bo na Kopaliscu Kodeljevo premierna uprizoritev predstave PI v izvedbi četrtega letnika Dramske šole Barice Blenkuš. Predstava, ki jo je režiral Igor Stromajer, raziskuje temeljno strukturo razmerja med dvema skrajno različnima, a prav zato podobnima poloma. Fenomen oblasti, dominacije, ideologije in sadizma na eni ter podrejanja in mazohizma na drugi strani povezuje institut norosti, igre perverzij in ustvarjalne neodgovornosti. Predstava izpostavlja Človeka, ki se igra brezsmiselno, ludistično in samozadostno igro brez zgodbe, s katero skozi na videz antipoden, a globoko erotičen konflikt med Antikristom in Mihaelom, testira zapletene labirinte komunikacije med individualnim in množicnim. (A. P.)

Sedma številka Glasbene mladine Slovenije

LJUBLJANA - Izšla je nova, sedma številka Glasbene mladine Slovenije. Med številnimi prispevki, opremljenimi z dovršeno fotografsko in stripovsko opremo, prinaša glasbeni potopis iz Gane, pogovor z Alzircem Chebom Mamiem, izvajalcem raia, ki bo nastopil na letosnji Drugi godbi 10. junija, portret velenjske skupine Res Nullius in tematski prispevek Preteklost v sedanjosti - Blues Revival. (V. U.)

Knjižne novosti založbe Dan

LJUBLJANA - Ob 65-letnici organiziranega delovanja gluhih in naglušnih v Sloveniji je založba Dan izdala zgodovinsko knjigo o nastanku in razvoju delovanja te populacije pri nas. Avtor dela Aljoša Redzepović je dopolnil zbrane arhivske dokumente s pogovori s še živečimi udeleženci družbenega organiziranja gluhih in naglušnih oseb v Sloveniji. V zbirki Humor je Tone Simončič v knjigi Po pasje zbral saljive domislice iz pasjega življenja, ki ni samo povezan s človeškim, ampak mu je včasih tudi presenetljivo podoben. Pesnica Zlatka Levstek in ilustrator Silvan Omerzu pa sta se z dvema zbirkama igrivih pesmic Zakajske in Glavna stran glave je obraz na saljiv način približala svetu otroške domisljije. (A. P.)

Najbolj brane otroške in mladinske knjige v izbranih slovenskih knjigarnah (v mesecu maju)

Avtorica dela z naslovom Blazno resno o seksu Desa Muck je ponovno omrežila mlade bralce s knjigo Blazno resno popolni, ki tokrat govori o bontonu. Domiselna zgodba, v kateri pride na zemljo vesoljcek in po nesreči pristane v družini z dvema razvajenima, nevzgojenima otrokoma, na simpatičen način približa otrokom osnovna pravila lepega vedenja. Svetlana Makarovič nadaljuje s priljubljenimi kosovirskimi zgodbicami v knjigi Kam pa kam, kosovirja? in tako skrbi za nove generacije »kosovirskih« otrok. Potrebno je opozoriti tudi na otroško knjigo Cudežno drevo znane slikarke Marlenke Stupice, ki je tokrat prispevala tudi tekstualni del v velikih tiskanih crkah. Delo je dobrodošlo, saj je veliko pomanjkanje otroških knjizic z verzalkami.

Knjigarna Konzorcij, Slovenska 29, Ljubljana

1. Desa Muck: Blazno resno popolni, Mladinska knjiga, 1995
2. Svetlana Makarovič: Kam pa kam, kosovirja?, DZS, 1995
3. Boris A. Novak: Bla Bla, DZS, 1995
4. Marlenka Stupica: Cudežno drevo, Mladinska knjiga, 1995
5. Christine Höstlinger: Pes gre v širni svet, Mladinska knjiga, 1995

Plečnikova knjigarna, Subičeva 1, Ljubljana

1. Gosciny, Uderzo: Asterix, Didakta, 1990
2. Marko Kravos: Male zgodbe iz velikega življenja Bineta Brvinca, DZS, 1995
3. Maja Novak: Kufajn, Kufina in kamela Bombla, DZS, 1995
4. Desa Muck: Blazno resno popolni, Mladinska knjiga, 1995
5. Roald Dahl: Matilda, Mladinska knjiga, 1993

Knjigarna Libris, Prešernov trg 1, Koper

1. Desa Muck: Blazno resno popolni, Mladinska knjiga, 1995
2. Regine Schindler in Sita Jucker: Kaj je trip, Mija?, Didakta, 1995
3. Marlenka Stupica: Cudežno drevo, Mladinska knjiga, 1995
4. Svetlana Makarovič: Kam pa kam, kosovirja?, DZS
5. Gabrijelle Vincent: Lovro in Matej: Moj stari hrast, Epta, 1995

Knjigarna založbe Obzorja, Gosposka 24, Maribor

1. Elia Cantillon: Draga Katarina, Mladinska knjiga, 1994
2. Polonca Kovač: Težave in sporočila psicka Pafija, Mladika, 1993
3. Mary Hooper: Prva ljubezen, Mladinska knjiga, 1995
4. Primož Suhodolčan: Kosarkar naj bo, Karantanija, 1994
5. Miha Mate: Babica v supergah, Mladika, 1994

Knjigarna Kazina, Kongresni trg 1, Ljubljana

1. Walt Disney: Levji kralj, Egmont, 1995
2. Gosciny, Uderzo: Asterix in Goti, Didakta, 1995
3. Bill Watterson: Calvin and Hobbes, Andrews and McMell, 1994
4. Biba leze, biba ... (slovenske ljudske pesmi), Harlekin, 1995
5. Walt Disney: 101 Dalmatincev, Egmont, 1995

Priprava Andreja Paljevca

GLASBA / POGOVOR Z VODILNIM DUB PESNIKOM LINTONOM KWESI JOHNSONOM

Nacionalna identiteta ni vredna človeškega življenja

LJUBLJANA - Linton Kwesi Johnson, pesnik in sociolog, bivši ideolog Crnih panterjev, prihaja v Ljubljano v okviru promocije svoje založbe, LKJ Records, in glasbenikov, s katerimi prijateljuje in plodno sodeluje na različnih ravneh. Rojeni Jamajčan in naturalizirani Anglež se bo po končani angleski turneji predstavil v soboto, 20. maja v Krizankah s skupino, imenovano LKJ Showcase, ki poleg njega vključuje se glasbenike Dennisa Bovella, kitarista Johna Kpiaya, saksofonista Steva Gregorya in pesnico Jean Binta Breeze.

Koncertna turneja LKJ Showcase je prva, ki so si jo dub-reggae umetniki privosčili v zadnjih šestih letih - Linton Kwesi Johnson je bil zadnja leta zaposlen s pisanjem in branjem dub poezije po svetu, komponist skupine Dennis Bovell pa se je ta leta ukvarjal s studijsko produkcijo novih izdelkov artistov, kot so Iria, Sharon Shannon, Alpha Blondy, Edwin Francis in Edwin Collins. Johnson je v preteklosti kot eden vodilnih dub pesnikov zaslovel zaradi pronicljivih pesmi z družbenimi in političnimi temami, vendar je svoj moralni kapital omejil na politično delovanje v neposrednem življenjskem okolisu in s tem ignoriral javno politično življenje. Ena glavnih tem na zadnji studijski plošči Things An' Times, izdani leta 1991, je padec socializma in prepoved vzhodnoevropskih narodov v svobodnejši način življenja; med albumi, ki bi jih ljubitelji reggae glasbe vzeli s seboj na samotni otok, pa bi se gotovo znašla njegova pred petnajstimi leti

izdana plošča Bass Culture. Pred nastopom LKJ Showcase v Ljubljani je Linton Kwesi Johnson odgovoril na par vprašanj v Republiki mikrofon.

Torej se nimate izkuseni z nastopanjem v državah Vzhodne Evrope?

Ne, razen koncerta v vzhodnem Berlinu po padcu berlinskega zidu.

Kako komentirate petdeseto obletnico zmage nad fašizmom?

To je za nas dobra priložnost, da se spomnimo, kaj smo pred petdesetimi leti pravzaprav premagali. Se vedno je živo. Fašizem je virus, ki se širi po vsej Evropi. To je evropska bolezen, in glede tega bomo morali ukrepati. To, da je minilo petdeset let od poraza fašizma, ne pomeni, da se lahko prepustimo brezskrbnosti; biti moramo pozorni.

Kaj menite o t.i. demokracijskih spremembah v bivših socialističnih državah?

Ne morem govoriti o tem, kar se dogaja v vzhodni Evropi, ker ne poznam ra-

Linton Kwesi Johnson živo pričakuje svoj nastop v Ljubljani

zmer dovolj dobro - vse, kar vem, zvem iz časopisov ali slišim na radiu. Zelo sem zalosten zaradi dogajanja v Bosni. Mislim, da je to zelo žalostno, spust v barbarizem najslabše vrste, nič drugačen od tistega, ki se kaže v Ruandi. Evropski tribalizem. Čas je, da sprejmemo dejstvo, da je nacionalna identiteta pomembna, vendar spet ne toliko, da bi bila vredna človeškega življenja.

Pred kratkim so se spet začeli nemiri in vojne v Afriki...

Menim, da je to isto, kar se dogaja v Bosni. Afriški ljudje so na potezi, da spravijo stvari spet v red, ne bodo se večno mogli zanasati na bive kolonialiste. Seveda pa se Evropa se vedno preveč vtiha v Afriko, se posebej Francija. Kdo daje Africanom orožje?

Ce se za trenutek vrneva v sedemdeseta, ko ste bili se pesnik ... kako to, da ste začeli uglašljavati svoje pesmi?

Delal sem kot komercialist pri založbi Virgin re-

cords, ko je ta začela intenzivneje izdajati reggae plošče. Napisal sem nekaj pesmi, za katere so ljudje rekli, da so zelo melodične, in pocasi so mi dali priložnost, da sem posnel ploščo.

Napisali ste stiri zbirke pesmi: Voices of The Living And

The Dead, Dread Beat An' Blood, Ingaln Is A Bitch in Things An' Times. Boste izdali se kaksno?

Pesmi nikoli ne nacrtujem vnaprej - pridejo, kadar pač pridejo. Ena zdaj, naslednja mogoče čez tri leta. Kadar se jih bo nabralo dovolj, bom izdal novo zbirko.

Vendar se pisete pesmi. O cem govorijo pesmi, ki jih pisete zdaj?

O ljubezni.

O splosni, univerzalni ljubezni ali o ljubezni do določenega človeka?

O ljubezni do ljudi in o ljubezni med moskim in zensko, takšno, kot jo čuti fant do dekleta.

Kaj pričakujete od koncerta v Ljubljani?

Cisto malo sem živčen. Nastopanje v vzhodni Evropi bo zame novo doživetje, ne vem, kako me bodo ljudje sprejeli, ker so navajeni na pevce ali DJ-je. Jaz nisem ne eno ne drugo, ampak pesnik, torej mogoče ne bodo vedeli, kaj naj pričakujejo, jaz pa ne vem, kaj naj pričakujem od njih. Rahlo sem živčen. Marko Plahuta

NOVO NA ODRU

Tone Partljič: Štajer'c v Ljubljani

Režiser Boris Kobal, lektorica Rudenka Nabergoj, scenografka Slavica Radovič, kostumografka Meta Sever, oblikovalec luci Milan Podlogar, igrajo Jozef Ropoša, Maja Sugman, Maja Boh, Bernarda Oman, Masa Zidanik, Tanja Dimtrievska, Marija Lojk Trsar in drugi. Mestno gledališče ljubljansko, krstna uprizoritev bo nocoj ob 20. uri, predstava traja dve uri, en odmor, cena vstopnic 1.800, 1.700, 1.500 in 1.200 (za premiero), 1.500, 1.400, 1.200 in 1.000 SIT. (za izven), cena gledališkega lista 400 SIT.

Vsebina najnovejše Partljičeve komedije Štajer'c v Ljubljani je razvidna že iz samega naslova, ki govori o večnem nasprotju med Štajerci (poosebljajo jih seveda Mariborčani) in Ljubljančani. Ljubljančani so sicer znani kot zabarji in močvirniki, kar pa Ljubljani se ne odvzema pridiha obljubljenega dežela, kjer je edino zagotovljen uspeh. Partljič dregne v srenjo neke ljubljanske osnovne šole in na slika učiteljski mikrokozmos v času zamenjave vodilnih struktur. Komunikativna in aktualna zgodba je zacinjena z erotičnimi razmerji in ljubezenskimi zapletmi čisto po »partljičevsko«, tako kot v Pesnikovi zeni, ki smo se ji smejali v MGL pred nekaj leti. (A. P.)

Partljičev Štajer'c v Ljubljani - Jozef Ropoša in Bernarda Oman (Foto: Tone Stojko)

Ditka Haberl v Camini Slovenici Damirja Zlatarja Freya (Foto: Goran Bertok)

Camina Slovenica

Scenarij, koreografija in režija Damir Zlatar Frey, izbor besedil in glasbenega materiala Bogdana Herman, scena Andrej Strazisar, kostumi Jerneja Jambrek, luc Miro Janežič, fotografija Goran Bertok, inspicient Mirca Jenca, poje Ditka Haberl, igrajo Marusa Oblak, Mojca Partljič, Violeta Tomic, Ivan Rupnik, Koreodrama, premiera bo 21. maja ob 21.30 v Krizevniški cerkvi, cena vstopnic 2.000 SIT.

Carmina Slovenica je druga velika premiera Koreodrame v tej sezoni, ki je nastala v koprodukciji s Primorskim poletnim festivalom in v sodelovanju s Festivalom Ljubljana. V projektu, ki je komoren, vsaj kar zadeva stevilo nastopajočih, gre za novo pričevanje in videnje slovenske ljudske pesmi, ki z arhaičnimi besedami, svojsko lirčno melodijo, ritmom in mističnostjo odzvanja tudi v nas čas. Režiserja Damirja Zlatarja Freya je navdihnili srednji vek in igrivo prenasanje oziroma ponavljanje istih ljudskih motivov po vsem srednjeevropskem prostoru. V tem strastnem vrtincu pa, po besedah dramaturginje Jasne Merc, cisto nepricakovano ugledamo režiserjev prikriti humor, ki namigne, da stvari le ne kaže jemati smrtno resno. (A. P.)

GRČIJA / ŠTIRI LETA PO BEGU IZ ITALIJE

Neonacist Marco Furlan je končno za zapahi

Skupaj z Wolfgangom Ablom so ga sodniki spoznali za krivega devetih umorov neonacistične skupine Ludwig

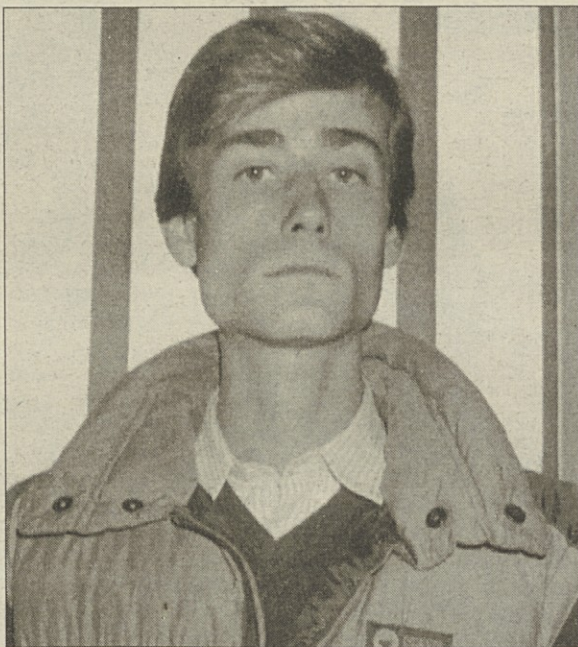
ATENE, BENETKE - Grška policija je v sodelovanju z agenti italijanskega odseka Criminalpola včeraj na Kreti aretirala 35-letnega Marca Furlana, ki je bil skupaj z Wolfgangom Ablom obsojen, da je kot pripadnik neonacistične skupine Ludwig zagrešil devet od petnajstih njima pripisanih umorov.

Marco Furlan je bil na begu od leta 1991, ko je pred dokončno prizivno razsodbo zbežal iz Italije. Preiskovalci so ugotovili, da je najprej zbežal v Avstrijo, nato v nekdanjo Jugoslavijo in od tu že istega leta v Grčijo, kjer se je zaposlil v raznih krajih. Policijski komisar v kretskem Herakleionu Konstantinos Soldatos je včeraj povedal, da se je Furlan pod lažnim imenom Marco Eurlani zaposlil najprej kot turistični delavec na Halkidiki, lani je delal v neki solunski lekarni, pred sedmimi meseci pa je prevzel vodstvo avtomobilske izposojalnice Eurodollar na letališču v Herakleionu. Prav tu so ga, kot receno, včeraj aretirali. Dan prej ga je odgovorni za Criminalpol iz Veneta Francesco Zonno prepoznal kljub brkom, ki si jih je pustil, da bi spreminil svoj videz. Marco Furlan je imel pri sebi 14 milijonov lir, 179.000 ameriških dolarjev, 1.500 nemških mark in 980.000 drahem.

Marco Furlan je bil zgledni študent, ki je diplomiral z odliko. Aretiral so ga leta 1984, ko je poskušal zanetiti požar v neki diskoteki pri Mantovi. Na njegovem domu so preiskovalci našli gradivo, ki je dokazovalo, da sta bila on in Wolfgang Abel

edina člana neonacistične skupine Ludwig. Na prvostopenjskem procesu so ju spoznali za kriva umorov treh duhovnikov v Monte Bericu pri Vicenzi, požara v milanski kinodvorani Eros, v katerem je življenje izgubilo šest oseb, in požara v Münchenski diskoteki Liverpool, kjer je umrla ena oseba, ne pa drugih šestih umorov prostitutk, homoseksualcev in priseljencev.

Kot se je izvedelo, so Furlana izsledili na Kreti, ker je bil posredno v stikih s svojo družino, s prijatelji in z bivšimi zaročenkami. Italija je za zaprosila za njegovo izročitev, kar pa se bo zgodilo sele čez dober mesec, ker mu bodo pred tem grške oblasti sodile zaradi ponarejanja dokumentov.

Arhivski posnetek Marca Furlana pred begom leta 1991 (AP)

ZDA / PROTISLOVNE VESTI IZ ZAPORA

Je McVeigh priznal?

NEW YORK - Ugledni casnik New York Times je včeraj poročal, da je Timothy McVeigh, v zaporu zaradi obtožbe atentata na stavbo zveznih uradov v Oklahomi Cityju, kjer je 19. aprila umrlo 197 oseb, v pogovoru z nekaterimi sojetniki priznal lastno odgovornost pri tem terorističnem dejanju.

Dnevnik poroča, da je McVeigh dvema zapornikom baje zaupal, da je bila stavba Alfred P. Murrah izbrana, ker so se v njej nahajali zvezni uradi in zaradi sibe strukture v primeru eksplozije.

Dejal pa je, da ni vedel, da se je v poslopu nahajal tudi otroški vrtec. Iz McVeighevih izjav je med drugim baje izšlo, da so teroristi začeli pripravljati atentat devet mesecev poprej, v odgovor na zvezno akcijo v Wacu leta 1993.

McVeighev odvetnik Stephen Jones je že ostro nastopil proti tem izjavam. V intervjuju za televizijsko mrežo Cnn je poudaril, da se bo McVeigh na sodni razpravi proglasil nedolznega. Odvetnik je poleg tega zahteval, naj porušenje hudo poskodovane stavbe Alfred P. Murrah odložijo, da bi lahko poiskal za McVeigha razbremenilne dokaze. Pri Cnn so tudi zbrali izjave nekaterih funkcionarjev zopora, kjer je bil McVeigh prve dni zaprt, po katerih je vsaj eden od zapornikov, s katerimi je atentator govoril, »hudo nezanesljiv«. Verjetno je, da so si zaporniki na tak način preprosto hoteli zagotoviti boljše jetniške pogoje.

Tsunami ni rušil po južnih otokih

WELLINGTON - Po torkovem podmorskem potresu 337 kilometrov jugovzhodno od Noumee na Novi Kaledoniji, ki je dosegel moč 7, 7 stopnje po Richterjevi lestvici, ni prišlo do rušilnega tsunamija. Seizmološki center v novozelandskem Wellingtonu je po potrebu takoj sprožil alarm za vse otoke na tem delu južnega Tihega oceana, a rušilnih valov ni bilo.

Ti so unicevali obalo vzhodnega Timorja po potresu moči 6, 8 stopje po Richterjevi lestvici, ki je v nedeljo prizadel mesto Dili. Življenje so izgubile stiri osebe, devet jih pogrešajo, gmočna škoda pa je ogromna.

ZAIRE / NOV ZAPLET ZARADI VIRUSA EBOLE

Število okuženih se bo povečalo

Ebola prenosljiva le v akutni fazi

Ugotavljanje prisotnosti virusa ebola

Ebola že dolgo časa povezujejo s posebno vrsto okuženih opic, ki prenaša virus na človeka.

ZENEVA, KINSASA - Predstavniki za tisk Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) Thompson Perentice je včeraj v Zenevi napovedal, da se bo pred koncem tedna povečalo število okuženih s smrtonosnim virusom ebola. Po podatkih WHO se je do sedaj okužila 101 oseba, od teh pa je umrlo že 86 bolnikov. V Zenevi pa so včeraj sporočili, da med inkubacijo ebola ni prenosljiva, to se zgodi sele v akutni fazi, ko nastopijo krvavitve. Ob tem je lahko vsakomur jasno, da je verjetnost sirjenja ebola preko meja Zaira minimalna. WHO je mnenja, da bi bila karantena za vse, ki prihajajo iz Zaira nesmiselna. Morebitni potniki, naj le pazijo tri tedne po svoji vrnitvi iz Zaira (maksimalna inkubacijska doba med prejšnjimi epidemijami) in naj takoj stopijo v stik z zdravniki ob prvem povišanju telesne temperature ali kakem drugem sumljivem znaku. Okužba z

navidezno zdravimi prenositelji je torej nemogoča, tako da so brzkone v raznih državah sprejete omejitve in strogi zdravstveni ukrepi pretirani.

To seveda ne velja za Zaire, kjer se ubadajo z novim problemom. Iz pokrajine Bundundu ob Kikwitu, kjer je glavno žarišče epidemije, ljudje panično bežijo proti prestolnici. Ker pa jih vojska zaustavlja pri Mongati (130 kilometrov vzhodno od Kinsase), je tu nastalo ogromno begunsko taborišče pod milim nebom. Guverner Kinsase Bernardin Mungul Diaka je včeraj sklical krizni stab, ker se boji, da bi zaradi nemogočih življenjskih pogojev v Mongati izbruhnile epidemije raznih tropskih bolezni. V primeru pa, da je med temi begunci tudi kak okužen z ebolo, bodo posledice dramatične. Mungul je zaprosil za mednarodno pomoč, ker sami ne bodo kos temu novemu zapletu.

JAPONSKA / ZASKRBLJUJOČE OZADJE KLJUB MOLKU ARETIRANEGA ASAHARE

Sekta skrivnosti in vprašanj

TOKIO - Masami Cucija, sef kemijskega laboratorija sekte Vzvišene resnice in eden najtesnejših sodelavcev Soka Asahare (ki ga je policija včeraj naposled aretirala zaradi atentatov s sarinom v Tokiu), je preiskovalcem priznal, da je proizvedel - na ukaz vodje sekte - sarin, ki so ga uporabili 20. marca v Tokiu in je povzročil 12 mrtvih in 5.500 zastrupljenih, in živčni strup, ki je 27. junija 1994 povzročil smrt sedmih oseb in zastrupitev več kot 200 prebivalcev v Macumotu.

S tem je Vzvišena resnica prvič priznala odgovornost sekte za

doslej skrivnostni dogodek. Cucija so aretirali 26. aprila, njegovo priznanje pa je seveda poslabšalo položaj Asahare in drugih 28 vodilnih osebosti sekte, ki so jih aretirali z obtožbo poboja. Vsem grozi smrtna kazen.

Asahara se je medtem zaprl v popoln molk in ne sodeluje pri zaslišanjih, zaradi cesar predvidevajo, da bo preiskava trajala dalj časa. V strahu pred terorističnimi dejanji policija strogo nadzoruje Tokio: več kot 30 tisoč agentov straži cesarsko palačo, vse javne urade in 30 postaj podzemne železnice. Poleg tega agenti skrbno pregledujejo

avtomobile na vseh glavnih križiščih.

Japonska javnost glasno zahteva, naj oblasti odgovorijo na vsa nepojasnjena vprašanja v zvezi s sekto, ki je nenadoma presla iz nenasilja k oboroženemu boju. Ljudje se sprašujejo, ali je Asaharo privedlo do tega razocaranje zaradi volilnega neuspeha ali sla po masčevanju zaradi ponizanj, ki jih je doživel v mladosti. Najbolj pereče vprašanje zadeva prav gotovo odnose med sekto in vojsko. Ni namreč jasno, zakaj je v tej sekto več aktivnih in upokojenih vojakov kot v kateremkoli drugem gibanju in zakaj

so se člani vojske pridružili sekto, odkar se je ta pričela oboroževati leta 1993. Policija bo morala tudi razčistiti vprašanje odnosov med sekto in japonsko mafijo jakuzo, za katero je Vzvišena resnica med drugim redno proizvajala mamila in poživila, ki jih je jakuza prodajala. Se skrivnostna je tudi vez med sekto in Severno Korejo (domovino Asaharovega očeta) oziroma Rusijo, kjer so pripadniki sekte imeli stike z visokimi vladnimi predstavniki. Skratka, vprašanje je, ali so pripadniki sekte zgolj fanatiki ali se za sekto skrivajo večji in strasnejši interesi.

La Toya pregola, ne sme v Indonezijo

DJAKARTA - Ais Anantama, odgovorni za kulturo indonezijske vladajoče strake Golkar, je zahteval preklic napovedane turnee ameriške pevke La Toye Jackson (na sliki AP). Po njegovem sestru znanega ameriškega pop zvezdika Michaela Jacksona ne sme v Indonezijo, ker je njeno obasanje (akti v Playboyju) v nasprotju z indonezijsko kulturo.

FRANCIJA

Chirac tudi uradno prevzel dolžnosti predsednika države

PARIZ (Reuter, dpa) - Novi francoski predsednik Jacques Chirac je v sredo, torej deset dni po volitvah, uradno nastopil sedemletni mandat predsednika države. Dvainsedestletni konservativni politik je na najvišjem političnem mestu v državi zamenjal svojega socialističnega predhodnika François Mitterranda, ki mu je v več kot uro trajajočem pogovoru na stiri oči predal predsedniške posle. Mitterrand, ki ima zdaj 78 let, je bil na čelu Francije kar štirinajst let, torej dva mandata.

»Francijo želim v tretje tisočletje popeljati enotno in močno,« je dejal Chirac, ko ga je predsednik ustavnega sodišča Roland Dumas tudi uradno potrdil za predsednika. Boj proti brezposelnosti in družbene spremembe so osnovne smernice njegove politike. »Zelim, da bi ob koncu mojega mandata Francozi potrdili, da se je zelena sprememba res zgodila,« je dejal Chirac, ki bo najverjetneje že danes objavil sestavo svoje vlade. Kot kandidata za prvega ministra omenjajo dosedanjega zunanjega ministra Alaina Juppéja.

Za slovesno predajo so pred Elizejsko palačo pogrnili rdeče preproge, zaslišala se je slovesna baročna

glasba. Govori pred izbranim občinstvom so bili kratki. Chirac je novo preprostost, ki naj bi označevala njegovo vladavino in prekinila z Mitterrandovim razsipništvom, simboliziral že med kratko vožnjo po Elizejskih poljanah. Pred predsedniško palačo se je pripeljal v svojem 25 let starem Citroenu CX, ceprav so na široki aveniji ustavili ves promet, pa je soferju ukazal, naj se ustavi pred semaforjem, na katerem je gorela rdeča luč. Na stopnicah predsedniške palače ga je pozdravil Mitterrand, ki se je, potem ko je Chiracu zaupal vse potrebne državne skrivnosti, odpeljal na poslovilno zabavo, ki mu jo je pripravila socialistična stranka.

Chirac se je po uradni potrditvi, ki jo je spremljalo tudi 21 salv, v svojem avtomobilu z odprto streho popeljal po Elizejskih poljanah, spremljalo pa ga je več deset gardistov, ki so jezdili na konjih. Skozi oblake je pokukalo sonce in več tisoč navdušenih Parizanov je vriskajoče pozdravljalo neogolističnega predsednika. Ob Slavoloku zmage je položil venec na grob neznanega vojaka. Tedaj je prekrsil strogo določeni protokol, se približal množici in stiskal roke svojim vrescem oboževalcem.

Na drugem bregu Sene pa je bolni Mitterrand svojim občudovalcem dejal: »Začenjam zadnje obdobje svojega življenja. Ne vem, kako dolgo bo, morda ne bo trajalo tako zelo dolgo.« Ko si bodo Francozi zazeleli spremembe, se bodo spet obrnili na vas, je menil Mitterrand, ki je volilni rezultat socialističnega kandidata Lionela Jospina označil kot »začetek vnovičnega osvajanja« politične oblasti.

Mitterrandova politična dediščina

PARIZ - François Mitterrand je včeraj zapustil Elizejsko palačo, kjer je kot predsednik francoske države preživel štirinajst let. Ob Mitterrandovem dokončnem odhodu s francoskega političnega prizorišča se je v javnosti razvnela burna polemika o njegovi politični dediščini.

Njegovi občudovalci trdijo, da je prav on odločilno prispeval k modernizaciji Francije, vzpostavil Socialistično stranko kot upoštevanja vredno politično silo, pomiril sprte duhove na francoski levi ter si vztrajno prizadeval za ohranitev francoske kulturne in naravne dediščine.

Kritiki po drugi strani trdijo, da je prav on odločilno prispeval k modernizaciji Francije, vzpostavil Socialistično stranko kot upoštevanja vredno politično silo, pomiril sprte duhove na francoski levi ter si vztrajno prizadeval za ohranitev francoske kulturne in naravne dediščine. Kritiki po drugi strani trdijo, da je prav on odločilno prispeval k modernizaciji Francije, vzpostavil Socialistično stranko kot upoštevanja vredno politično silo, pomiril sprte duhove na francoski levi ter si vztrajno prizadeval za ohranitev francoske kulturne in naravne dediščine.

Podobno kot se nekatere velike državniške tega stoletja, kot denimo Willyja Brandta in Simona Peresa, so Mitterranda bolj spoštovali v tujini kot v domaćih logih. Tako oboževalci kot tudi njegovi najbolj zagrizeni klevetniki se strinjajo, da je odhajajoči predsednik prepričan Evropejec, do zadnjega vlakna predan ideji evropskega združevanja. Med svojim predsednikovanjem si je z vsemi silami prizadeval utrditi francosko-nemško prijateljstvo, ki je nedvomno gonilna sila procesa združevanja zahodne Evrope.

Francija je dobesedno zasičena z vsakovrstnimi analizami Mitterrandove vladavine. »Mislim, da je se prazgodaj za objektivno in resno analizo Mitterrandovega obdobja, kljub temu pa bo treba tega imperialnega predsednika uvrstiti na ustrezno mesto,« je

prepričan ugledni politični analitik Alain Duhamel. »Mitterrandova politična nesreča se imenuje Charles de Gaulle ... Odhajajoči predsednik je sicer delal napake, toda kljub temu lahko rečemo, da je bil uspešen državnik. Toda general de Gaulle ni bil zgolj to, temveč tudi velika zgodovinska osebnost, ki se ga bodo prihodnji rodovi spominjali kot največjega Francoza dvajsetega stoletja, medtem ko bo Mitterrand veljal le za enega najuspešnejših francoskih politikov v iztekajočem stoletju,« je se dodal Duhamel.

Večino najpomembnejših dosežkov na področju socialne zaščite, ki jih danes Francozi obravnavajo kot nekaj samoumevnega, je Narodna skupščina sprejela v prvih mesecih Mitterrandovega predsednikovanja; v tem obdobju je bila odpravljena smrtna kazen, ukinili so nagla sodišča za zaščito državne varnosti, uvedli so plačan dopust, 39-urni delovni teden in upokojitve s polno pokojnino za vse, ki so dopolnili šestdeset let starosti, začela pa se je tudi omejena in strogo nadzorovana decentralizacija ter liberalizacija medijske zakonoda-

je. »Ce se nečesa lotite, potem to storite hitro, sicer se tega sploh ne lotite,« je leta 1981 ministrom zabical takrat novopeceni predsednik republike. No, najslavnejša pa je izjava, ki ponazarja njegovo dolgo vladavino: »Casu je treba dati cas.«

Stevilni Mitterrandovi pristasi menijo, da je njihov voditelj leta 1988, ko se je odločil, da bo ponovno kandidiral za predsednika republike, storil usodno in nepopravljivo napako. Kljub nespornim dosežkom na zunanjepolitičnem področju so Mitterrandov drugi mandat zaznamovali predvsem skandali, korupcijske afere, gospodarska recesija in naraščajoča brezposelnost. Resnici na ljubo je treba povedati, da je bil Mitterrand prvi francoski predsednik, ki je javno priznal, da mu ni uspelo ukrotiti zla, ki neusmiljeno razjeda družbenoekonomski sistem večine razvitih zahodnih držav - brezposelnosti. Ko je prišel na oblast, je bilo v državi 1,8 milijona brezposelnih, danes pa je iskalec zaposlitve kar 3,3 milijona Francozov, ali 12,3 odstotka dela zmožnega prebivalstva. Deloma je visoka stopnja brezposelnosti tudi posledica rigidne delovne zakonodaje, ki nedopustno caplja za gospodarsko stvarnostjo v družbi. Na ostalih področjih gospodarskega življenja so se francoske oblasti pod Mitterrandom izkazale; ukrotili so inflacijo, povečali izvoz, uveljavili konkurenčne prednosti francoskega gospodarstva ter zmanjšali plačilnobilanci primanjkljaj. Lahko bi rekli, da je bil Mitterrand na gospodarskem področju bolj uspešen kapitalist kot pa predan uredniševalec idealov o družbeni pravičnosti.

Kljub nespornim zunanjepolitičnim in gospodarskim uspehom odhajajoči »moharh« ni bil priljubljen niti v socialističnih vrstah, saj so mu celo njegovi najozji politični sodelavci očitali bonapartističen način vladanja in neprikrito aroganco do ljudi, ki mu niso ugajali. Strankarski tovariši so mu najprej dali vzdevek Stric, nato so ga kot nespornega voditelja države in stranke začeli imenovati Bog, zdaj, ko ga je že močno načela bolezen, pa ga posmehljivo kličejo kar Sfinga.

Paul Taylor / Reuter

Enkrat za spremembo so sanje postale resničnost

Štirinajst let je dolga doba in brzkone bomo vsak po svoje pogrešali François Mitterranda. Morda ga bomo iskali na skupinskih fotografijah evropskih in svetovnih voditeljev, morda na proslavah ob 14. juliju. Morda bomo preskočili ime Jacquesa Chiraca, pozabljal, da so se Francozi 7. maja izrekli za spremembo in pariskemu županu uresničili življenjske sanje. Chirac je trikrat kandidiral za predsednika države in vsakic je utonil v Mitterrandovi senci. Nekateri so mu rekli večni porazenec, drugi buldozer, saj ni kazal nobenih znakov, da bo odnehal. Vrata v predsedniško palačo so se mu odprla šele tedaj, ko se je Mitterrand zaradi starosti in boleznih umaknil. Chiracu nikoli ni uspelo premagati Mitterranda, pockati je moral, da je prišel na vrsto. Prav ta njegova odločnost, da bo za vsako ceno postal predsednik, ga je prisilila, da je v predvolilnem boju radodarno trosil obljube. Ko se je v predvolilni kampanji in ob razglasitvi zmage označeval za »predsednika vseh Francozov«, so se nekateri hudomušno muzali, čes res je za vsakogar našel primerno obljubo. In obljubljal je skoraj vse. Od zmanjšanja proračunskega primanjkljaja do zvišanja pokojnin, od odpiranja novih delovnih mest do večje pomoči kmetom in zvišanja plač v javnem sektorju. Vseh teh obljub ne more izpolniti, ne nazadnje zato, ker so - vsaj nekatere - med seboj nekompatibilne. Od volilne zmage so zdaj ostali le Chiracovi sladki spomini zmagoslavja in pričakovanja volilcev. Pričakovanja temeljijo tudi na velikih pooblastilih, ki jih ima predsednik v peti francoski republiki. Socialist Mitterrand se te oblasti ni branil, konservativec Chirac pa je napovedal, da bo zmanjšal koncentracijo moči v svojih rokah. »Premier bo premier in bo sam imenoval ministre,« je obljubljal ob zmagi. Dvakratni predsednik vlade je na lastni kozi občutil, kako nemocen je lahko premier proti volji predsednika države.

Odgovornost, ki je zapisana v ustavo, pa na mnogih področjih ostaja predsednikova. Tako Chiraca že čakajo gore papirjev z oznako nujno. Med zunanjepolitičnimi je najbolj vroče vprašanje francoskih vojakov v Bosni, saj ima Francija v nekdanji Jugoslaviji največ svojih mož. Na južnem obrobju Evrope pa tli Alžirija, nekdanja francoska kolonija. Pariz se pod Mitterrandovo taktiko se ni odvadil vmesavanja v alžirske notranjepolitične razmere, na val nasilja, ki kot odgovor na priznavanje pucistične vla-

de naplavlja nove in nove »neprijetnosti«, pa ne zna odgovoriti drugače kot z jezikom groženj in represalij. Francija bo se do konca junija predsedovala Evropski uniji, in to je čas, ko se bo morala petnajsterica izreči o institucionalnih reformah, o katerih naj bi razpravljali na medvladni konferenci prihodnje leto. Pred Chiracovo vlado tako ne leži le naloga, da se izreče o prihodnosti Evrope, uskladiti mora tudi želje in potrebe drugih. Najmanjši zaloga za novega predsednika bo - za mnoge tako vroče - vprašanje jedrskih poskusov. Mitterrand je aprila 1992 razglasil moratorij na vse jedrske poskuse, Chirac pa je že pred tedni napovedoval nove eksplozije na pacifiskem otoku Mururoa. Francija bo pod neogolističnim predsednikom se naprej jedrska velesila.

Francija, kakršno je podedoval Chirac, je mednarodna velesila z več obzori: jedrska velesila, miselni stroj Evropske unije in pooblastilni kampanji in ob razglasitvi zmage označeval za »predsednika vseh Francozov«, so se nekateri hudomušno muzali, čes res je za vsakogar našel primerno obljubo. In obljubljal je skoraj vse. Od zmanjšanja proračunskega primanjkljaja do zvišanja pokojnin, od odpiranja novih delovnih mest do večje pomoči kmetom in zvišanja plač v javnem sektorju. Vseh teh obljub ne more izpolniti, ne nazadnje zato, ker so - vsaj nekatere - med seboj nekompatibilne. Od volilne zmage so zdaj ostali le Chiracovi sladki spomini zmagoslavja in pričakovanja volilcev. Pričakovanja temeljijo tudi na velikih pooblastilih, ki jih ima predsednik v peti francoski republiki. Socialist Mitterrand se te oblasti ni branil, konservativec Chirac pa je napovedal, da bo zmanjšal koncentracijo moči v svojih rokah. »Premier bo premier in bo sam imenoval ministre,« je obljubljal ob zmagi. Dvakratni predsednik vlade je na lastni kozi občutil, kako nemocen je lahko premier proti volji predsednika države.

Pri tem mu bo v breme tudi dediščina Mitterrandove politične osebnosti. Razen ugleda, ki ga je užival predvsem med svojimi evropskimi partnerji, se je Mitterrand v zavest Francozov zapisal predvsem kot politik, ki je Franciji znal najti pravo mesto v mednarodnem prostoru, in kot mož, ki je največ prispeval k gradnji skupnega evropskega doma. Črna pika Mitterrandovih štirinajstih let je naraščajoča brezposelnost - in prav to je točka, na kateri bo moral Chirac pokazati, kaj si predstavlja pod pojmom sprememb.

Ana Kovac

KONFERENCA ZN O KRIMINALU

Revnim denar ne smrdi

KAIRO - Vsako leto stotine milijonov dolarjev dobička kriminalcev najdejo pot na zakoniti trg, potem ko denar operejo mednarodni zločinski sindikati. Ta denar ze grozi, da bo spodkopaval zakonito poslovanje, predvsem v državah v razvoju. »Mednarodno pranje denarja krepi gospodarsko moč zločincev in jim s tem daje možnost vnašanja korupcije v politične sisteme,« je izjavil Dilwyn Griffiths, direktor Mednarodne agencije za nadzor nad nezakonitimi denarnimi transakcijami (FATF).

Griffiths je na konferenci Združenih narodov o zločinu v Kairu dejal, da organizirani zločinski sindikati, kot so italijanske in ruske mafije, japonska jakuza, kitajske triade in kolumbijski kokainski karteli, perejo denar prek vlog v neuradnih bankah ali pa z nakupi nepremičnin in podjetij. »Denar, ki izvira v kriminalu, daje poslovanju zločinskih organizacij kompetitivno prednost glede na tiste, ki poslujejo zakonito,« je izjavil za Reuter. »Nihče ne ve, koliko denarja zločinci v resnici operejo. Menim, da je se najbolj natančna številka tristo milijard

dolarjev na leto. Denar perejo praktično v vsaki državi na svetu,« je dodal.

Agencija FATF, ki spada pod Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), trenutno pripravlja priporočila pranje denarja v Rusiji in vzhodni Evropi. »Potreba države po kapitalu lahko privede do kratkovidnega razmišljanja, da denar nima vonja, da njegovo poreklo ni pomembno, da je torej vse, kar se v državo steče v obliki naložb, dobro in koristno. Menimo, da je boj proti pranju denarja nujen del finančnih re-

form. Ne moreš odpreti svojega gospodarstva, ne da bi ga zaščitil pred denarnim zločincem,« je dejal Griffiths. Po mnenju delegatov na konferenci v Rusiji po razpadu komunističnega sistema deluje dva tisoč do 3500 zločinskih sindikatov. Posebno težavo predstavljajo številne nove banke, ki jih oblast ne more nadzorovati. »Bojimo se, da je precejšnje število ruskih bank v rokah organiziranih zločincev,« je izjavil Griffiths. Profesor kriminologije Ernesto Savona je v svojem poročilu omenil tudi druge zločinske sindikate, ki so si v desetletjih zapletenih procesov pranja denarja pridobili veliko izkušenj, da lahko zdaj denar reciklirajo po vsem svetu. Kolumbijski kokainski karteli so z industrijsko proizvodnjo mamil pridobili neverjetne količine gotovine. »Danes so pripravljeni zamenjati svoj denar povsod, kjer se lahko izognejo nadzoru

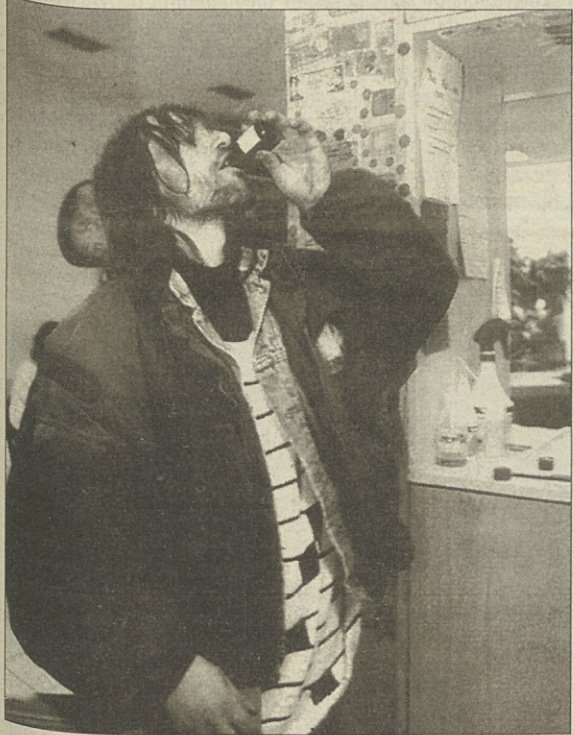
in dobijo najboljše obresti ali investicije,« je zapisal Savona v svojem poročilu. Kitajske triade, predvsem iz Hongkonga, ne skrivajo izvora svojih zaslužkov. »Svojega denarja sploh ne prelivajo po zapletenih shemah raznih kanalov, temveč ga kar neposredno vlagajo in tako dodajajo

in dobijo najboljše obresti ali investicije,« pravi Savona. Tudi v Afriki so zaradi nepopolne zakonodaje nepostene denarne operacije pogoste. Nigerija pa je postala velika proizvajalka mamil. Na konferenci Združenih narodov o preprečevanju kriminala in kaznovanju krstitev so podali predloge za izboljšavo

zakonodaje in pozvali k večjemu mednarodnemu sodelovanju, ki naj bi pomagalo v globalnem boju proti organiziranemu zločinu. Vendar pa Savona opozarja, da bo izboljšana zakonodaja le malo prispevala k preprečevanju pranja denarja: »Veliko držav podpisuje konvencije

z eno roko, z drugo pa si v zepe tlaci umazan denar. Imajo krasne zakone, vendar jih ne upoštevajo. Te države potrebujejo tuj kapital. Mislite, da razlikujejo dolar zločincev od čistega denarja? Niti slučajno ne. Denar je popolnoma brez vonja.»

Dominic Evans / Reuter

Britanski narkoman se je dokopal do dnevnega obroka

Britanci zapirajo meje

LONDON - Britanska carinska služba je podpisala poseben sporazum s tremi vzhodnoevropskimi letalskimi družbami, po katerem ji bodo pomagale odkrivati načine tihotapljenja mamil in zločince same. Vendar pa so cariniki opozorili, da se bo kljub temu obseg nedovoljene trgovine z mamili povečal, se preden bodo vzhodnoevropske vlade uvedle obljubljen »nov stil uveljavljanja zakona«. Ta naj bi zamenjal tistega, ki je veljal za casa komunizma.

»Čedalje več Poljakov, Hrvatov, Madžarov in drugih dobimo pri tihotapljenju mamil ... Zelo dolgo pot izberejo za navaden izlet ob koncu tedna, tako da hitro posumim,« razlaga visji carinik Norman Taylor. »Prišli smo nekega Poljaka, ki je v avtu skušal pretihotapiti 30 kilogramov amfetaminsulfatov. Vzhodnoevropske pošiljke preverjamo tako pogosto kot se nikoli,« je dodal. Predstavniki carinske službe poudarjajo, da je podpis sporazuma z ruskim letalskim prevoznikom tovara North East Airlines, latvijsko Inversijo in neodvisnim bolgarskim prevoznikom Air Sofia sele prvi korak k vzpostavitvi obveščevalnega omrežja v vzhodnoevropski zračni trgovini. Vse tri družbe so se obvezale, da bodo odkrivala identiteto tihota-

pcev in njihove priljubljene poletje. Cariniki zaenkrat se niso natančno določili obsega trgovine z mamili med Britanijo in Vzhodno Evropo, predvsem leglom organiziranega zločina - Rusijo. Kljub temu pa izredno resno jemljejo grožnjo, ki jo ta predstavlja. »Vzhodna Evropa ima vse možnosti, da postane največja pridelovalka mamil na svetu,« opozarja neki uradnik iz ministrstva za trgovino. Opiate in kanabis tradicionalno vzgajajo v južnih državah, kot so Bolgarija, Madžarska in Turčija.

London je pred kratkim gostil delegacije carinikov iz Madžarske, Litve in Romunije, ki se želijo vključiti v boj proti mamilom. Tiskovni predstavnik britanske carinske službe David Chester je povedal, da so izmenjali vrsto koristnih informacij in se dogovorili o nadaljnjem tesnem sodelovanju. Britanci so vzhodnoevropskim carinikom ponudili tudi solanje v najnovejših tehnikah odkrivanja mamil. Pri tem solanju posvečajo veliko pozornost policijskim psom, ki zavohajo mamila pri potnikih. Vendar pa tevažo za carinike predstavljata velika hitrost in način skladiščenja pri letalskem prevozu tovara. Mamila pogosto skrijejo v velike kontejnerje s cvetjem in disecimi predmeti.

»Poleg tega tihotapci vedo, da so hitrejša transportna sredstva, kot so letala ali vlaki v predorih pod Rokavskim prelivom, zaradi manjšega nadzora zanje veliko varnejša,« je povedal direktor letališča Kent. Tihotapci letala uporabljajo za pošiljke do 40 kilogramov mamil, za večje količine pa poskrbijo ladje in barke. »Ce zelis v državo pretihotapiti tono kokaina, jo naložiš na ladjo, na pa na letalo,« je povedal predstavnik carine Mark Thompson. Lani so v Britaniji zasegli za 874 milijonov dolarjev mamil, med drugim 2, 2 tone kokaina, več kot tono sintetičnih mamil in 47 ton kanabis. Gre za veliko večjo količino, kot so jo oblasti zaplenile leta 1993. Sporazumi z letalskimi prevozniki in drugimi podobnimi podjetji so temelj novega sistema zbiranja podatkov carinske službe. Danes večji del mamil zasežejo s pomočjo ovaduhov, ne pa z rednim nadzorom. Britanija je sklenila vrsto sporazumov o razumevanju (MOU). »Danes bi MOU podpisali s komerkoli ali s cimerkoli, kar se premika, ... če bi ga lahko. Del nase strategije so zavezništva v boju proti mamilom, ki imajo velik interes v transportni industriji,« je povedal Thompson.

Paul Keller / Reuter

Trgovina z mamili in korupcija sta se udomačili med libanonskimi oblastniki

BEJRUT (AFP) - Hudim pretresom, do katerih je v Libanonu prislo zaradi korupcije, se ni videti konca. Spisek imen, vpletenih v nečedne posle, se vsak dan dopolnjuje in sega že v sam državnih vrh. Tistih, ki so obtoženi, in tistih, ki jih obtožujejo, je čedalje več. Vztrajni molk odgovornih ne zadostuje več za obrambo, saj morajo tisti, ki jih te obtožbe bremenijo, s svojimi odgovori sestopiti prav na sredo politične arene, da bi vrnili milo za drago. Tako je nekdanji premier, milijarder Rafik Hariri, obtožen podkupovanja, sina predsednika države pa neki poslanec obtožuje trgovine z mamili.

Vendar to se ni vse. Tudi predsednik Elias Hrawi obtožuje nekdanjega predsednika parlamenta in nekdanjega premiera zaradi domnevnih finančnih poneverb. Vse skupaj se je začelo s parlamentarcem Jehjo Samasom, ki so mu 24. novembra odvzeli poslansko imunitev zaradi suma, da se je ukvarjal s preprodažo mamil, obdolženi pa je krivdo prevzel na Roja Hrawija, predsednikovega sina, ki naj bi v resnici vodil trgovino z belim prahom. Samas je pri tem omenjal tudi sinove starih drugih ministrov ter se lotil celo poveljnika sirske vojninske službe v Libanonu, generala Gazija Kanana, ki da je poslancu podtaknil afero z mamili zato, da bi v

ozadju v miru poravnal svoje neplacane račune. Roj Hrawi je zatrdil, da je nedolžen, Samasa pa so zaprli.

Le teden dni pozneje je predsednik Hrawi sprožil silovit plaz obtožb na račun visokih političnih funkcionarjev, ki naj bi zagrešili vrsto poneverb in prejeli visoke podkupnine. V intervjuju za dnevnik Dijar je Elias Hrawi obtožil nekdanjega premiera Omarja Karameja, češ da je podpisal lažne račune o nakupu zemljišč za stanovanjsko gradnjo. Karame je zato predsednika izzval na dvoboj pred televizijskimi kamerami. Vodja države je ocnil tudi drugega cloveka gospodarske zbornice Elia Ferzlija, ki tudi predseduje parlamentarni preiskovalni komisiji o podkupninski aferi, do katere je prislo pri nakupu helikopterjev, ki jih je Libanon odkupil od Francije leta 1983. Po Hrawijevih trditvah se je Ferzli »podal v Pariz, da bi opral obtožb nekdanjega predsednika Amina Gemajela«. V želji, da bi povsem porazil svojega nasprotnika, ki je že tako na slabem glasu, ga je Hrawi obtožil, da je med zasedbo zahodnega dela doline Beka (od 1982 do 1985) kolaboriral z izraelskimi castniki.

Rafik Hariri je nato objavil svoj odstop in obtožil tiste, »ki si jemljejo pravico soditi«, in njihova dejanja označil kot obtožbe »podkupljenih

podkupovalcev«. »Ce korupcija siri svoj smrad, tega vsekakor ni mogoče reči za postenost. Ljudje pac s prstom kažejo na tiste, ki so obogatili tako, da so druge okradli in ponižali. Ljudstvo se dobro zaveda, da so si nekateri ustvarili premoženje iz njihovih zulfjev in znoj,« je poudaril. Svoje obtožbe je sklenil z nagovorom, naslovljenim neposredno na toznike: »Postenost ni rokavica, ki bi jo lahko zalucali v obraz postenim, hkrati pa ni dovolj visok zid, da bi se za njim lahko skrili tisti, ki so si umazali roke.«

Številni kritiki so Haririja obtožili, da je skupaj s svojimi najbližjimi sodelavci zlorabil oblast za doseganje zasebnih ciljev in da je prejemal podkupnino pri dvomljivih dražbah javnih del. Poslanec Najah Wakim, ki velja za »čistega«, je posredno obtožil premiera, da je leta 1992 podkupil približno trideset poslancev pred sprejemom zakona, s katerim so ustanovili družbo za obnovo središča Bejruta, v kateri je delničar tudi Hariri, čeprav je res, da ne spada med največje.

Nihče si ne upa napovedati, kako velika bo libanonska kepa umazane perila, ki se zdaj kotali po pobočju korupcije. Nedvomno je v nevarnosti krhko ravnotežje v tej državi, ki se je sele pred nedavnim s hudimi napori izklopala iz petnajstletne državljanske vojne.

Gvatemalo je preplaval poceni kolumbijski kokain

SAN PEDRO LA LAGUNA - V tej majhni gvatemalski vasi so Indijanci iz plemena Tzutujil stoletja ponosno kljubovali vsiljivcem. Danes so njihov domaci kraj preplavili hipiji in mamila. Nekdanji Kalifornijec s psevdonomim Charlie Crawley zaviti v dimu marihuane sedi v baru Pri Johanni in zabava hipijevske turiste. Pripoveduje jim svoje dogodivščine; življenjsko zgodbo malega preprodajalca mamil, saj je največji posel sklenil, ko je nekomu prodal za 350 dolarjev kokaina. Najraje pripoveduje zgodbo o policijski preiskavi bara, ko je imel na mizi pred sabo četr kile kokaina. Gvatemalski policisti so odšli, potem ko so kupili dve vrečki marihuane.

Dogajanja v vasi so običajen stranski pojav cvetoče trgovine z mamili v Gvatemali, ki jo bolj kot po mamilskem raju poznamo po dolgi zgodovini boja za neodvisnost. Indijanci Tzutujil so zelo ponosni na dejstvo, da so bili zadnji Maji, ki si jih je v invaziji leta 1520 podredil konkvistador Pedro de Alvarado. Po dolgem boju so leta 1991 postali prva avtohtona skupnost v Gvatemali, ki se je resila enot varnostnih sil. Vendar kaže, da se bodo nove invazije resili se težje. Po besedah Davida Beckerja, predstavnika enote za boj proti mamilom na ameriskem veleposlanstvu, so Gvatemala in druge srednjeameriške države postale pot za prevoz kolumbijskega kokaina v ZDA. Dodal je še, da gvatemalske posrednike proizvajalci plačujejo v mamilih. S tem povečujejo lokalno trgovino z mamili, ki se je razširila celo v oddaljene indijanske va-

sice, kot je San Pedro la Laguna. Nekateri krajani so se takoj vključili v novo trgovino, da bi poiskali izhod iz začaranega kroga revščine. Starejše Indijanke v bližnjih restavracijah skupaj s tradicionalnim fizolom in rizem prodajajo tudi z marihuano polnjene »vesoljske kolacke«. »Prisileki so problem prinesli sem, vendar so se zdaj v trgovino z mamili vključili tudi nekateri prebivalci San Pedra,« je izjavil vaski socialni delavec.

Zaradi poceni mamil in pomanjkanja policijskega nadzora se je idilična vasica prelevila v meko za tuje turiste, ki romajo po »hipijevski stezi« skozi Latinsko Ameriko. Za domačine ta naval pomeni nekaj več denarja, vendar s tem nacenja njihovo kulturo. Kokainska mafija je s pomočjo uradnih oblasti že pokazala zobe. Večina si ne upa niti omeniti problema mamil. Skupina mladih Tzutujilov je začela kaditi marihuano. »Zdaj za preživetje krajejo, namesto da bi kmetovali. Ne želijo govoriti maternega jezika in puscajo dolge lase,« je potarnal neki starejši vascan. »Pred tem sploh nismo vedeli, da obstajajo takšne reči, kot so zlobne rastline.« Vasko učiteljico, Indijanko Mario Peneleu Baram, je doletela »cast«, da je prva prebivalka, ki so jo prijeli zaradi posedovanja mamil. »V San Pedru ni mamil,« zagotavlja za resetskami ženskega zapora v Sololi. Ce lahko verjamemo Charlieu Crawleyju, gram prvorazrednega kolumbijskega kokaina pri njem dobite že za 15 dolarjev.

Fiona Neill / Reuter

BOSNA IN HERCEGOVINA

Butros Gali bi najraje umaknil modre čelade

NEW YORK - Generalni sekretar Združenih narodov Butros Gali je v torek ponoči spregovoril o prihodnosti mirovnih sil ZN v Bosni in s tem Varnostni svet zapletel v razpravo, ki si je ta ni želel. Po Galijevem mnenju bi bilo najbolje zmanjšati in preurediti enote, v katerih služi 22 tisoč moških, in prilagoditi njihov mandat.

Ker so se v Bosni razvneli najhujši boji v zadnjih dveh letih, Srbi stisnili obroč okoli Sarajeva, o premirju ali mirovnem sporazumu pa ni niti sledu, se je Butros Gali spraševal o vlogi mirovnih sil ZN. Meni,

Butros Gali (Telefoto: AP)

da modre čelade ne bi smele le postaviti naokrog kot tarče topovskih in drugih izstrelkov, če je očitno, da pri mirovnih pogajanjih ni napredka. »Sprememba vloge Unproforja je nujna,« je izjavil.

Gali je zelo skrbil izplonjevanje resolucij VS o varovanju civilistov v šestih muslimanskih enklavah. Najbolj ogrožene so tiste v vzhodni Bosni: Srebrenica, Žepa in Gorazde, kjer so civilisti povsem odvisni od pomoči ZN. Gali je dodal, da VS ni odgovoril na njegove zahteve po večji materialni pomoči in demilitarizaciji enklav. Po njegove mnenju je to edina možnost za zaščito civilistov, saj jih bodo sicer uporabljali kot »protagoniste za nadaljevanje konflikta.« Nekateri analitiki menijo, da je s tem Gali skušal pridobiti čas za morebitni umik vojakov ZN, čeprav se je zavzel, da bi ti - primerno zavarovani - ostali. Drugi so prepričani, da bo razdvojeni VS le globoko zajel zrak, naredil nekaj kozmetičnih sprememb in v upanju na uspeh se nekoliko počakal. »Zaceli bomo ustanavljati varnostna območja za pripadnike mirovnih sil,« je sarkastično pripomnil neki diplomat v VS.

V tem trenutku Natove zračne napade podpirajo le Združene države. Drugi se odločnim akcijam upirajo, saj naj bi ogrozile življenje pripadnikov mirovnih sil. Gali je opozoril, da je operacija ZN zahtevala že 37 življenj francoskih vojakov, 250 pa je Bosno zapustilo ranjenih. Skupno je padlo že 132 vojakov ZN 1420 pa je bilo ranjenih.

Evelyn Leopold / Reuter

VODITELJI OZN ZAHTEVAJO SPREMEMBE V BOSNI

Generalni sekretar ZN Butros Gali zahteva, naj Varnostni svet razmisli o zmanjšanju in preoblikovanju enot mirovnih sil v Bosni, ki štejejo 22 tisoč vojakov. Najverjetnejši kandidati za umik so majhne enote, ki ščitijo varnostna območja na vzhodu, kjer živijo Muslimani.

O čem pišejo drugje po svetu

O koncu Mitterrandove vladavine

»Državnik, ki je dolga leta razmišljal, kako ga bo sodila zgodovina, bo danes s predajo oblasti vstopil vanjo. Francois Mitterrand, ki po stirinajstih letih vladavine predaja oblast, je bil robot, skrivnostni ter ugleden in predvsem sporen predsednik... Njegov največji dosežek, čeprav ne govori nobenega drugega jezika razen francosčine, pa je to, da je znal prerasti samega sebe in razumeti Evropo. Francois Mitterrand odhaja s političnega prizorišča v trenutku, ko mu je uspelo iz Francije ustvariti gonilo gradnje Evrope.« (El País, Madrid)

»V obdobju stirinajstih let se je zamenjava oblasti iz nacionalne psihodrame prelevila v pomemben, toda banalen dogodek. To lahko označimo tudi za dosežek Mitterrandove vladavine, ki sploh ni tako majhen. Pretirano dramatično menjave predsednika leta 1981 je mogoče razložiti z jezo Giscarda nad nasprotnikom, ki je obsojal peto republiko in se povezal s komunisti... Toda sedanja mima zamenjava oblasti ima tudi temno stran: dvom, ki se je pojavil pri volilcih zaradi domnevnega spreminjanja francoskih strank. To je tisto, kar so obsojali pod pojmom 'enotno mišljenje'.« (Libération, Pariz)

O haaskem sodišču za vojne zločine

»Pogajanja s samozvanim voditeljem bosanskih Srbov Radovanom Karadžićem, ko v Bosni umirajo ljudje zaradi njegovega vojaškega pohoda, lahko zahodni politiki razložijo le s tem, da skušajo prepričati se hujše. To založeno mednarodne diplomacije bi morali spremljati s stisnjenimi pestmi... Nejasno je, ali bodo zločinci v Bosni sploh kdaj kaznovani. Karadžić ima predvsem v Moskvi zelo vplivne prijatelje, ki bodo skušali kazenski pregon ali morebitno Karadžićevo aretacijo prepričati z vsimi sredstvi. Sodstvo se ne bi smelo podrediti politiki. To je zahteva mednarodnega sodišča za vojne zločine v Haagu. Zločine proti človeštvu, ki so jih nekateri moške ukazali izza pisalnih miz, je treba petdeset let po koncu druge svetovne vojne preganjati z vsimi sredstvi. Le tako si lahko Združeni narodi v Bosni zagotovijo vsaj kanček zaupanja.« (Allgemeine Zeitung, Mainz)

O ameriskih carinah za japonske avtomobile

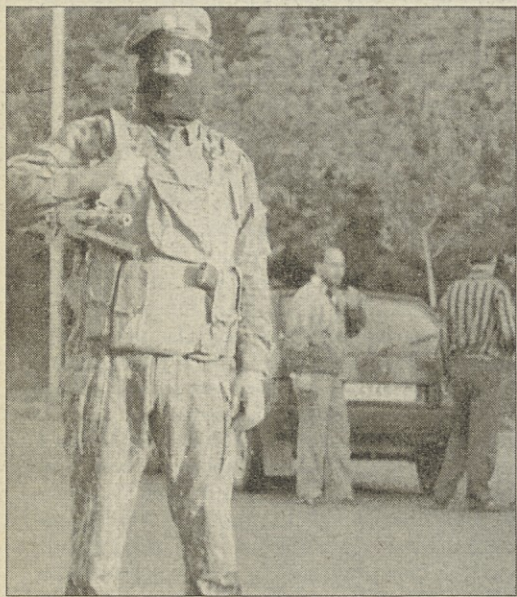
»Ameriška napoved uvedbe kaznovanih carin za japonske avtomobile je huda kršitev mednarodnih trgovinskih določil. Seveda obstajajo tehtni razlogi za protiukrepe proti omejitvam, ki nastajajo na primer zaradi pretirane birokracije. Toda tovrstne spore bi morala reševati Svetovna trgovinska organizacija (WTO). Pred dvema letoma je Clintonova administracija vložila veliko političnega kapitala v uspešno sklenitev sporazuma Gatt... Zdaj pa ista Clintonova vlada ne upošteva dogovorov iz Urugvaja, da bi lahko proti japonski uvedbi trgovinske ukrepe.« (The Daily Telegraph, London)

NOVICE

Irak bo sodeloval z Združenimi narodi

BAGDAD - Podpredsednik posebne komisije ZN za nadzor nad orožjem (UNSCOM) Charles Duelfer je včeraj sporočil, da bo Bagdad dostavil manjkajoče podatke o nekdanjem irakem programu razvoja kemičnega orožja. Komisija je v aprilskem poročilu Irak obtožila, da skriva večje količine snovi, iz katere lahko proizvede 250 ton živčnega plina VX. Duelfer je po stidnevnih pogovorih izrazil zadovoljstvo, »ker je iraska stran doumela pomembnost vprašanja in nujnost izpolnjevanja svojih obvez«. ZN skrbi tudi 17 ton snovi za razvoj biološkega orožja, ki je izginilo decembra lani. Duelfer je povedal, da se iraske oblasti s temi obtožbami ne bodo ukvarjale, dokler ne bodo dokončno rešile vprašanja kemičnega orožja z ameriškim veleposlanikom Rolfom Ekeusom, ki bo v Bagdad dopotoval 29. maja. (Reuter)

Ruski padalci v pripravljenosti

MOSKVA - Po silovitem obstreljevanju cecenskih oporišč na jugu odcepljene republike se bodo v gore s padali spustili se ruski komandosi, ki se že nekaj časa pripravljajo na napad. Njihov poveljnik, polkovnik Leonid Novožilov, je napovedal, da bodo napad izvedli »v bližnji prihodnosti«. Uporniki, ki so nedavno premirje ob 50-letnici zmage nad nacizmom in fašizmom izkoristili za okrepitev svojih enot, so medtem sporočili, da ruski specialci včeraj niso zavzeli njihovega oporišča Seržen-Jurt, ki leži 30 kilometrov od Groznega. (Reuter, telefoto AP)

BOSNA IN HERCEGOVINA

Toča srbskih izstrelkov na Sarajevčane in modre čelade

SARAJEVO (Reuter) - Predstavnik Varnostnega sveta ZN je sporočil, da so Srbi umaknili del težkega orožja, s katerim so v ponedeljek obstreljevali Sarajevo. Kljub temu mestu se vedno grozi večje stevilo z resolucijo ZN prepovedanih tankov, havbic, minometalcev velikega kalibra in protiletalskih topov. Pripadniki ZN za srbske napade dolžijo vladne sile, ki so prve izstrelile minometne granate na srbske položaje, obenem pa priznavajo, da so bili morda izzvani.

Srbske enote so namreč izvedle premike proti ključnemu gorskemu grebenu Deblo brdo v bližini Sarajeva, na kar so Muslimani odgovorili z ognjem. Ko je padla prva granata, sta zaceli obe strani streljati s težkim orožjem. Spopadi so trajali devet ur. Predstavnik ZN je sporočil, da »so izstrelki zadevali na eni in drugi strani«. Pet ljudi je bilo

ubitih, 26 pa ranjenih.

Hudi boji za Deblo brdo na jugu mesta so se nadaljevali tudi včeraj, zato je tiskovni predstavnik ZN v Sarajevu Aleksander Ivanko sporočil, da so zahtevali Natove letalske napade. Letala Severnoatlantske zveze zaenkrat mesto preletavajo zelo visoko, kar ne vpliva na vojskujoci se strani. Včeraj sta se sovražni vojski tako približali, da sta začeli uporabljati pehotno orožje.

Pri tem so Srbi zavzeli tri bunkerje v podnožju slemena, iz katerih so Muslimani obstreljevali sovražnikovo oskrbovalno pot. Pripadniki ZN so sporočili, da je bilo ranjenih 12 ljudi, od tega najmanj trije vojaki. Minometni izstrelki je hudo ranil nekega ukrajinskega vojaka ZN, francoska protioostrorelska ekipa pa jo je odnesla le z dvema lažje ranjenima.

Francoski pripadniki Unproforja včeraj Sarajevu (Telefoto: AP)

ČEZATLANTSKI ODNOSI

Evropa se jezi na Clintona in Jelcina

Potem ko je bilo moskovsko srečanje Clinton-Jelcin - se preden se je ameriški predsednik vrnil v domovino - povod za polemичne odzive na ameriškem političnem prizorišču, je bilo v zadnjih dneh slišati polemične glasove tudi med ameriški-mi zavezniki na stari celini.

V Bonnu so v teh dneh dali vedeti, da »odpravljajo škodo«, ki naj bi nastala zaradi pomanjkljive in nepravčasne komunikacije med Belo hišo in kanclerjevim uradom; gre za izrazoslovje, ki naj pove, da so Nemci uzaljeni, ker je Clinton v Moskvi položil pred Jelcina tudi zadeve, ki zadevajo vse članice Nata. Ne gre za »nepremostljiva nasprotja«, pravijo v Bonnu, pač pa za pomembne »razlike v pogledih«.

Ocitek se zlasti nanaša na dejstvo, da Clinton svojih zaveznikov in bonnskega kanclerja ni seznanil z vsebino pisma, ki ga je pred odhodom v Moskvo naslovil na Jelcina in v katerem je orisal ameriške poglede na sirjenje Nata proti vzhodu. Tema je,

kot je znano, ena od najbolj občutljivih tako za Ruse kot za ameriške zahodnoevropske zaveznike, spričo tega pa je presenetljivo pojasnilo, s katerim naj bi se ameriška diplomacija opravičevala pri zaveznikih, to je, da s pismom niso seznanili zaveznikov, češ da gre za dvostransko problematiko, ki zadeva odnose med Rusijo in ZDA.

Zaplet morda ni kritičen, je pa dovolj hud, da daje v roke argumente tistim evropskim zaveznikom, ki so zagovorniki krepitve zahodnoevropskih obrambnopolitičnih struktur, zlasti Zahodnoevropske unije; v komentarjih pa se je v teh dneh spet pojavil terminus technicus bipolarizem.

Clintonova udeležba na slovesnostih ob obletnici zmage nad fašizmom in njegovi pogovori v Moskvi so postali povod za polemike tudi v ZDA. Bob Dole, vodja republikanske večine v senatu in po vsej verjetnosti republikanski kandidat na prihodnjih predsedniških volitvah, je tokrat prekršil nenapisano pravilo, po katerem ni dopustno opo-

rekati predsednikovim zunanepolitičnim potezam, dokler je ta na obiskih v tujini.

Dole je pribil, da je obisk v Moskvi spodrsilaj, Clintonu pa je očital, da se je pred Jelcinom pojavil »z mehkiimi kolena«. Nekateri nemški komentatorji so se v teh dneh s takšno ugotovitvijo strinjali: Jelcin je le z obnavljanjem privolil v koncept »partnerstva za mir«, kar zadeva dobave jedrske opreme Iranu, se je odpovedal prodaji samo nekaterih najbolj kritičnih tehnologij (plinske centrifuge), zastran vojne v Ceceniji pa ruski predsednik trdi, da je ustavljena v trenutku, ko je ruska vojska na Kavkazu divje bombardirala cecenska oporišča in naselja. Clinton na vse to ni reagiral in ruskega predsednika ni hotel vznemirjati z drugimi kocljivimi temami; se posebno to velja za vojno v BiH.

Evropski zavezniki so se tako zneli v razmerah, ko imajo težave pri prepoznavanju prave ameriške zunanje politike.

Marjan Sedmak

ZAKON O PLAČAH

Zadovoljni bodo predvsem sindikati

Predvidena kazen za delodajalce, ki ne bodo izplačevali najnižjih plač, je vsaj milijon tolarjev

Vlada je upokoјence izvzela iz zakonskega predloga (Foto: Srđan Živulović/BOBO)

LJUBLJANA - Potem ko pred dvema tednoma vlada v parlamentu ni uspela s svojim predlogom zakona o izvajanju dogovora in socialnega sporazuma za letosnje leto, so včeraj poslanci po nekaterih proceduralnih zapletih v drugi obravnavi sprejeli vse amandmaje, ki jih je vlada vložila na predlog Milosa Pavlice o najnižji in najvišji dejanski plači. Čeprav je bilo med včerajšnjo razpravo poslancev slisati, da v svetu ni v navadi, da bi države sprejemale zakone, ki bi sankcionirali izvajanje pogodb in sporazumov, ampak so ti že sami po sebi moralna obveza, je večina le menila, da je z dogovarjanjem med socialnimi partnerji dosežen velik napredek.

Z zakonom, ki mora še skozi tretjo obravnavo, bodo zadovoljni predvsem sindikati. Ne le, da bo zakon okoli 33 tisoč delavcem dvignil plače na 45 tisoč tolarjev bruto (kar so poslanci določili se kot sprejemljiv prag plačila za normalno delo), ampak bo določal tudi sankcije za delodajalce, ki ne bodo izplačevali najnižjih plač. Za tak prekršek bodo delodajalci kaznovani z najmanj milijonom tolarjev denarne kazni. Tako torej ni obveljal predlog Pavlice o najnižji plači 50 tisočakov kot tudi ne o najvišji, ki bi znašala 600 tisoč bruto. Po novem zgornja meja ne bo smela biti višja od 900 tisoč tolarjev bruto. V ta znesek se vstevajo tudi vsi mesečni prejemki oziroma ustreznih mesečnih deležev večmesečnih ali letnih prejemkov, ki po zakonu o dohodnini predstavljajo osnovo za davek od ose-

bnih prejemkov. Poslanci so z omejitvijo na 900 tisoč tudi strožje posegli v najvišje plače, kot ce bi obveljalo določilo iz dogovora. Po njem namreč najvišja plača v največjih podjetjih ne sme presegati sedemkratnika povprečne plače. Slednje bi lahko v nekaterih primerih, predvsem pri najboljših podjetjih, pomenilo tudi precej

več od 900 tisoč. Z določitvijo zgornje in spodnje meje plač in z uresničevanjem dogovora in sporazuma naj bi zagotovili umiritev narastanja plač ter določili sprejemljivo raven razpona med njimi. Čeprav smo po eni strani pričevali večjemu razvrednotenju najnižjih plač, se število tistih, ki prejemajo plače večje od štiri- ali pet-

kratnika povprečne plače, v Sloveniji skokovito povečuje. Povečuje se tudi število tistih, ki prejemajo plače izven kolektivnih pogodb.

Medtem ko je vlada po protestih upokoјence izvzela iz predloga zakona, pa se bodo v skladu z dogovorom in sporazumom usklajevale tudi plače poslancev in zaposlenih v državni upravi. Tako so na včerajšnji obravnavi sklenili poslanci in zavrnili očitke, da omejujejo najnižje plače ter isčejo možnosti, da bi najvišjim plačam odprli vrata in zaščitili sebe. »Črna ovca« med poslanci Ivan verzolak (SND) pa meni, da pomeni omejevanje poslanskih in sodniških plač grob poseg izvršilne oblasti nad zakonodajno.

Ce bo slo vse po sreči, bodo poslanci zakon sprejeli prihodnji teden, veljal pa bo, dokler bosta v veljavi dogovor in socialni sporazum. **Margareta Jarc**

Rina Klinar (ministrica za delo, družino in socialne zadeve): Po drugem branju podprt predlog o najnižji plači, ki naj bi znašala bruto 45 tisoč SIT, pomeni 46-odstotno povečanje sedanje zajamčene plače. To pa je vendarle prvi korak na poti uresničevanja vseh tistih predlogov, ki bi želeli, da bi bila najnižja plača še višja od 45 tisoč SIT.

Stefan Kociper (SKD): Z mojim predlogom o minimalni plači, ki bi morala znašati bruto 55 tisoč SIT, sem želel najnižje plače, ki jih delavci prejemajo za polno opravljeno delo, približati najnižjim pokojninam.

Feri Horvat (ZLSD): Lesarji, tekstilci in drugi so drzavni zbor opozorili, da bi povečanje minimalnih plač pomenilo likvidacije številnih podjetij. Kajti to bi po njihovem sprožilo verizno reakcijo večanja drugih plač, da bi tako ohranili razmerja med plačami. **(M. B.)**

ADRIA AIRWAYS / USPEŠEN ZAKLJUČEK POGAJANJ

Piloti in stevardese v ponedeljek ne bodo stavkali

LJUBLJANA - Včeraj popoldne so se uspešno zaključila v ponedeljek zaceta pogajanja med Sindikatom prometnih pilotov Slovenije in Sindikatom stevardov in stevardes Slovenije ter vodstvom Adrie Airways, zato sta omenjena sindikata sklenila, da stavko, napovedano za prihodnji ponedeljek, odpove. Obe strani sta z uspehom pogajanj zadovoljni.

Generalni direktor Adrie Airways Peter Grašek je na včerajšnji novinarski konferenci, ki so jo sklicali po zaključku pogajanj, poudaril,

da ga veseli, ker so poiskali kompromisne rešitve za vse stavkovne zahteve obeh sindikatov, ki jih bodo v kratkem združili v podje-

tnisko kolektivno pogodbo. V nasprotnem primeru bi, kot je dejal, ponudil svoj obstop, ker bi stavka pilotov in stevardes verjetno že v nekaj dneh povzročila podjetju finančno škodo. Z njo bi bili spodbudeni temeljni sanacijskega programa podjetja, za katerega je Grašek odgovoren.

Pilot in predsednik stavkovnega odbora sindikata pilotov Tomaž Markun je včeraj poudaril, da so z napovedjo stavke hoteli opozoriti predvsem na delovne pogoje pilotov in stevardes, na zahteve v smislu varnosti in na neurejene razmere v prometnem sektorju. V zvezi s slednjim sta sindikata zahtevala odstop direktorja prometnega sektorja Jurija Finzgarja, ki je včeraj sam ponudil svoj odstop in bo tako po dobrih osmih letih, ki jih je prebil kot vodja sektorja, v podjetju se na-

prej letel kot kapitan in inštruktor.

V zvezi s stavkovnimi zahtevami obeh sindikatov je bil dosežen sporazum o planiranju kabinskega osebjaja, o koriščenju dopustov iz lanskega leta in o možnosti izplačila nadomestila za neizkoriščen dopust, sporazum o izdelavi podjetniške pogodbe, katere osnutek naj bi bil ob sodelovanju obeh sindikatov in strokovnega tima pripravljen do 25. junija, sporazum o dežurstvih in 24-urni pripravljenosti (ta naj bi se za zdaj skrajšala za nekaj ur, v končni fazi pa na osem ur). Dosegli so tudi sporazum o trikratnem povečanju zavarovalnih vsot in sporazum o zavarovanju licenc, ki bo rešen v okviru podjetniške pogodbe (na način kot je to rešeno v svetu), sporazum o udeležbi sindikatov pri sestavi ustreznih varnostnih

Pri pogajanjih v Bruslju je prišlo do zapletov, a ne nepričakovanih

LJUBLJANA (STA) - Po mnenju ministra za ekonomske odnose in razvoj Janka Dezelaka je 12. junij 1995 še vedno datum, do katerega naj bi Slovenija v Bruslju podpisala sporazum o pridruženem članstvu v Evropski uniji. »Del slovenske delegacije se sicer vrača v Ljubljano, vendar pa se bodo pogajanja nadaljevala, saj naj bi dosegli takšen sporazum, ki bi bil sprejemljiv za Slovenijo,« je na včerajšnji redni novinarski konferenci povedal Dezelak. Povedal je tudi, da je na pogajanjih v Bruslju prišlo do nekaterih zapletov v zvezi s posameznimi gospodarskimi panogami oziroma posameznimi izdelki.

Takšni zapleti so bili pričakovani, na primer na področju kmetijstva ali tekstila, vendar pa Dezelak pred zaključkom pogajanj ni hotel govoriti o podrobnostih. Na pogajanjih so veliko pozornosti namenili tudi vprašanju liberalizacije uvoza gospodarskih vozil in avtobusov v Slovenijo ob hkratnem uresničevanju sanacijskega programa Tama. Program, ki ga sanacijska ekipa se pripravlja, bo po Dezelakovem prepričanju določeno zagotovil možnosti nadaljnega razvoja Tama, seveda tako, da bo brez državne pomoči ustvarjal dobiček. Državna sekretarka za ekonomske odnose s tujino Vojka Ravbar je potrdila, da so bila prizadevanja njene uprave v zadnjem času usmerjena na pogajanja v Bruslju. Pripravljali so se tudi na podpis sporazuma o prosti trgovini z Efto sredi junija v Bergnu na Norveškem in na pogajanja o sporazumu o

Foto: Srđan Živulović/BOBO

prosti trgovini s Poljsko. S podpisom slednjega bo Slovenija izpolnila tudi pogoje za vključitev v Sporazum o prosti trgovini srednje Evrope (CEFTA). Na ministrstvu pripravljajo tudi zunanjeekonomske strategije Slovenije. Ta bo pomenila nadaljevanje razvojne strategije, ki jo je slovenska vlada že posredovala v razpravo parlamentu. Ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj je prejšnji mesec pripravilo srečanje s slovenskimi predstavniki in diplomati po vsem svetu. Predstavili so jim temeljne ekonomske kazalce in osvetlili vse vidike makroekonomske politike vlade.

Minister Dezelak je povedal, da so se konec aprila na Bledu sesli z upravnim odborom nemških bank delniških družb, ki se ukvarjajo z naložbami v tujini. Člani upravnega odbora so izrazili svojo namero po vstopu v slovenski bančni prostor, predstavili pa so tudi svoje predloge o tem, s kaksno dinamiko in poudarki naj bi se Slovenija odpirala nemškemu gospodarstvu. »Slovenija se zeli povezovati tudi z gospodarstvom Bosne in

Hercegovine,« je povedal Dezelak. Ljubljano sta že obiskala ministra za trgovino ter energijo in industrijo BiH, s katerimi so se pogovarjali o možnostih za povečanje obsega blagovne menjave s to državo. BiH je regija, ki je zelo pomembna, vojna ne bo trajala večno in na ministrstvu menijo, da bo od sodelovanja lahko imelo korist tudi slovensko gospodarstvo. S področja zakonodaje je Dezelak omenil pripravo zakona o regionalnem razvoju, ki je v drugem branju v parlamentu. Želi si, da bi zakon sprejeli čimprej, saj uvaja nekatera boljša in predvsem azurnejša merila ocenjevanja nerazvitosti v Sloveniji. »Na podlagi tako dopolnjene zakonodaje razvitost ne bi bila le ekonomski ali socialni motivacijski cilj, ampak stanje, ki naj bi ga država vzpostavila predvsem s spodbujanjem podjetništva v teh regijah. Pri tem naj bi se zgleđovali po EU,« je dejal minister za ekonomske odnose in razvoj Janko Dezelak.

Peter Grašek, generalni direktor, po napornih, a konstruktivnih pogajanjih (Foto: J. S./BOBO)

Tomaž Markun, predsednik stavkovnega odbora sindikata pilotov: »Z zaključki pogajanj smo zadovoljni. Glavna zahteva je bila normaliziranje delovnih pogojev, kar z današnjim dnem v celoti sicer še ni realizirano, ker se nismo spemneli vseh pravilnikov in dokumentov, povezanih s tem. Vse skupaj je povezano tudi z direktorjem prometnega sektorja, za katerega smo zahtevali odstop, ker je po našem mnenju krojil precejšnjo količino naših delovnih pogojev. Kar se tiče števila pilotov, lahko rečem, da bi število nekako zadoščalo, gre bolj za nekoliko nespretno porazdelitev po posameznih tipih letal. Omeniti moram še en problem, ki je v pristojnosti direktorja prometnega sektorja, ki v zadnjih starih letih ni poskrbel za pilotski narastaj.«

navodil in sporazum o pravi izračuna za premalo izplačane plače v prvi polovici leta 1991. Predstavnika sindikata prometnih pilotov in sindikata stevardes sta včeraj zanikala različne govore, ki so se pojavile v javnosti, da so hoteli s stavkovnimi zahtevami doseči tudi povišanje osebnih dohodkov.

Helena Drewry

Barbara Gartner, predstavnica sindikata stevardov in stevardes: »Mislim, da so bila pogajanja zelo uspešna, ker so se stvari premaknile in je prišlo do določenega razumevanja med obema stranema. Piloti in stevardese (tudi tehnično osebe) delamo po operativnem planu šest dni v tednu, zato se pojavi problem dopustov. Zahtevali smo, da se ta plan izdela in se nam predstavi. Dogovorili smo se o začetku izdelave in zaključku podjetniške kolektivne pogodbe, sklenili smo dogovor o upoštevanju delovnega časa letalcev. Izkazalo se je, da je na tem 'izpitu' padel direktor prometnega sektorja, ker so bile omenjene stvari doslej premalo upostevane v prid delavcev.«

RAI 1

6.45	Jutranja odd. Unomattina, vmes (7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.30	Dnevnik in nan. Cose del' altro mondo, 10.00 dnevnik TG1
10.05	Film: la figlia di Nettuno (kom., ZDA 49), vmes (11.00) dnevnik
11.45	Variete: Vabilo k mizi - Tutti a tavola
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik in gospodarstvo
14.20	Tenis: mednarodni turnir Italije, moski
15.15	Kviz: Sala giochi
15.45	Mladinski variete Solletico, risanke, nanizanke
17.30	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
18.50	Variete: Luna Park (vodi Rosanna Lambertucci)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.30	Aktualno: Il fatto
20.40	Film: Playboy in prova (kom., ZDA '87, i. P. Dempsey, A. Peterson)
22.20	Variete: Seconda serata
22.45	Dnevnik
0.15	Aktualni tednik TG1 Almanah
0.25	Danes v Parlamentu
0.35	Dok. Videosapere

RAI 2

6.35	Dok.: V kraljestvu narave
7.00	Otroški variete
8.15	Nan.: Black Stallion, 8.45 La clinica della Foresta nera
9.35	Nad.: Quando si ama
11.30	TG2 33, 11.45 dnevnik 2
12.00	Aktualno: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo, zdravje in vreme
14.00	Otroški variete: Quante storie ragazzi!, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 15.00 Santa Barbara
15.45	Dnevnik
15.50	Popoldne na RAI 2
16.30	Film: Immunità diplomatica (dram., ZDA '93)
17.15	Dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno variabile
18.45	Nan.: Miami Vice
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Film: Tutti gli uomini di sara (krim., It. '92, i. N. Brilli, G. Scarpati)
22.20	Aktualno: 740, kaj narediti?
23.30	Dnevnik, pregled tiska in vremenska napoved
0.15	Tenis: Medn. turnir Italije, moski

RAI 3

6.00	8.30 Jutranji dnevnik, informacije
8.30	Oddaje Videosapere: Pregled tiska, Potovanje po Italiji, Prva pomoč, Nasi otroci, itd.
10.10	Fantastica Età
11.15	Fantastica Mente, 11.50 Asino d'oro
12.00	Dnevnik, delo, okolje in gospodarstvo
12.30	Znanstveni dnevnik
12.40	Dove sono i Pirenei?
14.00	Deželne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
15.00	TGR Dežela 7
15.15	Tenis: Mednarodni turnir Italije, moski
18.50	Vreme, dnevnik, 19.30 deželne vesti
19.50	Kolesarstvo: Giro di sera
20.30	Aktualno: Tempo reale
23.15	Dnevnik, deželne vesti
23.25	50 let zgodovine italijanskega sporta, dnevnik
0.30	Pregled tiska in vreme
1.00	Videosapere: Kultura news, 1.25 Fuori orario

RETE 4

7.30	Nan.: Tre cuori in affitto
8.00	Nad.: Manuela
9.00	Variete: Buona giornata, vmes nad. 9.15 Guadalupe, 10.20 Teleprodaja, 10.35 Febbre d'amore, 11.40 Rubi, 12.20 Cuore selvaggio, 13.00 Sentieri, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Senteiri, 15.25 La donna del mistero 2
16.25	Aktualno: Agenzia matrimoniale, 17.10 Perdonami, 18.00 Punto di svolta, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Film: Innocenza colposa (krim., VB '91, i. L. Neeson, L. San Giacomo)
22.25	Zanimivosti o filmu Jefferson in Paris
22.35	Film: Cocoon, il ritorno (fant., ZDA '88), vmes (24.00) dnevnik

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.20	Kviz: Complotto di famiglia (vodi A. Castagna)
16.00	Otroški variete: nanizanke in risanke
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: La sai l'ultima? (vodita Pippo Franco, Pamela Prati)
22.45	Vecerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani
2.00	Pregled tiska

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
9.20	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odprti studio, Fatti e misfatti, 12.40 Sport studio
12.50	Otroški variete
14.00	Odprti studio
14.30	Variete: Non è la RAI
15.30	Kolesarstvo: 78. Giro d'Italia, 17.00 Studio tappa
18.10	Aktualno: Village
18.20	Nan.: Baywatch
19.30	Odprti studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.40	Nan.: Beverly Hills
22.40	Variete: Giro sera
23.10	Film: A casa con i Webbers (kom., ZDA '92, i. J. Tilly, J. Tambor)
0.10	Aktualno: Fatti e misfatti
1.15	Italia 1 sport
2.15	Sgarbi quotidiani
2.30	Nan.: Kung Fu, 3.00 Chips, 4.00 Baby Sitter

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 23.55 Dogodki in odmevi
20.30	Rioni alla ribalta
22.45	Film

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.50, 0.20 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Ho amato un fuorilegge (krim., ZDA '51)
19.30	The Lion Trophy Show
20.35	Film: Allan Quatermain e le miniere ...

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanke: Bojan
20.30	Dnevnik

SLOVENIJA 1

10.15	I. Zorman: Storžkovo popoldne, 2/3 del
10.30	Gospa Spageti, EBU drama
10.45	Odkrivanje zemlje, ponovitev 1/26 dela ameriške izobraževalne serije
11.15	Po domače, ponovitev
13.00	Poročila
14.15	J. J. Kolski: Paberek, poljska drama
15.30	Državna slovesnost ob 50-letnici konca II. svetovne vojne
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Otroški program: Ziv zav
18.00	Regionalni studio Maribor
18.45	Stiri v vrsto, igrice
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme sport
20.05	Komisar Rex
7/15	del avstrijske nadaljevanke
21.05	Tednik
22.00	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20	Zarišce
22.40	Poslovna borza
23.00	Večen sanjac, 19/27 del ameriške nanizanke
23.30	Mancuso, FBI, 12/20 del ameriške nanizanke

SLOVENIJA 2

13.00	Euronews
14.15	Kinoteka: Ciklus filmov Franka Capre: Spoznajte Johna Doeja , ameriški (cb) film
16.40	V vrtincu
17.30	Sova, pon.
Princ z Bel - Aira, 6/24	del ameriške nanizanke
18.00	Mancuso, FBI, 11/20 del ameriške nanizanke
18.45	Ze veste
19.05	Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
19.20	Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
20.05	Grozote koncentracijskih taborišč
21.05	Vecerni gost: Zorana de Kide
22.05	Oci kritike
23.10	Stoletnici filma naproti: Ciklus filmov Andreja Tarkovskega: Ivanovo otroštvo , ruski (CB) film

KANAL A

10.15	Luc svetlobe, ponovitev
11.05	Paris, ponovitev
11.55	A - shop, Spot tedna, CMT
15.10	Spot tedna, A - shop
16.15	Dance session, ponovitev
16.55	Zadeto, ponovitev
18.00	Magnetoskop, glasba
18.45	A - shop
19.00	Vreme
19.05	Risanka
19.10	Luc svetlobe, 428. del
20.00	Pred poroto, 43. del
20.25	Vreme
20.30	Končno poslanstvo, ameriška komedija
22.00	Kino, kino, kino
22.50	Magnetoskop, ponovitev
23.35	Klasična video glava
00.25	Spot tedna, A shop, CMT

Koper

16.00	Euronews
16.15	Bersaglio, ponovitev
17.15	Leteci zdravniki, TV nanizanka
18.00	Slovenski program: Gradovi - dokumentarna oddaja
18.30	Zamejski portreti
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Medicina danes: Laična prva pomoč, 1. del
20.00	Euronews
20.30	Meridiani - aktualna tema
21.30	Odprte strani - oddajo pripravlja Rosanna Giuricin
21.50	Stanje stvari - kultura, oddajo pripravlja Natasa Melon
22.15	TV dnevnik
22.30	Slovenski program: Karaoke, zabavno - glasbena oddaja

ORF Avstrija 1

09.00	Umor, je napisala
09.45	Knight Rider
10.35	Vesoljska ladja Enterprise
13.00	Otroški program
Heidi	
13.25	Viking Viki
13.50	Smrkci
15.35	Vesoljska ladja Enterprise
Kamenje in prah	
16.25	Knight Rider
Za dolzino nosu prednosti	
17.10	Strašno prijazna družina
Nekoc je bila hiša...	
17.35	Nas hrupni dom
Psihobanket	
18.05	Wolffov revir
Pretep	
19.00	Pri Huxtablovih
Kacji doktor Huxtable	
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Bavarec na otoku Rügen
21.10	Detektivki iz Hamburga, 4/13 del nemske serije
22.00	NYPD Blue - newyorskici policisti
22.50	Crno kot smrt, ameriški triler, 1989
00.30	Strašno prijazna družina, ponovitev
00.55	Vsak dan s Schiejom, ponovitev
01.55	Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
03.45	Crno kot smrt, ponovitev filma
05.35	Raji zivali

ORF Avstrija 2

09.05	Vsak dan s Schiejom, ponovitev
10.05	Help TV, ponovitev
11.50	Vreme
12.00	Ruska mafija, ponovitev
12.50	Nekoc
13.00	Cas v sliki
13.10	Poročila, ponovitev
14.00	Zemlja in ljudje, ponovitev
14.25	Moč strasti
15.10	Umor, je napisala
16.00	Vsak dan s Schiejom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Dva na poti po Avstriji
21.10	Vera, talkshow z Vero Russwurm
22.00	Cas v sliki2
22.30	Siling
23.00	Odsun
Izgon Nemcev iz Ceske	
23.50	Med Dunajem in Jeruzalemom
00.35	Video strani

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dobrodošli; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Stari gramofoni; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.05 Danny razlaga sanje; 8.40 Prireditve; 8.45 Radio Most; 11.15 Izjava tedna; 11.35 Obvestila; 12.05 Opoldne; 13.00 Val 202 popoldne; 14.00 Kulture drobni; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Stergo ergo; 17.50 Sport; 18.00 Vroci stol; 19.30 Jazz; 21.00 Proti etru; 22.20 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Komedija; 13.05 Mehurčki; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 O jeziku; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Operni umetniki; 17.00 Glasbena umetnost; 18.05 Svetovna reportaža; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zborovska glasba; 20.00 Iz arhiva simfonikov RTVS; 22.20 Zvočni zapisi; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

8.30, 10.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Koledar; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OK obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 8.45 Servisne informacije; 9.45 Od otroštva do mladosti; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Kontaktna odd.: Daj, povej...; 15.30 Dogodki in odmevi, prenos RS; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borza; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbena kronika; 19.30 Večerni pr.; 22.30-23.15 Četrtek koncert.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna odd.; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 The music bus; 16.00 Modri val; 18.45 Jazz; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 10.15, 13.15,

14.15, 17.15, 18.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 15.45 Avtomarket; 16.10 Cankarjev dom se predstavi; 18.15 Aktualna tema; 19.25 Vreme; 20.00 Poslovni radio; 22.00 Magic eye; 2.00 Sat.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 11.20 Kdo bo koga; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 14.30 Planinsko športni kotiček; 15.30 Dogodki in odmevi; 18.20 Music machine; 19.30-24.00 Študentski program Radia Kranj.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 7.00 Kronika; 7.15 Dobro jutro; 9.05 Štajerske miniaturre; 10.05 Delavnica znancev; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 13.10 Čas je za...; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.45 Prleski berložak; 18.00 Pokličite 101 555; 19.30 Mladi glasbeniki pred mikrofonom; 20.00 Kulturno-umetniški program; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Študent

11.00 Prevzetni klop; 12.00 Komu zvoni?; 14.00 Recenzije & Napovedi (kinotečni filmi); 15.00 OF (24 ur-info, Jocular); 17.00 Borzni parket; 19.00 TB: Caspar Brotzmann Massaker; 20.00 Brčamo v temo (Seksizem v jeziku v javni rabi); 22.00 Vaš omiljeni DJ Jure: Izstekani The Spoons!!!

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Zdravje v naših rokah; 8.30 Slovalahka glasba; 9.15 Odprta knjiga; Čar indijskega juga (prip. Mira Sardoč, 20. nad.); 10.30 Intermez: 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kulturne diagonale; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; ŽPZ Rotovz; 18.00 Dopisnice z najbližjega vzhoda; 18.30 Kantavtorji in šansonje; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 15.00 Rok z Vami; 16.30 Te zani-ma tvoja prihodnost; 18.00 Mix Zoon; 20.00 Foyer (pon.).

Radio Koroška

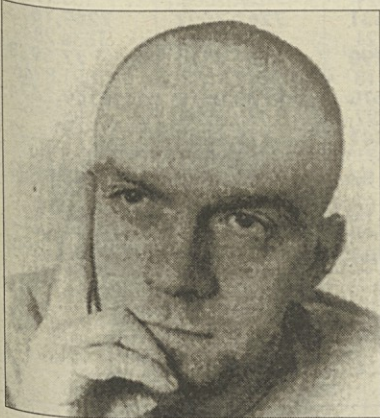
18.10-18.30 Rož - Podjuna - Zla.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

KOPALISCE KODELJEVO

Danes, 18. maja, ob 21. uri:
predstava *Pi=3,1415926...*
(Dramska sola Barice Blenkus).
Režija: Igor Stromajer (na sliki),
igrajo: Barbara Zafra, Tina Matijevic,
Mojca Funkl, Nives Lacen,
Petra Filipi, Ursa Naglic.

SNG DRAMA, tel.: 061/221-511
Danes, 18. maja, ob 19.30: J. B. P. Molière - DON JUAN ALI KAMNITA GOSTIJA, za abonma di-jaski 7 večerni in izven. V petek, 19. maja, ob 19.30: W. Allen - ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM, za izven. V soboto, 20. maja, ob 19. uri: W. Shakespeare - HAMLET, za izven.

LEVI ODER, tel.: 061/221-511
Danes, 18. maja, ob 22. uri: E. Ionesco - INSTRUKCIJA, za izven.

MALA DRAMA, tel.: 061/221-511
Danes, 18. maja, ob 20. uri: F. Boyer - ALI BOG LAJA?, za izven. V petek, 19. maja, ob 20. uri: M. Jesih - LJUBITI, za izven.

LGL, tel.: 061/314-962
VELIKI ODER
V soboto, 20. maja, ob 11. uri: Z. Krilić - JAJCE, za

izven. V nedeljo, 21. maja, ob 20.30: VEČER POEZIJE LILI NOVY, za izven.

MGL, tel.: 061/210-852

Danes, 18. maja, ob 20. uri:
T. Partljic - STAJERC V LJUBLJANI,
premiera

MALA SCENA MGL, tel.: 061/210-852
V petek, 19. maja, ob 22.30: L. Wilson - ZAZGI! Predstava bo se v soboto, 20. maja, ob isti uri.

SNG OPERA IN BALET, tel.: 061/331-950
V soboto, 20. maja, ob 19. uri: L. Minkus - DON KIHOT. Zadnjic v sezoni!

V cetrtek, 25. maja, ob 19. uri:
Leos Janacek - JENUFA, premiera.
Dirigent VACLAV NAVRAT, režiser
FRANTISEK PREISLER, scenograf in ko-
stumograd ALEKSANDER BABRAJ.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE,
tel.: 061/312-860

V petek, 19. maja, ob 19.30: D. Jovanović - ŽIVLJENJE POZEZELJSKIH PLEBOJEV, za izven. V soboto, 20. maja, ob 19.30: L. Kraigher - SKOLJKA, za abonma red sobotni in izven.

CELJE
SLG CELJE, tel.: 063/25-332
V petek, 19. maja, ob 12. uri: W. Shakespeare - BENE-SKI TRGOVEC, za abonma Srednja sola za gostinstvo in turizem Celje. V soboto, 20. maja, ob 10. uri: S. Makarović - MEDENA PRAVLJICA, za abonma Mra-vljica in izven.

KOPER
GLEDALIŠČE KOPER
Danes, 18. maja, ob 20. uri: Kulturno društvo Osp - POROČIL SE BOM S SVOJO ZENO. V soboto, 20. maja, ob 10. uri: M. Logar - KRALJ V CASOPISU.

MARIBOR
SNG DRAMA, tel.: 062/221-206
Danes, 18. maja, ob 19.30: E. Albee - KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF, za red rumeni, abonente in izven. V petek, 19. maja, Mali oder, ob 21. uri: CABA-RET UNPLUGGED - SKAKAFICI ODSTEKANO, za abonente in izven.

NOVA GORICA
PDG, tel.: 065/25-326
V sredo, 24. maja, ob 20. uri: H. Ionesco - PLESASTA PEVKA, DELIRIJ V DVOJE, za abonma sreda in izven.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko Stalno Gledališče
gostuje z mladinsko igro Fulvia Tomizze
»Bohne v operi« danes, 18. t. m., ob 9.30
v mali dvorani gledališča F. Preseren v
Boljuncu; jutri, 19. t. m., ob 11. uri na
Proseku (Kulturni dom) in ob 15. uri v
Zgoniku (osnovna sola).

Gledališka sola Slovenskega stalnega
gledališča, ki jo vodi Adrian Rustja go-
stuje s pravljico »Palček« danes, 18. t.
m., ob 20.30 v Prebenegu (Srenjska hisa)
ter v soboto, 20. t. m., ob 16. uri pri Sv.
Ivanu (pri solskih sestrah).

Gledališče Rossetti
Danes, 18. t.m., ob 20.30 (red cetrtek) go-
stovanje Stalnega gledališča iz Veneta z
Molierovo komedijo »Namisljeni bol-
nik«. Igrajo Giulio Bosetti, Marina Bonfi-

gli in Antonio Salinas. Režija Jacques
Lassalle. Predstava v abonmaju: odrezek
st. 5. Predprodaja je v teku.

Ponovitev jutri, 19. t. m., ob 20.30 (red
petek).

Urniki blagajne gledališča: 8.30-14.30 in
16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in
pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063):
8.30-12.30 in 16.00-19.00.

Gledališče La Contrada
Jutri, 19. t.m., ob 10.00 mladinska igra
»La strada dei ciotoli bianchi - variazio-
ni su Cappuccetto rosso«. Vstopnina
5.000 lir.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče
Danes, 18. t. m., ob 20.30 koncert an-
sambla London Baroque.

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče: v ponedeljek, 22. t.
m., ob 20. uri Waechter-Miller »Klovni«.

TINJE

Dom: danes, 18. t.m., ob 20.00 - Felix
Mitterer: Sibirija. Igra Branko Miklavc.
Dom: V soboto, 20. t.m., ob 19.30 - Kon-
cert slov. vokalne skupine Cantate Do-
mino.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

PIL - Pisani list,
Studio Akademik,
glasbeniki Don Juani, Simona
Weiss, Sendi, META in ROBERT

vabijo na
PILOV ŽUR
tekmovanje najstniških
zabavnoglasbenih skupin
Dvorana PAN v Kidričevem,
v petek, 19. maja, ob 16. uri

ZEMLJEPIŠNI MUZEJ SLOVENIJE,
Trg francoske revolucije 7
Danes, 18. maja, ob 12. uri: predstavitev publikacij
GEOGRAFSKI ZBORNIK ACTA GEOGRAPHICA
XXXIV 1994 in ACTA CARSOLOGICA KRASO-
SLOVNI ZBORNIK XXIII 1994.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Tržaska knjigarna (Ul. S. Francesco 20): da-
nes, 18. t. m., ob 17. uri vabita Tržaska knji-
garna in Studijski center Nediza na predsta-

vitev knjige »Sulle strade di Andrea da Loka
- Po poteh Andreja z Loke«. Govoril bo Pa-
vel Petricić.

V petek,
19. maja,
bo ob 20. uri
v Domu Letalcev
v Brežicah
koncert
skupine
DEMOLITION
GROUP

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

SLOVENSKA FILHARMONIJA
Danes, 18. maja, Mala dvorana ob
19.30: komorni koncert UROSA
USENIKA (kitara), DUSANA SO-
DJE (klarinet) ob klavirski spremlja-
vi TATJANE KAUCIC.

KUD F. PRESEREN,
tel.: 061/332-288
Danes, 18. maja, ob 20.30: PIJANO
BAR JANIIJA KOVACICA.

CERKNICA
V soboto, 20. maja, telovadnica OS
Nova vas ob 20. uri: koncert MLAJSE-
GA MLADINSKEGA PEVSKEGA

ZBORA OS NOVA VAS, DEKLISKE-
GA NONETA AEDAC CERKNICA in
GODBE CERKNICA.

GRAD BOGENŠPERK NAD LITIJO
V petek, 19. maja, ob 19.30: koncert
VESNE in JASNE JAN (flavta, klavir).

KRŠKO
V soboto, 20. maja, Kulturni dom ob
19.30: MASA V F-DURU ZA PIHALNI
ORKESTER, MESANI ZBOR IN SOLI-
STE.

MARIBOR
KLUB STUK, Gosposvetska 83
Danes, 18. maja, ob 21. uri: koncert
skupine NE ZDALI.

PIRAN

CLUB MAONA, Arze 5
V petek, 19. maja, nastopa SID GRIF-
FIN (ZDA) in predskupina HISA (Tr-
bovlje).

SLOVENSKE KONJICE

V petek, 19. maja, sportna dvorana ob
20. uri: koncert ansambla STAJER-
SKIH 7.

ZAGORJE

DELAVSKI DOM
V petek, 19. maja, ob 19. uri: koncert
domaćih komornih pevskih skupin
PEVSKI ZVOK ZA ULTRAZVOK.

GLASBA FJK

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana
Tripcovich
Opera in baletna sezona
1994-95

Danes, 18. t. m. ob 20.30
(red C) opera U. Giordana
»Fedora«. Režija Beppe De
Tomasi.

Ponovitev v soboto, 20. t.
m., ob 20.30 (red L).
Prodaja vstopnic in rezerva-
cije pri blagajni dvorane
Tripcovich (urnik: 9-12/16-
19 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališče Miela
Koncertna sezona Glasbene
mladine Italije: Danes, 18.
t.m., ob 20.30 - Koncert dua
Giuliana Klizman (flavta) in
Tiziana Bortolin Vignini (ce-
lo).

V ponedeljek, 22. t.m., ob
21.00 - Koncert glasbene
skupine Laibach.

Kavarna San Marco
Danes, 18. t.m., ob 20. uri
»Umetnost v koncertu«.
Predstavitev umetnika D.
Pisanija ob spremljavi kitare
Antonija Macchija, ki bo iz-
vajal Fandango spanskega
skladatelja Joaquina Rodri-
ga.

Discobar Macaki - Drevo-
red XX Septembra
Jutri, 19. t. m., ob 21. uri
zaključni večer »Protagoni-
sti 95«.

Laboratorij P - bivša umo-
bolnica Trst
vabi v nedeljo, 28. t.m., ob
22. uri na koncert skupine
»2227« iz Ljubljane ob izidu
zadnjega CD. Ob 20. uri bo
otvoritev razstave grafitov,
plakatov, stripov in fotogra-
fij ter predvajanje videospo-
tov skupine Strip Core.

RICMANJE

Promenadni koncerti
V nedeljo, 21. t. m., ob 17.
uri bosta nastopili godbi
Corpo bandistico Corno di
Rosazzo (Videm) in Pihalni
orkester SVEA (Zagorje ob
Savi).

ZGONIK

Sportni center
V soboto, 20. t. m., ob 20.30
slavnostni koncert Trzaska-
ga partizanskega pevskega
zbor Pinko Tomazic ob 50-
letnici osvoboditve. Na kon-
certu bodo predstavili tudi
nove kasete in CD ploščo.

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM
V Galeriji CD je do 10. junija na ogled razstava portre-
tov in keramike (1947-1969) PICASSO & MADAME
Z.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE, Celovška 23
Razstava ob petdesetletnici konca druge svetovne voj-
ne je na ogled do 25. maja.

MODERNA GALERIJA
Razstava izraelskega umetnika ZVIJA GOLDSTEINA
je na ogled do 11. junija.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2
Razstava ilustracij MARJETE CVETKO je na ogled do
25. maja.

GALERIJA AVLA, Trg republike 2
Razstava MILJENKA in MAJE LICUL je na ogled do
6. junija.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31
Razstava slik KLEMENTINA GOLIIJA je na ogled do
28. maja.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6
Razstava pastelov in akvarelov MAJE PAIC - KVE-
DER je na ogled do 2. junija.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40
Razstava skulpturnega lončarstva MAJE MIHELIC je
na ogled do 25. maja.

KONEX CLUB, Cesta na Brdo 109
Na ogled je razstava ilustracij FOJZA A. ZORMANA.

KI - CENTER KRIZANKE
Razstava URA JE PRISLA! je na ogled do 20. maja.

KD SPANSKI BORCI, Zaloska 61
Razstava JOZETA BARACHINIJA je na ogled do 1. ju-
nija.

GALERIJA PIC LEK
Danes, 18. maja, bo ob 19. uri otvoritev raz-
stave olj, akrila in slik na svili KATJE BOLCI-
NA-NAGELSCHMIED.
Razstava bo na ogled do 16. junija.

GALERIJA SOU KAPELICA

Razstava kiparja DARIJA KREUHA je na ogled do 31.
maja.

BREŽICE

GALERIJA POSAVSKEGA MUZEJA
Razstava slik ALENKE GERLOVIC je na ogled do 4.
junija.

CELJE

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI -
MESTNI GRAD
Razstava GENERACIJA 82 je na ogled do 23. junija.

ILIRSKA BISTRICA

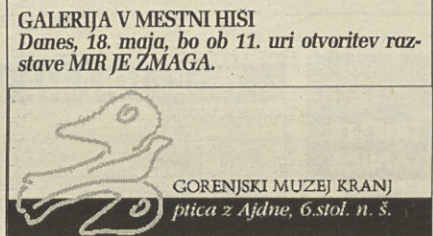
GALERIJA NA VIDMU
Razstava ALME DUJMOVIC je na ogled do 27. maja.

KOPER

GALERIJA LOZA, Titov trg
Razstava ENZA CUCCHIJA je na ogled do 30. maja.

KRANJ

PRESERNOVA HISA
Razstava treh mlajših avtorjev MOJCE OSOJNIK, BO-
RUTA OMERZUJA in ANDREJA STULARJA je na
ogled do 21. maja.

MURSKA SOBOTA

GALERIJA MURSKA SOBOTA
Razstava skupine MI (Irena Cuk, Darko Golija, Samu-
el Grajfoner, Zdravko Jerkovic, Samo Pajek in Oto Ri-
mele) je na ogled do 1. junija.

POSTOJNA

KNJIZNICA BENA ZUPANCICA
Danes, 18. maja, bo ob 20. uri otvoritev razstave
ERIKA LOVKE.
Razstava bo na ogled do 8. junija.

VELENJE

RAZSTAVISCE GORENJE SERVIS,
Partizanska 12
Razstava slik ALBINA POLAJNARJA je na ogled do
17. junija.

ŽALEC

SAVINOV LIKOVNI SALON
Razstava kiparja FERENCA KIRALYJA je na ogled do
30. maja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Obcinska galerija Costanzi
Do 4. junija je na ogled razstava »Anita Pittoni«.
Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ot-
tavo Bomben.

Galerija Cartesius: V soboto, 20. t.m., ob
18.30 odprtje razstave trzaskega slikarja Carm-
ela Vranicha, ki bo trajala do 2. junija z na-
slednjim urnikom: vsak dan od 11.00-12.30 in
od 16.30-19.30, ob nedeljah od 11.00-13.00.

Galerija Art Light Hall: na ogled je razstava
skulptur Antonia Volpicellija.
Art Gallery: na ogled je razstava Nadje Mon-
cheri.

Gostilna »Stalletta« pri Sv. Jakobu
Na ogled je skupinska razstava trzaskih
umetnikov.

OPČINE

SKD Tabor: na ogled je razstava Patrizie De-
vidé.

REPEN - Kraška hiša

Do 28. t. m. bo ob nedeljah in praznikih na
ogled razstava narodnih nos. Razstava je odpr-
ta ob nedeljah in praznikih: 11-12.30, 15-18.

GORICA

Kulturni dom: do 31. t.m. razstavlja svoja de-
la slikar Oskar Beccia.

ŠPETER

Beneška galerija: do 20. t. m. je na ogled
dokumentarna fotografska razstava »Benecija
v miru in vojni«.

STANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled, poleg stal-
ne zbirke, tudi novejša dela trzaskega umetnika.

KOROŠKA

CELOVEC

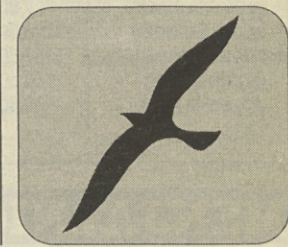
Deželna galerija: Do 18. junija je na ogled raz-
stava del Aloisa Köchla in Bernharda Cella
Hisa umetnikov: na ogled je razstava del Bri-
gitte Kordine in Huberta Matta.

TINJE

Galerija Tinje: Na ogled so dela Garya Bikov-
nika iz New Yorka.

BELJAK

Galerija Freihausgasse: razstava del Marjetice Potrc,
risb Marca Pogacnika in skulptur Egona Rubina.

MENJALNIŠKI TEČAJI

17. maja 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	80,50	81,45	11,27	11,57	6,97	7,42
A banka Koper	80,45	81,45	11,15	11,57	6,94	7,40
A banka Nova Gorica	80,40	81,40	11,24	11,56	6,93	7,38
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	80,55	81,50	11,25	11,60	6,60	7,20
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	80,50	81,50	11,35	11,55	7,00	7,45
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	80,52	81,43	11,25	11,58	6,94	7,17
Come 2 us	80,90	81,20	11,43	11,52	7,13	7,32
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt d. d.	80,60	81,40	11,35	11,60	6,90	7,40
Hida, od 7-19, sob od 7-14	81,11	81,15	11,46	11,48	7,20	7,25
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,14	-	11,45	-	7,24	-
Kompas Hertz Celje	80,90	81,30	11,40	11,50	6,94	7,15
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15						
Kompas Hertz Velenje	80,90	81,30	11,40	11,50	6,94	7,15
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija	80,90	81,30	11,40	11,50	6,94	7,15
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Tolmin	80,90	81,30	11,40	11,50	6,94	7,15
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Bled	80,90	81,30	11,40	11,50	6,94	7,15
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19						
Kompas Hertz Maribor	80,90	81,30	11,40	11,50	6,94	7,15
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Nova kreditna banka Maribor d.d.	80,30	81,60	11,30	11,62	6,60	7,30
Lemo Šempeter, t: 065/ 32-250	80,50	81,40	11,30	11,50	7,01	7,20
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	80,50	81,30	11,30	11,50	6,95	7,30
Poštna banka Slovenije	79,10	81,10	10,70	11,46	6,35	7,25
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,10	81,14	11,47	11,48	7,25	7,26
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	80,85	81,30	11,37	11,47	7,20	7,30
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,10	81,40	11,42	11,52	6,80	7,30
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,10	81,25	11,44	11,46	6,70	7,20
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	79,70	81,49	11,20	11,65	6,50	7,20
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	80,80	81,25	11,35	11,44	7,10	7,15
Publikum NM, t: 068/ 322-490	80,85	81,20	11,35	11,54	7,00	7,28
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	80,80	81,40	11,38	11,50	6,70	7,30
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	81,00	81,40	11,42	11,52	6,70	7,30
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	-	-	-	-	-	-
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,60	81,30	11,31	11,58	6,40	7,10
SKB d.d., ***	80,70	81,65	11,23	11,73	7,00	7,45
SHP Kranj, t: 064/331-741	-	-	-	-	-	-
SZKB d.d. Ljubljana	80,80	81,35	11,39	11,53	7,10	7,48
UBK Ljubljana, t:061/444-358	80,70	81,70	11,32	11,57	7,05	7,42
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,12	81,18	11,46	11,48	7,21	7,26

Tečaj po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica;
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan; tel. +39/40/411611
Agencija Domjo; tel. +39/40/831131

17. MAJ 1995		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1610,00	1680,00	
nemška marka	1118,00	1165,00	
francoski frank	317,00	330,00	
holandski gulden	1000,00	1041,00	
belgijski frank	54,50	56,70	
funt sterling	2524,00	2627,00	
irski sterling	2577,00	2683,00	
danska krona	286,00	298,00	
grška dramma	6,90	7,20	
kanadski dolar	1188,00	1236,00	
japonski jen	18,60	19,40	
švicarski frank	1338,00	1393,00	
avstrijski šiling	159,30	165,80	
norveška krona	252,00	262,00	
švedska krona	219,00	228,00	
portugalski escudo	10,70	11,10	
španska peseta	12,90	13,40	
avstralski dolar	1179,00	1227,00	
madžarski florint	11,00	14,00	
slovenski tolar	13,50	14,40	
hrvaška kuna	300,00	320,00	

KMEČKA BANKA - GORICA

17. MAJ 1995		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1623,00	1668,00	
nemška marka	1136,00	1171,00	
francoski frank	320,00	335,00	
holandski gulden	1009,00	1037,00	
belgijski frank	54,90	56,10	
funt sterling	2546,00	2636,00	
irski sterling	2600,00	2690,00	
danska krona	288,00	296,00	
grška dramma	7,00	7,60	
kanadski dolar	1196,00	1241,00	
švicarski frank	1357,00	1387,00	
avstrijski šiling	160,60	165,60	
slovenski tolar	13,80	14,60	

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

11. MAJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Piberk	8,30	8,90
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	13,80	14,60
Italija	Tržaška kreditna banka	13,50	14,40

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	120.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 18. 5. 95

	Nakupni	Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM	81,22	81,50
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMSKEGA nakupa deviz za tolarje.		

Podrobne informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 092 z dne 17. 5. 1995 - Tečaji veljajo od 18. 5. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	84,8522	85,1075	85,3628
Avstrija	040	šiling	100	1153,2856	1156,7559	1160,2262
Belgija	056	frank	100	394,3116	395,4981	396,6846
Kanada	124	dolar	1	85,6388	85,8965	86,1542
Danska	208	krona	100	2070,8212	2077,0524	2083,2836
Finska	246	marka	100	2654,3168	2662,3037	2670,2906
Francija	250	frank	100	2289,3787	2296,2675	2303,1563
Nemčija	280	marka	100	8109,7367	8134,1391	8158,5415
Grčija	300	grd	100	-	50,5049	50,6564
Irsko	372	funt	1	-	186,7598	187,3201
Italija	380	lira	100	7,0563	7,0775	7,0987
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	-	2264,6584	-
Japonska	392	jen	100	134,3621	134,7664	135,1707
Nizozemska	528	gulden	100	7245,5631	7267,3652	7289,1673
Norveška	578	krona	100	1823,3121	1828,7985	1834,2849
Portugalska	620	escudo	100	77,2290	77,4614	77,6938
Švedska	752	krona	100	1582,3718	1587,1332	1591,8946
Švica	756	frank	100	9700,8670	9730,0572	9759,2474
Velika Britanija	826	funt sterling	1	182,8097	183,3598	183,9099
ZDA	840	dolar	1	116,3341	116,6842	117,0343
Evropska unija	955	ECU	1	149,8071	150,2579	150,7087
Španija	995	peseta	100	93,3187	93,5995	93,8803

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 18. 5. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1.700.000	833.498	799.796	1.633.294
140		98,0585%	94,0937%	96,0761%	170.000	83.350	79.980	163.329

LJUBLJANA
BORZA
 LJUBLJANA STOCK EXCHANGE

Tečajnica borznega trga

št.: 89

Datum: 17. 5. 1995

Vrednost papir	qbr. m.div.	ex. kupon št.dal(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKX	796	(4.5.93)	12.100	4,31	17,5	11.400	12.100	12.100	12.100	121
PRB	1.000	(6.6.94)	14.029	2,72	17,5	13.860	14.050	14.280	13.850	10.886
SAL	500	(7/29.8.94)	20.359	83	17,5	20.140	20.470	20.690	20.150	8.754
SKBR	458	(16.5.94)	33.504	77	17,5	33.010	33.330	34.000	32.710	46.905

BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	4(31.12.94)	98,2	33	17,5	98,1	98,3	98,5	98,0	19.972
RSO2	9,5	8(1.10.94)	102,1	26	17,5	102,3	102,7	102,3	102,0	109.675
RSO8	5,0	3(30.11.94)	84,0A	07	17,5	82,0	84,0	84,0	83,3	5.044
RS11	7,0	4(15.1.95)	88,5		16,5	83,0	87,0			
RS11D	8,0	4(31.12.94)	97,2	10	17,5	97,3	98,0	97,3	97,1	641
RS12D	9,5	8(1.10.94)	102,0		17,5	100,0	102,0	102,0	102,0	168
SKB1	10,0	4(1.11.94)	95,0		17,5	93,7	95,9	95,0	95,0	912

BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			11.234	14	17,5	-	-	-	-	
DAD	10.000	(1.6.94)	121.477	3,72	17,5	118.100	119.600	126.000	116.200	31.827
FMD		(8)	16.697	2,71	17,5	15.850	16.800	17.400	16.210	2.338
GPGR			21.500	02	17,5	19.400	21.750	21.500	21.500	108
FMER			15.200		15,5	14.600	15.300			
MKZ	218	(30.3.93)	9.156	2,60	17,5	9.150	9.280	9.160	9.150	1.557
NKRK	4.000	(8/10.6.94)	4.176	3,14	17,5	4.100	4.170	4.365	4.031	14.425
UCTR		(5)	764,1	2,23	17,5	754,0	770,0	786,0	754,0	3.511

BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBT7	4000	(23.5.94)	32.663	3,27	17,5	32.550	33.030	33.490	32.120	13.857
PNP7			33.158	3,61	17,5	33.000	34.000	33.800	33.000	2.686
RGSP		(6)	697,6	6,98	17,5	667,0	720,0	701,0	663,0	237
UBKP			10.650	7,51	17,5	11.550	10.900	10.800	10.500	107
VIP			40.900		17,5	40.900	41.100	40.900	40.900	205

BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEX12,0	4,0	(1.11.94)	98,0		5,5	95,5				
OZC	11,0	4(1.1.95)	88,3A	1,73	17,5	88,0	90,3	88,3	88,3	817
PCE	12,0	6(1.12.94)	98,8A	1,15	17,5	98,6	100,0	98,8	98,7	448
PLJ	12,0	7(1.1.95)	99,0A	0,3	17,5	98,9		99,0	99,0	3
PGO	10,0	1(1.6.94)	95,8	63	17,5	92,6	96,3	96,0	95,5	984
RS5C51	10,0	4(1.6.94)	43,0		12,5	31,0	40,0			

NOGOMET / POVRATNA FINALNA TEKMA

Parma prvič osvojila pokal UEFA Dino Baggio pokopal Juventus

Uspeh Parme je povsem zaslužen - Isti ekipi še v boju za državni naslov in italijanski pokal - Sinočnja tekma živčna in na trenutke tudi groba

Juventus - Parma 1:1

(1:0)

Strelca: Vialli v 35. in

Dino Baggio v 54. minuti

Juventus: Peruzzi, Ferra-

ra, Jarni, Porrini, Torricelli,

Sousa, Di Livio (Carrera od

81. min.), Marocchi (Del

Piero od 74. min.), Vialli, R.

Baggio, Ravanelli.

Parma: Bucci, Benarriovo

(Mussi od 46. min.), Di

Chiara (Castellini od 80.

min.), Minotti, Susic, Cou-

to, Fiore, D. Baggio, Crippa,

Zola, Asprilla.

Sodnik: Van der Wijn-

gaert (Belgija)

Gledalcev: 80.742; iz-
tržek od prodanih vstopnic
4, 2 milijona DEM.

MILAN - Nogometasi
Parme so prvič v klubski
zgodovini osvojili pokal
UEFA in tako Juventusu iz-
trgali prvo od treh trofejev, za
katero se ta kluba poteguje-
ta v letosnji sezoni. V ne-
deljo se bosta ekipi spet po-
merili v prvenstvenem spo-
padu, neodločen izid pa bi
Juventusu tudi matematično
zagotovil italijanski na-
slov. Nato čaka obe enajste-
rice prihodnji mesec se
dvojni spopad v finalu ita-

lijanskega pokala. Uspeh
Parme je povsem zaslužen,
saj je v sestevku obeh
tekem pokazala več, predv-
sem pa je znala izkoristiti
priložnosti, ki so se ji ponu-
dile. Povratno srečanje
pred razprodanim stadi-
onom v Milanu je bilo preti-
rano živčno, z nekaterimi
pregrobimi prekrški, zaradi
katerih je bilo na igrišču
velokrat precej vroče.

Tekma se je začela v
znamenju Juventusa, ki je
tako silovito pritisnil, da bi
cim prej izničil zaostanek
(1:0) s prve tekme v Parmi.
Igralci v črnobelih dresih
so večkrat nevarno napadli,
najlepšo priložnost pa je
imel Vialli v 15. minuti, ki
pa jo je po lepi podaji Bag-
gia po tleh »uspeš« povsem
sam in neoviran s približno
5 metrov zapraviti. Nato je
Parma vzpostavila ravno-
težje, v precej živčni igri pa
večjih priložnosti ni bilo.
Toda v 33. minuti je Juve-
tus po mojstrskem голу
Viallija presel v vodstvo.
Zacetnik akcije je bil Torri-
celli, ki je s svoje polovice
igrišča z dolgo podajo nasel
Viallija na robu kazenskega
prostora Parme, nekoliko
na levi strani. Vialli je zogo
spustil na tla, ko pa je od-
skočila je z volejem neu-
branljivo zadel desni
zgornji kot Buccijevih vrat.

Parma si je pokal zagoto-
vila z golom Dina Baggia
(isti igralec je bil uspešen
tudi na prvi tekmi), ki je v
54. minuti z glavo preu-
smiril v mrežo lep pred-
ložek Mussija. S tem je na-
loga Juventus postala skoraj
nemogoča, saj bi moral
za osvojitve pokala doseči
se dva gola. Turincani so
sicer poskušali, vendar je
bila nervoza prevelika, tako
da se je srečanje končalo
neodločeno.

Srečanje v Milanu je bilo precej živčno (AP)

TENIS / TURNIR V RIMU

Favoriti tokrat brez večjih težav naprej

RIM - Po polomu v 1. krogu, tokrat favoriti niso
imeli večjih težav. Avstrijec Thomas Muster je z
zmago nad Nizozemcem Janom Siemerinkom s 3:6,
6:4, 6:3 v 2. krogu odprtega teniškega prvenstva Ita-
lije proslavil svoj 600. dvoboj in se podaljšal svojo
zmagovito serijo na pesčenih igriščih, kjer letos se
ni doživel poraza. V popoldanskih srečanjih so bili
uspešni tudi Ivanišević, Bruguera in Edberg.

Rezultati 2. kroga: Ivanišević (Hrv/3) - Spadea
(ZDA) 6:4, 6:3, Bruguera (Spa/8) - Eltingh (Niz) 6:2,
4:6, 6:4, Tarango (ZDA) - Gross (Nem) predaja,
Fromberg (Avs) - Guardiola (Fra) 6:3, 7:5, Bjorkman
(Sve/16) - Cesnokov (Rus) 7:6 (7:5), 6:3, Muster
(Avt/7) - Siemerink (Niz) 3:6, 6:4, 6:3, Santoro (Fra) -
Dosedel (Ces) 7:5, 6:7 (5:7), 6:4, Washington - Göll-
ner (Nem) 7:6 (7:5), 6:2, Ulihrach (Ces) - Martin
(ZDA/10) 6:4, 3:6, 6:3, Ferreira (Jar/4) - Yzaga (Peru)
6:4, 7:6 (7:3), Edberg (Sva/12) - Rios (Cile) 6:3, 6:3,
Medvedev (Ukr/14) - Reneberg (ZDA) 6:4, 6:4,
Chang (ZDA/2) - Carbonell (Spa) 2:6, 6:2, 6:3, Borro-
ni (Ita) - Carretero (Spa) 7:6 (7:4), 7:6 (7:5).

NOVICE

Krabbejeva dobila tožbo

MÜNCHEN (STA/dpa) - Nemška atletinja Ka-
trin Krabbe je na sodišču proti nemški atletski
zvezi (DLV) in Mednarodni atletski zvezi
(IAAF) dosegla prvo zmago. Sodišče v Münch-
nu je odločilo, da je dveletna prepoved nasto-
panja, ki jo je IAAF Krabbejevi zaradi jemanja
nedovoljenih pozivil žžrekla 22. avgusta 1993,
neveljavna. Sodišče je tudi ugotovilo, da je zah-
tevek Krabbejeve po odškodnini utemeljen. Ka-
trin Krabbe od DLV in IAAF zahteva 751.625
nemskih mark odškodnine, sodišče pa tega zne-
ska se ni ocenilo. Odločitev sodišča se ni prav-
nomočna, bila pa je pričakovana, saj je bilo so-
dišče ze na obravnavi 5. aprila na strani atle-
tinje. Ze takrat je sodnik Wolfgang Rabbl kritizi-
ral odločitev IAAF, čes da pomeni konec tekmo-
valne poti za Krabbejevo. Pomemben pa je bil
tudi sodni vidik, saj je sodišče po mnenju poz-
navalcev v korist atletinje odločilo tudi, ker ne
zeli, da svetovne sportne panožne organizacije
krojijo lastno »kazensko zakonodajo« za sport-
nike.

S sedeža IAAF v Monte Carlu pa so že sporočili,
da se bo Mednarodna atletska zveza pritožila
nad odločitev münchenskega sodišča v prime-
ru Krabbe. »Ne verjamemo, da je civilno sodišče
pristojno, da odloča o zadevah mednarodnih
sportnih zvez. Ostajamo pri lastnih pravilih,«
med drugim piše v sporočilu IAAF in v nadalje-
vanju, da pri IAAF upajo, da bodo sportniki v
bodoče zadeve in pritožbe reševali na Medna-
rodnem sportnem sodišču.

New York Rangersi v polfinalu

NEW YORK (STA/dpa) - Lanski prvaki profe-
sionalne hokejske lige NHL New York Rangersi
so tudi letos odlično začeli končnico tekmo-
vanja za Stanleyjev pokal. V sedmi tekmi cetr-
finala play offa so s 4:2 premagali mostvo Quebec
Nordiques in se z enakim izidom v zmagah uvr-
stili v naslednji krog. V Washingtonu pa so Pitt-
sburgh Penguins kar s 7:1 premagali domače
Capitalse in izid v zmagah izenačili na 3:3. Od-
ločilna sedma tekma bo drevi prav tako v Wa-
shingtonu.

Olympiakos, Antibes in Cibona prvaki

ZAGREB (STA/Hina) - V torek zvečer so se
končala kar tri pomembna državna košarkarska
prvenstva v Evropi. V Grčiji so naslov osvojili
igralci Olympiakosa iz Pireja, v Franciji Anti-
bes, na Hrvaškem pa Cibona.

V Grčiji je Olympiakosu uspelo zmagati ze
tretjič zapored. V odločilnem petem srečanju
končnice so na domačem terenu premagali
»večnega tekmeča« Panathinaikos iz Aten tesno
s 45:44 (26:22). Za Olympiakos je Eddie John-
son dosegel 16 točk, za Panathinaikos pa Stojko
Vranković 13. Tesen je bil tudi izid v franco-
skem prvenstvu. Antibes je na četrtem srečanju
premagal Pau Orthez s 81:80 in skupnim izi-
dom 3:1 v zmagah osvojil prvenstvo. V Zagrebu
pa je Cibona premagala Zrinjevac prav tako le s
točko prednosti 95:94 in si priborila tretjo od-
ločilno zmago. Skupni izid je bil 3:1 v korist Ci-
bone.

KOLESARSTVO / 5. ETAPA DIRKE PO ITALIJI

Mladi Casagrande presenetil vse

najboljši zaostala 3 minute in 49
sekund.

Najboljša četverica je skupaj se
z nekaterimi kolesarji pobegnili ze
šest kilometrov po startu in 50 ki-
lometrov pred ciljem je imela sku-
pina desetih kolesarjev kar 9 mi-
nut in 48 sekund prednosti. To pa
je ze predstavljalo pravi alarmni
zvonec za vodečega v skupni uvr-
stitvi, Svicarja Romingerja, saj je
Sorensen za njim v skupnem vrst-
nem redu zaostajal le za 6 minut
in 35 sekund. Zato je Romingerje-
va ekipa Mapei uprizorila pravi
lov na ubeznike, ki jih sicer ujeti
več niso mogli, toda zaostanek so
zmanjšali do take mere, da je Ro-
minger mirno obdržal roza majico
in 51 sekund prednosti pred Fon-
driestom.

Vrstni red 5. etape od Porta Re-
canati do Tortoreto Lida, 182 km:
1. Filippo Casagrande (Ita-Brescia-
lat) 4 ure 39 minut 2 sekundi, po-
prečna hitrost 39, 135 km na uro
(bonus 12 sekund); 2. Rolf Soren-
sen (Dan) isti čas (bonus 8 sek.); 3.

Erik Breukink (Niz) isti čas (bonus
4 sek.); 4. Mario Chiesa (Ita) + 4
sekunde; 5. Luca Gelfi (Ita) + 31;
6. Jan Svorada (Slk) + 1:06; 7. Stefano
Zanatta (Ita); 8. Stefano Giral-
di (Ita); 9. Jose Luis Arrieta (Spa); 10.
Mario Mantovan (Ita) isti čas; 11.
Mario Cipollini (Ita) + 3:49;...39.
Toni Rominger (Svi);...44. Evgenij
Berzin (Rus);...58. Francesco Casa-
grande (Ita);...66. Maurizio Fon-
driest (Ita) vsi isti čas kot Cipollini.

Startalo je 192 kolesarjev, odsto-
pili pa so: Giacomelli (Ita), R. Peti-
to (Ita), Chefer (Kaz) in Skibby
(Dan).

Skupni vrstni red: 1. Tony
Rominger (Svi) 19 ur 50 minut
in 39 sekund; 2. Maurizio Fon-
driest (Ita) +51; 3. Francesco
casagrande (Ita) +1:07; 4. Evge-
nij Berzin (Rus) +1:15; 5. Pjotr
Ugrumov (Lat) +1:28; 6. davide
Rebellin (Ita) + 1:45; 7. Pavel
Tonkov (Rus) isti čas; 8. Massi-
miliano Lelli (Ita) +1:45; 9.
Wladimir Belli (Ita) +2:07; 10.
Enrico Zaina (Ita) +2:10 itd.

TORTORETO - Italijanski
»rookie« Filippo Casagrande (na
sliki AP), brat mnogo bolj poznate-
ga Francesca, je bil v zaključnem
sprintu 5. etape gira močnejši od
mного bolj izkusenega Danca Rol-
fa Sorensena. Zato je povsem raz-
umljivo, da je Casagrande po
prihodu skozi cilj dobesedno
bruhnil v jok in tako proslavil
svojo prvo zmago med profesio-
nalci. Skupaj z njima sta v cilj
prisla še Nizozemec Breukink in
Italijan Mario Chiesa, medtem ko
je glavnina, v kateri so bili tudi vsi

KOŠARKA / KONČNICA V NBA

Velika izenačenost v četrtfinalnih bojih

ORLANDO - Ozračje v končnici NBA je
tako napeto, da je res možen vsak razplet. O
tem pričata poraza San Antonia in Phoenixa,
ki sta proti Los Angelesu oziroma Houstonu
vodila ze s 3:1 in imela peto tekmo na svojem
igrišču. Tako Lakersi kot Rocketsi pa so doka-
zali, da so neukrotljivi in oboji so po podaljšku
izsilili vsaj se en dvoboj. Na Vzhodu je Orlan-
do z veliko težavo premagal Chicago in sedaj
ravno tako vodi s 3:2.

VZHOD

Orlando (1) - Chicago (5) 103:95

(3:2 v zmagah; H. Grant 24, O'Neal 23 točk,
22 skokov in 5 blokad, D. Scott 22 - 5 trojk, A.
Hardaway 19; Jordan 39, BJ Armstrong 18)

Magicsi so ponovno izkoristili premoč pod
košema, kjer sta O'Neal in Horace Grant pome-
tala z nasprotniki. Ob tem pa sta odlično zai-
grala tudi Scott in Hardaway, medtem ko je pri
Bullsih sijal le Michael Jordan. Povsem sta od-
povedala Pippen in Kukoc (skupaj le 6:19 iz
igre), tako da je Chicago vodil le do polčasa
(50:43) in bo skušal stanje ponovno izenaciti
na domaci tekmi jutri ponoči.

ZAHOD

San Antonio (1) - Lakers (5)

96:98* (3:2 v zmagah; D. Robinson 34 točk
in 17 skokov; Van Exel 22)

Ko je ze vse kazalo, da si je San Antonio ze

zagotovil vstop v polfinale, se je prebudil Nick
Van Exel ter s trojko nekaj sekund pred kon-
cem izsilil podaljšek, v katerem je zadel se
osem točk. Potrži Spursi so tako prvič letos v
končnici izgubili doma, jutri ponoči pa bodo
sesto tekmo igrali v Los Angelesu.

Phoenix (2) - Houston (6) 97:103*

(3:2 v zmagah; K. Johnson 28 točk, 8
skokov, 8 asistenc, Barkley 17 točk in 20
skokov, Person 15, Green 20 skokov;
Olajuwon 31 točk in 17 skokov, Smith 21,
Brown 21, Horry 11)

Komentar Drexlerja jasno prica s kaksnim
zagonom so se Rocketsi lotili tekme: »Kadar se
boris za obstoj se lahko spremenis v posat in
zaigras kot si ne bi predstavljal niti v sanjah.
To se je tokrat zgodilo nam in Lakersom.« Pr-
vaki NBA so res zaigrali izredno, ob tem pa ne
moremo mimo zgovornega poidatka, da so
Sunsii napravili cel kup priložnosti. Barkley je
v zadnjih minutah rednega dela zgrešil kar pet
od šestih prostih metov in Majerle pa je 10
sekund pred koncem podaljška zgrešil tudi
met za 3 točke. Po tekmi je Olajuwon veselo
dejal: »Nisem pričakoval, da nam bo uspelo se
osmici zmagati odločilno tekmo pred izpadom,
in to se v Phoenixu. Jutri bomo igrali spet pred
svojim občinstvom, a v sebi imamo zdaj več
moči, saj smo bili ze odpisani.« (VJ)

KOŠARKA / SINOČI V DRUGI POLFINALNI TEKMI KONČNICE C1 LIGE

Visok poraz jadranovcev Boris Vitez v bolnišnico

Cittadella stanje tako izenačila na 1:1 - Tretja tekma v soboto

Cittadella - Jadran TKB 88:65 (47:31)

CITTADELLA: Zurlo n.v., Tosetto n.v., Peruzzo 11 (3:7 met za 2, 1:2 met za 3, 2:2 pm), Pierobon 9 (3:5, 1:1, -), Berno 29 (2:6, 5:13, 10:11), Sauro Zonta 7 (3:5, -, 1:1), Lago 2 (1:2, -, -), Salomon 2 (0:2, 0:3, 2:2), Favaro 16 (7:11, 0:2, 2:2), Samuel Zonta 12 (6:12, -, -), trener Parpaola.

Met za 2: 25/50, met za 3: 7/21, skupno 32/71, pm 17:18. SON: 13. 3T: Berno 5, Peruzzo 1, Pierobon 1.

JADRAN: Arena 6 (2:6 met za 2, - met za 3, 2:2 pm), Oberdan 9 (1:4, 1:2, 4:4), Pregarc 4 (2:8, 0:2, -), M. Emili, Gobbo, Vitez 12 (6:8, -, -), Samec 10 (4:5, 0:1, 2:3), Rauber 14 (1:4, 4:8, -), Hmeljak 8 (3:3, -, 2:2), Grbec 2 (1:2, 0:1, -), trener Vatovec.

Met za 2: 20/40, met za 3: 5/14, skupno 25/54, pm 10:11. SON: 15. PON: Pregarc (34). 3T: Rauber 4, Oberdan 1.

Sodnika: Bonazza (Crema) in Pisoni (Gorgonzola).

CITTADELLA (PADOVA) - Tudi sinoci na drugi polfinalni tekmi končnice prvenstva C1 lige je Cittadella potrdila, da je za jadranovce zelo neugoden nasprotnik, saj jih je v tej sezoni že dvakrat premagala..

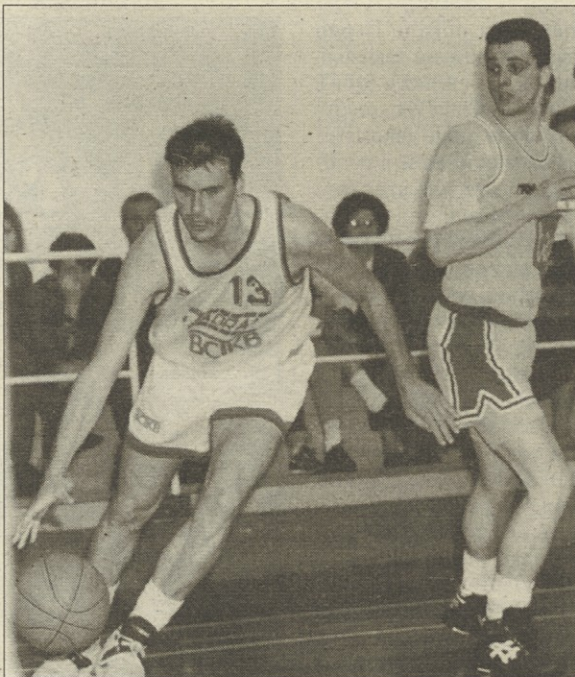
Tudi sinoci so košarkarji Cittadelle, z odličnim Bernom na čelu, zasluženo zmagali, saj so bili, razen v uvodnih minutah, stalno v vodstvu. Okoli 15. minute srečanja pa je prislo do dogodka, ki je verjetno dokončno pokopal upe naših predstavnikov. Poškodoval se je namreč Boris Vitez., ki si je verjetno med akcijo pri skoku porezal dlan, tako da je moral po prvo pomoč v bolnišnico, kjer so mu zasili rano z več sivi. Že itak slabo nerazpoloženi jadranovci so po tem dogodku se slabše igrali, tako da je prednost gostiteljev ob polcasu znasala kar 16 točk.

Pričakovati je bilo, da bodo jadranovci v drugem polcasu reagirali. Igrali so sicer nekoliko bolje, predvsem v obrambi, toda bilo je odločno premalo, da bi lahko zaustavili zelo razpoložene in včasih v obrambi preveč »čvrste« domače košarkarje.

V soboto bo v Brisckih tretje in odločilno dejanje med tema tekmečema. Malo verjetno pa je, da bi lahko Vitez v soboto stopil na igrišče. (VJ)

Zmaga Don Bosca

V drugi sinočni polfinalni tekmi je Don Bosco s »trojko« Oliva v zadnji sekundi premagal Latte Carso z 68:67.

Sandi Rauber 14 točk (Foto Balbi/Kroma)

NOVICE

A liga: danes Napoli - Milan

NEAPELJ - Da bi se Milan temeljito pripravil na finalno tekmo za evropski pokal prvakov z Ajaxom, ki bo v sredo, 24. t.m. na Dunaju, bodo prenstveno srečanje 32. kola italijanske A lige Napoli - Milan igrali že drevi ob 20.30v Neaplju.

Včeraj na Opčinah pokopali Roberta Terpina

Na Opčinah so včeraj pokopali Roberta Terpina, ki je bil zelo znan in cenjen ne samo v tržaskem, temveč v vsedržavnem nogometnem krogu. Terpin je namreč že kot zelo mlad začel z nogometno sodniško kariero in leta 1974 je imel krstni nastop celo v A ligi, kjer je sodil na številnih in tudi pomembnih tekmah do leta 1981.

Terpin, ki je v ponedeljek pri komaj 51 letih umrl zaradi srčne kapi, je bil zelo cenjen tudi kot vzgojitelj, saj je bil za dijake v Villaggiu del Fanciullo na Opčinah izreden učitelj in predvsem »oče«.

Naraščajniki: Mladost sklenila prvenstvo z zmago v gosteh

Staranzano - Mladost 1:3 (0:0)

STRELEC ZA MLADOST: Florenin 3.

MLADOST: D. Devetak, Sergio, Moro, Zanier, Gorjan, Peric, Rosano, Jelen, Korsic, M. Devetak, Florenin.

Kljub zelo zdesetkani postavi (manjkalo je kar 7 standardnih igralcev) je združena ekipa Mladosti na zaostali tekmi prvenstva naraščajnikov zaslužen in zanesljivo v gosteh premagala, sicer povprečno ekipo Staranzana.

Nase mostvo je zlasti dobro in predvsem učinkovito igralo v drugem polcasu, ko je z razigranim Markom Floreninom doseglo vse tri zadetke.

Cicibani: Doberdobci igrali neodločeno

Mladost - San Canzian B 1:1 (1:1)

STRELEC ZA MLADOST: Frandolic.

MLADOST: Pernarcic, Otgianu, Ponzetta, Peric, Carnieli, Nikolic, Frandolic, Bressan, Marusic, Bagon, Legisa.

Na ponedeljkovi zaostali tekmi so doberdobski cicibani dokaj dobro igrali in si neodločen izid tudi povsem zaslužili. Izenačujoči zadetek je dosegel Matija Frandolic.

Disciplinski ukrepi: izključenih več nogometašev naših društev

Disciplinska komisija deželne nogometne zveze je tudi v zadnjem kolu raznih amaterskih prvenstev izključila več nogometašev, med tem tudi nekatere, ki igrajo pri naših društvih.

V promocijski ligi je za eno kolo izključen Massimiliano Candutti (Juventina). V 1. AL je prepoved igranja za dve koli dobil Edo Businelli (Sovodnje), za eno kolo pa: Giovanni Tomizza (Sovodnje), Claudio Mislej in Maurizio Savarin (Primorje) ter Paolo Soavi (Vesna).

Glede mladinskega deželnega prvenstva je odbornik Juventine Giuseppe Ciotta izključen do 6. junija tega leta.

KOLESTARSTVO / PESTRA DEJAVNOST ADRIE

V nedeljo maraton prijateljstva

Štart netekmovalne prireditve bo v Ljubljani, cilj v Lonjerju

Dejavnost kolesarskega kluba Adria, ki se je letos prišla z marčevsko kolesarsko dirko ZSSDI, se je v aprilu nadaljevala s pričetkom dirk cikloamaterjev in članov. Naj omenimo le eno od zadnjih dirk, ki se je odvijala v trzaski pokrajini, kjer so Adrijini kolesarji slavili z 2. mestom Hafnerja, 3. mestom Perettija, 4. mestom Kunaverja in 6. mestom Miho-vilovica v svojih kategorijah. Se prej so nastopili na vrsti dirk v nasi deželi, kjer so se posebno odrezali Bruno Visintin, bivši olimpijec Zakotnik in Hafner. Omembe vredni so tudi nastopi Sandra Rojca, ki kljub kratki kolesarski karieri preseneca klubske vodstvo s svojimi uvrstitvami.

Poleg aktivnega kolesarjenja moramo dodati, da so se v zadnjem obdobju nekateri »preoblekli« in nasto-

pili v funkciji tehnične pomoči na komaj zaključeni dirki Po Sloveniji. Tako so se Radivoju Pecarju, ki je bil tudi tokrat sportni direktor dirke, pridružili Sandro Rojc, Sasko Kalc, Giorgio Schneider, Livij Valencic in se nekateri ljubitelji kolesarstva italijanske narodnosti. Kot že rečeno, se dejavnost kolesarskega kluba Adria nadaljuje in to s precej živahnim tempom, saj bo že v nedeljo na sporedu 8. Maraton prijateljstva, ki ga klub prireja v sodelovanju s kolesarskim društvom Rog iz Ljubljane. Netekmovalna kolesarska prireditve bo startala ob 9.30 iz Ljubljane, nadaljevala pot mimo Vrhnike, Logatca, Postojne, Senožeč, mejnega prehoda na Fernetcih. Prihod kolesarske karavane je predviden v Lonjerju okrog 13.30. (JPc)

SMUČANJE / OBJAVLJENE DEŽELNE LESTVICE NAJBOLJŠE TRIDESETERICE PO KATEGORIJAH

Na lestvicah tudi naši smučarji, kar potrjuje uspešnost sezone

Letosnja smučarska sezona se je končala pred dvema mesecema, pred kratkim pa je federacija posredovala končne deželne lestvice najboljših trideseterice v posameznih kategorijah. Tudi letos je na teh lestvicah precej naših smučarjev, kar pomeni da se kljub težkim pogojem zamejsko smučanje uveljavlja in dosega tudi nekatere rezultate, ki so v deželnih konkurenci precej vidni in spodbudni.

Slovenska društva, ki se ukvarjajo s tekmovalnim smučanjem, so dejansko samo tri.. SK Devin in Mladina, ki sta letos sodelovala v smučarski selekciji ZSSDI ter SK Brdina, ki je letos sama izpeljala sezono, kljub temu pa je bilo sodelovanje med temi tremi društvimi letos stoodstotno. Tudi glede rezultatov so ta društva izpolnila cilje, ki so si jih zadala pred sezono.

Pri SK Brdina moramo omeniti predvsem Valentino Suber, ki je tudi letos imela kljub ostri konkurenci v kategoriji mladink

v deželi dobre rezultate. Za pravo presenečenje v tem društvu pa je poskrbel letos »baby« smučar Denis Petrovčic, ki je skozi celo sezono dosegal uvrstitve med prve tri v deželi, kar mu je tudi omogočilo uvrstitev v finale Ostrzka na smuceh v Abetoneju. Velik napredek tega mladega smučarja v tej sezoni vzbuja upanje, da bo v bodočih sezonah postal gonilna sila zamejskega smučanja. Tudi pri Devinu morajo biti z rezultati v letošnji sezoni zadovoljni, čeprav napredek ni bil tako viden kot prej pod vodstvom Matjaza Martinske. Zelo talentiran je Matej Krizmancic, ki je letos smučal na precej visokem nivoju, vendar pa bi za hitrejši napredek moral imeti letno vsaj 100 dni treninga na snegu, kar velja sploh za vse naše smučarje. Tudi pri Mladini je bila sezona pozitivna, zal pa je bila v kategorijah, kjer so tekmovali smučarji tega društva, konkurenca res izredna.

Ne smemo pozabiti, da so vsi

dosegli tudi dobre rezultate na deželnih solskih tekmah, kjer je bila prisotnost naših smučarjev skoraj enaka italijanskim. Za naslednjo sezono so napovedi zelo težke, tudi ker je glavno breme na ramenih staršev. Poletni treningi na ledenih v Avstriji so zaradi padca vrednosti lire postali skoraj nemogoči, tako da bodo potrebni pravi cuideži, da bi tudi v naslednji sezoni dosegli vsaj take rezultate kot letos. (E.M.)

UVRSTITVE NA DEŽELNIH LESTVICAH

Baby deklice: 1. Alessia Segulin (Sci club TS) 300 točk;...12. Mateja Piccini (SK Brdina) 108;...16. Martina Gantar (SK Devin) 71.

Baby dekci: 1. Edoardo Sirza (Sci Cai TS) 300; ...3. Denis Petrovčic (SK Brdina) 240;...24. Jaro Furlani (SK Devin) 58;

Cicibanke: 1. Corinne Cella (Fornese) 300;...12. Mateja Paulina (SK Devin) 125;...26. Roberta Puric (SK Brdina) 60;

Deklice: 1. Lorenza Romanese

(Sci club 70 TS) 500; ...20. Ingrid Bianchi (SK Brdina) 67; 21. Nika Furlani (SK Devin) 59;

Decki: 1. Massimo Lazzaro (Trbiz) 500; ...23. Matej Krizmancic (SK Devin) 68; 25. Erik Piccini (SK Brdina) 56;

Naraščajnice: 1. Jessica Assandri (Sci Cai Visarje) 500;...19. Karin Mezgec 87; 20. Fjona Mezgec (obe Brdina) 81;...26. Johana Kriznic (SK Brdina) 9;

Mladinke: 1. Monica Stroppolo (Sci Cai Visarje) 480; ...11. Valentina Suber (SK Brdina) 187;...15. Katja Culot (SK Devin) 87;

Clanice: 1. Olivia Andreussi (Ravascletto) 500;...3. Sarah Sossi (SK Devin) 130;...6. Gabriela Pieri (SK Devin) 90;

Clani: 1. Stefano Romanelli (Sci Cai Visarje) 530;...22. Robert Rencelj (SK Devin) 77;...25. Peter Ferluga (SK Brdina) 71.

VRSTNI RED PO DRUSTVIH
1. Sci Cai Visarje 10.454;...12. SK Brdina 1131;...14. SK Devin 765;...29. SD Mladina 94

ROKOMET / ČETRTRFINALE SP

Nemci izločili branilce naslova Ruse, v polfinalu tudi Hrvaška

REYKJAVIK - Francija - Nemčija in Hrvaška - Švedska ali Češka sta jutrišnja polfinalna para 14. svetovnega prvenstva v rokometu za moške, branilci naslova iz Rusije pa so se od lovorike s tekmovalja izpred dveh let poslovili že v včerajšnjem četrtfinalu, v katerem so izgubili proti Nemčiji.

CETRTRFINALNI IZIDI

Švica - Francija 18:28 (7:15)

Rezultat je bil le dvakrat izenačen (2:2 in 4:4), odlični vratar Delatre ter hitri in raznovrstni napadi Francozov pa so skrojili prvi četrtfinale. Po zadnjem izenačenju so »trikolori« zopred dosegli šest golov in v nadaljevanju zlahka kontrolirali rezultat. Krozni napadalec Kerdavec je dosegel 8 golov, Stoecklin in Anquetil po 5, za švicarsko reprezentanco pa Brunner in Spengler po 7, najboljši strellec predlanskega prvenstva Baumgartner se po selitvi na mesto srednjega prizanega igralca sploh ni vpisal med strelce.

Nemčija - Rusija 20:17 (12:7)

Prvaki so izpadli, Nemci pa so poleg Švedov edina reprezentanca, ki je na Islandiji dobila vse tekme. Začetek je bil enakovreden, pred odmorom pa je nemski vratar Theurl nanizal nekaj fantastičnih obramb in Rusi so velik zaostanek ujeli sele sredi drugega polcasa. Zadnje minute so bile spet v znamenju Theurla, pa pretepa med Searzerjem in Filipovom, se prej pa izključitev obeh trenerjev - Ehreta (v 16. minuti) in Maksimova (v 54. minuti) ter pogosto upravičenih pripomb Rusov na sojenje Borresena in Stranda.

Hrvaška - Egipt 30:16 (13:8)

Podcenjevanje Tunizije je bil za Hrvate pravi opomin pred drugim zaporednim srečanjem z afriško reprezentanco. Začeli so z vodstvom 3:0 in pred odmorom uprizorili novi nalet. Drugi polcas je bil le formalnost, Egipčani so se dokončno predali, svoj cilj pa so že dosegli z neposredno uvrstitvijo na naslednje SP.

Ostali rezultati: Švedska - Češka nočna tekma; od 9. do 16. mesta: Spanija - Kuba 32:29, Južna Koreja - Alžirija 33:25, Islandija - Belorusija, Tunizija - Romunija nočni tekmi.

Rezultati osmine finala: Češka - Južna Koreja 26:25 (21:21, 9:8), Hrvaška - Tunizija 29:28 (25:25, 20:20, 18:18, 8:10), Nemčija - Belorusija 33:26 (15:13), Švica - Kuba 27:26 (16:9), Francija - Spanija 25:20 (12:9); Egipt - Romunija 31:26 (13:14), Islandija - Rusija 12:25 (8:11), Švedska - Alžirija 28:22 (16:12).

Naslednje moško SP na Japonskem

REYKJAVIK (STA) - Naslednje moško rokometno SP bo od 18. maja do 1. junija 1997 v Kiamamotuju in v Tokiu na Japonskem. To so včeraj na 14. rokometnem SP na Islandiji sporočili predstavniki Mednarodne rokometne zveze (IHF). »Dežela vzhajajočega sonca« bo prvič gostila rokometno SP, tako kot na letošnjem SP pa bo tudi tam sodelovalo 24 mostev.

KOŠARKARSKA C2 LIGA / ZMAGA BORA V ZAOSTALI TEKMI 1. KOLA

Bor Radenska zaključil sezono na 5. mestu

Trener Sancin se je poslovil

Arte Go - Bor Radenska 86:91 (48:39)

ARTE: Sapio 11, Miani 19, Masari, D.Ambrosi 4, G.Ambrosi, Gasparini 12, Medesano 8, D'Amelio 12, Vecchiet 15, De Piero 3; trener Veronese.

BOR: Susani 20 (2:5, 4:4, 4:4), Percic 12 (6:8, -, -), Debeljuh 14 (5:5, 1:2, 1:1), Pozar nv, D.Barini 7 (3:8, -, 1:2), Smotlak 24 (6:9, 0:1, 12:16), Carbonara 6 (-, 2:2, -), Bosser (0:1, -, -), Rasman 4 (1:1, -, 2:2), Rustja 4 (2:5, 0:1, -); trener F.Sancin. Met za dva 25:43, met za tri 7:10, skupno 32:53 (60%), pm 20:25. SON: 18. 3T: Susani 4, Carbonara 2, Debeljuh 1.

Sodnika: Pavan (Tavagnacco), Pituello (Videm)

Z zmago v zaostali tekmi 1. kola so borovci sklenili letošnjo sezono z 32 točkami na lestvici in tako skupaj z Manzanom in Udinesejem osvojili končno peto mesto.

Tekma z Artejem, ki je nastopil s

petimi zelo mladimi igralci, je bila dopadljiva, saj sta obe peterki igrali sproščeno in brez psihološkega pritiska. V prvem delu tekme sta si bili ekipi enakovredni (16:15 v 8. min., 23:24 v 11. in 33:34 v 16. min.), zatem pa so belozeleni zgubili nekaj zog v napadu (ob koncu kar 23!) in domači košarkarji so s protinapadi z delnim izidom 15:1 povedli kar s 47:34. V drugem polčasu je trener Fabio Sancin, ki je zadnjič vodil Borovo clansko postavo, odredil nekaj taktičnih variant in s konskim presingom ter s consko postavo 3:2 zmedel igralce Arteja. V piclih petih minutah so belozeleni nadokna-

David Barini je dosegel 7 točk (Foto Kroma)

dili zaostanek in tudi povedli (52:53). V nadaljevanju tekme so borovci boljše igrali in minuto pred koncem imeli kar osem točk prednosti (75:83).

S tremi trojkami pa so domači košarkarji spet postavili v dvom ime zmagovalca (86:87 25 sekund pred koncem), Smotlak in Susani pa sta s prostimi meti zapečatila zmago Radenske. (VJ)

PLAVANJE / TEKMOVANJE V TRŽIČU

Borova plavalna šola za najmlajše potrdila stalno kakovostno rast

Mladi tekmovalci so bile zelo uspešni, v štafeti pa so povsem nepričakovano osvojili prvo mesto

Najmlajši Borovi plavalci so se v nedeljo udeležili tradicionalnega deželnega mitinga za pokal Adria, ki ga v trziskem občinskem bazenu prireja tamkajšnje društvo. Clani PK Bor redno sodelujejo na tej množični plavalni manifestaciji, na kateri se ponavadi zbirajo najboljši mladi plavalci od osmega do desetega leta starosti iz taksoimenovanih »plavalnih sol«.

Letosnji miting je potrdil, da naš mladi trzaski klub kakovostno stalno rase in dobro skrbi za podmladek, saj doslej v Trziču se nikoli ni bil tako uspešen kot letos. Na mostveni lestvici (11 društev) je PK Bor zasedel peto mesto, v finale je plasiral kar osem tekmovalcev v petih raz-

ličnih disciplinah, prvič v svoji zgodovini pa je zmagal na eni od stafet.

Od nasih tekmovalcev je najboljši rezultat dosegel Martin Lissiach. Na 50 m prosto je v finalu zasedel drugo mesto, Aljoša Kalc pa je bil osmi. Skupno je v tej disciplini nastopil kar 59 otrok. Lissiach je zelo dobro plaval tudi v hrbtnem slogu. Uvrstil se je v finale, tam pa zasedel končno 4. mesto. Na zmagovalni oder je stopila tudi Giulia Giorgi. Na 50 m prsno je bila namreč tretja (24 tekmovalk), uvrstila pa se je tudi v finale na 50 m prosto (51 tekmovalk), kjer je zasedla 6. mesto. Da PK Bor ustanavlja v prsnem slogu pravo solo, potrjuje tudi dejstvo, da je v finale te discipline uvrstil kar tri svoje tekmovalce. Jan Sossi je pristal na 6. mestu, Ivan Langella je bil sedmi, Aljoša Kalc pa osmi.

PK Bor je sodeloval na dveh stafetah. Moska na 4x50 m mešano (Martin Lissiach, Ivan Langella,

Jan Sossi in Aljoša Kalc) je v ostri konkurenci devetih klubov zasedla peto mesto. Zelo ugodno pa je presenetila štafeta deklet in fantov na 6x50 prosto (Alice Crepaldi, Ivan Zupan, Giulia Giorgi, Olaf Simonettig, Andreja Koren in Alan Mahne Kalin), ki je povsem nepričakovano premočno zmagala z desetimi sekundami prednosti pred drugouvršcenim CSN Monfalcone.

Barve našega kluba so, poleg omenjenih tekmovalcev in tekmovalk, brnili se Ivana Zidarič, Boris Kalc, Roberta Chirani in Federico Zuljan, ki so v Trziču, tako kot pravzaprav vsi ostali, zlasti nabirali potrebne izkušnje za bodoče nastope.

Društvena lestvica: 1. Nuoto Friuli 110, 2. Latus Anniae 105, 3. Triestina 75, 4. Edera 61, 5. PK Bor 54, 6. San Vito 50, 7. Carnia 35, 8. Altura Sporting club 29, 9. Codroipo 28, 10. Cordenons 20, 11. CSN Monfalcone 19 točk. (ak)

PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET

Podvigi alpinistov SPDT

Ceprav je že zapoznala pomlad, je umešno, da vsaj z zamudo zabeležimo nekaj drznih podvigov nasih alpinistov v zadnjih mesecih.

Letosnjo zimo sta člana alpinističnega odseka SPDT Ivo Buda in Erik Svab v smeri Cassin na stolpu Trieste v skupini Civette opravila prvi zimski vzpon v enem dnevu. Gre za zahtevno, klasično smer v Dolomitih, ki poteka po razu med vzhodno in južno steno in je visoka 600 metrov, dolga pa 750 metrov. Ocenjena je ED-, V/VI, A1 in Buda in Svab sta jo preplezala v desetih urah in sicer 8. januarja letos. Stena ima zelo kompliciran sestop ob vrvi po grapi po severno zahodni steni, ki ga smatrajo za najtežjega v skupini Civette in enega najtežjih v Dolomitih. Smer so že ponovili v letu 1964 in plezali so stiri dni, letošnja pa je bila verjetno prva zimska ponovitev v enem dnevu. Razmere v steni so bile dobre, problem pa je bil mraz.

V zimskih nesecih je član alpinističnega odseka SPDT Erik Svab z drugim soplezalcem preplezal nekaj ledenih slapov v Dolini Aoste v pogorju Gran Paradisa, v Sappadi in pod Marmolado. V prvi polovici aprila pa se je podal v skupino Mont Blanca in tam s soplezalko Danielo Consolaro, aplinističnim vaditeljem CAI, preplezal ledeno smer Goulotte Lafaille v steni Mont Blanc du Tacul. Smer je visoka 400 metrov in v naklonu od 55 do 80 stopinj. Za vzpon je Erik Svab potreboval stiri ure. Opravila sta tudi turno smuko po Vallee Blache s klasičnim krasnim spustom s 3600 metrov visoke Punte Helbronner na italijanski strani Mont Blanca, mimo granitnih sten in ledenikov do Chamonixa na francoski strani, ki leži na 1000 metrov nadmorske višine. To je lepa in zanimiva smuka po eni izmed najlepših alpskih dolin z razgledom na najmočnejše in najvišje evropske vrhove, kjer presmucas 2600 metrov visinske razlike in nekaj ur uživaš gorske naravne lepote in oster svež zrak.

Alpinistična dejavnost odseka SPDT se tako nadaljuje skozi vse leto in se v različnih letnih casih prilagaja danim naravnim razmeram. (E. Svab)

Na cvetočo Gorenjsko

V nedeljo vsi trzaski planinci na Gorenjsko, kamor bodo potovali z vlakom. Ze prejšnji teden smo v tej rubriki zapisali, da si bodo planinci privoščili izlet v naravo na od narciz cvetoče travnike pri planinskem domu Pristava nad Jesenicami. Žal je v članku izpadel vazen podatek, kdaj se bo to zgodilo, za kar se oprostamo. Na izlet gremo v nedeljo, 21. maja, z vlakom do Jesenic. Na vlak bodo izletniki vstopili v Novi Gorici, zato je zbirališče izletnikov v nedeljo zjutraj ob 5.45 na trgu Oberdan v Trstu, odkoder se bodo z avtomobili odpeljali

v Novo Gorico. Spotoma se bodo pridružili izletniki z zgornje kraske okolice, ki bodo pocakali ob 6.00 na parkirišču crpalke AGIP na avtocesti pri Devinu. Skupno se bodo udeleženci izleta pripeljali pred železniško postajo in Novi Gorici ob 6.45 in stopili na vlak, ki bo proti Jesenicam odpeljal ob 7.00 uri. Caka nas zanimiva vožnja po slikoviti Soski dolini in potem po ozki dolini Bace do Podbrda in dalje mimo Bohinjske Bistrice do železarskega središča Jesenice. Tam se bo pričela hoja po ne preveč strmeh svetlo do Doma Pristava. Do tja je približno dve uri hoje. Povratek je predviden v popoldanskih urah, ko bo treba na vlak stopiti malo po 18. uri, prihod v Novo Gorico pa je ob 19.58.

Prijava za izlet sprejemajo na uradu ZSSDI se danes in jutri, potrebne informacije pa daje Lojze Abram (tel. 415534), ki izlet vodi.

Openci na Medvedjaku

Pobuda nekaterih članov SPDT se je obnesla. Zamislili so si krajsi popoldanski planinski izlet za Opence na bližnji Medvedjak. Kljub temu, da vreme ni bilo najbolj primer-no za tak »podvig«, se je na parkirišču nad Percedolom, prejšnjo nedeljo popoldne, zbralo okrog 30 izletnikov, ki so ugodno sprejeli pobudo in se pogumno napotili mimo Percedolskega jezera po stezi preko kraske gmajne na Medvedjak. Žal je med potjo začelo rositi in je dež pohodnike spremljal do povratka, vendar moča ni zdržala nikogar in kolona se je veselo vila proti vrhu Medvedjaka. Na Medvedjaku seveda ni bilo razgleda, zato pa so pobudniki izleta poskrbeli, da so si udeleženci potesili vsaj jezo. Za lepo pesem ob spremljavi kitare pa so poskrbele pridne mlade pevke zbora Vesela pomlad.

Med Openci, ki so se udeležili izleta, je prevladalo zadovoljstvo in marsikdo je izrazil željo, da bi se take pobude se kdaj ponovile.

Mladinci SPDT gredo na Višarje

V okviru sodelovanja s Sportno solo Trst pripravlja vedno aktivni Mladinski odsek SPDT izlet za osnovnosolce in dijake na Višarje. Mladi izletniki se bodo v nedeljo, 21. maja, z vlakom popeljali do Ovcje v Kanalski dolini in se potem z žičnico povzpeli na Višarje, s katerih je lep razgled na Mangart in druge močnejše gore Julijskih Alp. Trzaski solarji bodo najprej sli v romarski cerkev, v kateri so znamenite freske slovenskega slikarja Toneta Kralja, potem pa na krajsi sprehod po gorskih pasnikih v neposredni bližini, kjer bodo na vrsti običajne igrice. Popoldne se bodo osnovnosolci vračali z žičnico v Ovcjo vas in se ob 17.15 vračali z vlakom v Trst.

Zbirališče solarjev je v nedeljo, 21. maja, na železniški postaji v Trstu, ob 6.30, ker vlak

odpelje ob 6.54. Povratek v Trst, zvečer, ob 19.58.

Izlet je veljaven za dodelitev planinskih značk, zato naj udeleženci ne pozabijo planinskih knjižic. Kdor je nima, jo dobi na izletu. Prireditelji priporočajo primerno obutev in obleko in zmerno količino hrane v nahrbtniku. Vabila so že razposlali po posameznih osnovnih in srednjih solah, vendar je priro-cljiva prijava v uradih ZSSDI (tel. 635627) se danes in jutri. Dodatna pojasnila dajeta Maksi Kralj (tel. 229463) in Robert Devetak (tel. 55180) v večernih urah, ki vabita k cim-vecji udeležbi.

Na Krokro - Krempo

SPDT pripravlja za zadnjo nedeljo v maju avtomobilski izlet na Krokro - Krempo nad Gornjo Kolpsko dolino. O izletu, ki ga vodi Franc Armani, bomo podrobneje poročali prihodnji teden v tej rubriki in navedli vsa potrebna pojasnila o krajih, ki jih bodo izletniki obiskali, o hoji in urnikih odhoda. (L.A.)

V nedeljo na Golico

V nedeljo, 21. t.m. se goriški planinci odpravljajo na Golico. Zanimanje za avtobusni družinski izlet je veliko in, kljub temu, da so vsa mesta v avtobusu že zasedena, je se zne-ranj popraševanje. Avtobus bo odpeljal ob 6.30 iz Rožne doline (na slovenski strani). Priporočamo točnost. Program izleta predvideva naslednje: avtobus bo izletnike popeljal do Planine pod Golico in se takoj zatem vrnil na Jesenice, oziroma v Javotniški rovt, do doma Pristava, kjer bo počakal. Izletniki, ki jim ni do hoje (približno poldruga ura) se bodo z avtobusom lahko direktno peljali v Javotniški rovt. Pohodnikom priporočamo primerno obutev in obleko (zaradi razmočenih tal) in hrano iz nahrbtnika. V domu pristava je sicer možno dobiti hrano in pijaco, pričakujejo pa ta dan velik obisk in bo predvidoma velik naval.

Avtobus po iz Javotniškega rovta odpeljal ob 16. uri, kajti predviden je se obisk muzeja v Skofji Loki. Povratek v Rožno dolino do 21. ure.

V Borovlje, Sela in Čelo

Na drugem mestu poročamo o zanimivem izletu, z avtobusom, na Korosko, 4. junija. Prijave že sprejemajo na sedežu društva v ulici Malta 2 tel. 33029 ob sredah in četrkih. Prijav je že precej, zato interese vabimo, da čimprej poskrbijo za vpis. Tudi zaradi boljše organizacije izleta.

Priložnostna značka

SPD Gorica bo s priložnostno značko obeležila letosnji jubilej - 50-letnico obnovitve. Značka bo močno podobna prvi znački SPD pred sto leti, le napis bo drugačen: Slovensko planinsko društvo v Gorici 1945-1995. Pri društvu delajo na tem, da bi bila značka na razpolago že za skorajšnje 24. srečanje planincev v Stmavru.

Obvestila

KK ADRIA

in Kolesarsko društvo Rog prirejata v nedeljo, 21. t.m., 8. MARATON PRIJATELJSTVA, ki bo kolesarje popeljal iz Ljubljane do Lonjerja. Start bo ob 9.30. Vse podrobne informacije dobijo zainteresenti DANES, 18. t.m., ob 20. uri v društvenih prostorih v Lonjerju, tel. 911275.

SD PRIMOREC

vabi clane in simpatizerje na 29. redni občni zbor, ki bo v petek, 26. maja ob 20.30, v Ljudskem domu v Trebcah.

SK DEVIN

sklicuje 21. občni zbor, ki bo v petek, 19. t.m., na sedežu v Cerovljah v prvem sklicanju, ob 19.30 in ob drugem sklicanju, ob 20.30. Zazelenjena so tudi nova imena na kandidatih listi, posebno mladih članov za priliv novih mladih idej v delovanje kluba. Toplo vabljeni vsi člani, prijatelji ter druga prijateljska društva. Sledi kot običajno družabnost.

PRIMOTOR KLUB

organizira izlet po severni Primorski v nedeljo 21. maja 1995. Vse informacije telefonsko na stevilkah 228292 (Jasna / 18.00-19.00) in 228641 (Andrej / 18.00-20.00).

SK BRDINA

prireja v nedeljo, 21. t.m. pri nogometnem igrišču v Repnu 4. Kraski bike slalom in vzporedni bike slalom trofej LEA MOTOR BIKE. Zacetek tekme ob 10. ure. Vabljeni vsi sportni ljubitelji te panoge. Vpisovanje na sedežu kluba v Proseki ulici na Opcinah 18. in 19. t. m. od 20. do 21. ure.

SK DEVIN MTB

poziva clane, naj se udeležijo 4. Kraskega bike slaloma, ki bo v nedeljo, 21. t.m., v Repnu v izvedbi SK Brdine. Prijave sprejema Sarah na tel.st. 220423 v večernih urah.

SPDT - mladinski odsek

prireja v nedeljo, 21. t.m., izlet za osnovnosolce na Višarje v Kanalski dolini. Vpisovanje pri ZSSDI tel. 635627; informacije tel. 55180. Vabljeni.

PK BOR vabi

clane in prijatelje na spomladanski izlet, 28. maja na Prem v Brkinih z ogledom gradu. Prijave in informacije do 18. t.m. pri Andreini ob urah vadbe v bazenu pri Alturi.

PRIMOTOR KLUB

organizira ob priliki VN ITALIJE avtobusni izlet v Mugello dne 11. junija 1995. Vse informacije telefonsko na stevilkah 228292 (Jasna / 18.00-19.00) in 228641 (Andrej / 18.00-20.00).

NOVICE Z GORENJSKE

Večer arhivskih filmov

JESENICE - Muzej Jesenice in Arhiv Republike Slovenije prirejata ob mednarodnem dnevu muzejev Večer arhivskih filmov, ki bo danes ob 20. uri v kinu Železar. Na ogled bo devet filmov. Obiskovalci si bodo lahko ogledali prvi slovenski barvni film Božidarja Jakca, ki prikazuje jesensko železarno, in tri filme Metoda in Milke Badjura: Mednarodno tekmovanje v smučarskih skokih v Planici, Procesija sv. resnjega telesa v Ratecah in film Koledniki.

Predavanje in časopis

JESENICE - Nocoj ob 18. uri bo v Kosovi graščini Muzejski večer, na katerem bo inz. Borut Razingar govoril o dragih kamnih. Na muzejskem večeru bodo predstavili tudi zadnjo, posebno številko Muzejskega časopisa, ki je izšla 9. maja.

Učenci OŠ se predstavljajo

JESENICE - Jutri ob 18. uri bodo v razstavnem salonu Dolik odprli razstavo z naslovom Likovna ustvarjalnost učencev osnovnih sol občin Jesenice in Kranjska Gora. Ob tej priložnosti bo nastopil mlajši mladinski pevski zbor OS Prežihov Voranc. Razstava bo na ogled do 7. junija.

Prva obletnica kluba Lions Bled

BLED - Ob prvi obletnici ustanovnega večera Lions kluba Bled jutri ob 20. uri v Vili Bled prireditev s plesom, na kateri bodo slepim podelili Braillove vrstice. V prvem letu delovanja so člani kluba zbrali 16.500 nemških mark, kolikor stane nakup tega dragocenega pripomočka za slepe. V kulturnem programu se bosta predstavila Zoran Zorko in skupina Multi Harmo Show.

Novice zbrala Mateja Faletić

IDRIJA / KOMUNALNI ODPADKI

Odpovedujejo se »Čistemu mestu«

Izvedba projekta je po mnenju komisije za občino škodljiva

Komunala te dni pridno odvažajo ogromne kupe kosovnih odpadkov (Foto: R. Bric)

O usodi skupnega projekta Cisto mesto, ki ga je nekdanji idrijski izvršni svet pred koncem mandata podpisal z mesano slovensko-avstrijsko družbo Barles iz Senovega, smo na straneh našega časopisa že večkrat pisali, danes pa bomo o njem vnovic razpravljali na seji idrijskega občinskega sveta. Tej temi so veliko pozornosti namenili že pred časom, ko sta svoja stališča o prihodnjem ravnanju s komunalnimi odpadki v občini predstavila direktor podjetja

Barles Joze Leskovar in nedavno se njegov partner, direktor Komunale Anton Velikajne. Problem je podrobneje proučila tudi posebna komisija, ki občinskemu svetu predlaga, naj pogodbo in dogovor z Barlesom razveljavi, temo podjetju pa vrne že vložena sredstva v višini 765 tisoč dolarjev. Proti sprejetju taksnega sklepa je včeraj s posebnim dopisom ostro protestiral direktor Barlesa in opozoril na veljavnost dosedanjih dogovorov in pogodb, katerih sopodpisnica je poleg nekdanjega izvršnega sveta tudi Komunala. Tudi njegova ocena oškodovanosti se razlikuje od ocene komisije, saj Barles ugotavlja, da je z razveljavitvijo pogodbe oškodovan za 90 tisoč mark letno, kar po določenih pogodbah za 20 let znaša 1,8 milijona nemških mark. Komisija, ki je ocenila, da je projekt ekonomsko zanimiv in dobičkonosno, predlaga, naj nadaljnjo izpeljavo projekta Cisto mesto skupaj s Komunalo prevzame občina Idrija in nova občina Cerkno, kjer spor trenutno spremljajo kot opazovalci. Po besedah občinskega tajnika Marijana Carla v Cerknem želijo, da bi projekt ločenega zbiranja in sortiranja komunalnih odpadkov čim prej začeli uresničevati, bojijo pa se finančnih obveznosti, ki jih lahko doletijo, če bo po-

godba z Barlesom razveljavljena. Problem, ki se je pred dobrima dvema letoma, ko so Idrijčani odprli eno najodobnejših komunalnih odlagališč, zdel veliko preprostejši, povzroča največ preglavic v idrijski Komunali. Njen direktor trdi, da je pogodbe v preteklosti podpisoval pod političnim pritiskom in da je Komunala sama sposobna izpeljati projekt Cisto mesto. Pred tem bi bilo treba dograditi odlagališče v Grohovtu, ki se ni uporabno, Idrijčani pa smeti se vedno vozijo na sporno odlagališče v Raskovcu. Komunala bi za ureditev reciklažnega dvorišča potrebovala posojilo v višini 15 milijonov dolarjev, Barles pa je v okviru pogodbe pripravljen vse stroške kriti sam in ves izkupicek naslednjih nekaj let vlagati v razvoj komunalne infrastrukture. Eden od razlogov za sporno razveljavitev pogodbe je tudi višja cena, ki jo je za odvoz komunalnih odpadkov določil Barles. Komunala je za enake storitve rednega odvoza odpadkov ponudila ceno v višini sedem nemških mark na gospodinjstvo, Barles pa 8,5 oziroma v začetku celo devet mark na gospodinjstvo. Idrijčani so za mnenje povprašali tudi Institut za javno upravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, ki ugotavlja, da je sklenjena pogodba o ločenem zbiranju odpadkov v nasprotju z zakonom, kar bo verjetno tudi eden najmočnejših argumentov tistih, ki bodo na današnji seji idrijskega občinskega sveta zagovarjali ohranitev te dejavnosti v okviru Komunale. S tem bi lahko tudi dobicek iz teh virov preusmerili na druga, manj donosna področja komunalne dejavnosti. Ne glede na današnjo odločitev komunalnih zapletov v Idriji verjetno se ne bo konec.

Roman Bric

KOPER / SINDIKATI IN LASTNINJENJE

Kaj se dogaja v koprskem Elkopu?

Očitki o oškodovanju družbenega premoženja

V obalni sindikalni organizaciji so včeraj pripravili tiskovno konferenco, na kateri so predstavili problematiko podjetja Elkop, p. o., Koper. Ne gre za veliko podjetje - v letu 1990 je bilo v njem zaposlenih 58 delavcev, zdaj pa jih je se 20. Po mnenju koprskih sindikalistov pa je zanimivo kot značilen primer dogajanja v procesih lastninskega preoblikovanja.

Na sindikatu pravijo, da je zmanjšanje števila zaposlenih na eno tretjino plod prizadevanj prejšnjega direktorja Ivana Vetrha za prisilno privatizacijo družbene lastnine, in dodajajo, da je sedanji direktor Leon Petrac, ki je vodstvo prevzel julija lani, začrtano pot nadaljeval s programom tehnoloških presežkov, pri čemer so tri delavce že odpustili, stiri pa to še čaka.

Povod za tiskovno konferenco sindikata je revizijsko poročilo o poslovanju podjetja od leta 1990, ki ga je inspekcijska komisija pri-

pravila do letosnjega februarja, na sindikatu pa so ga po večkratnih zahtevah dobili sele nedavno. Iz poročila navajajo vrsto ugotovljenih nepravilnosti: placilo računov brez ustrezne podlage, posredniške provizije, škodljive pogodbe, odtujitev osnovnih sredstev, odpise terjatev, zmanjševanje revalorizacije materialnih naložb, carinske prekrške in to, da pri reviziji ni bila predložena verodostojna dokumentacija. Skupaj naj bi bila družbena lastnina oškodovana za 160 milijonov tolarjev.

Sedanjemu direktorju

sindikalisti ocitajo, da se ni odzval na to poročilo ter da s programom tehnoloških presežkov nakazuje težnjo po cimlazi izpeljavi lastninenja in sikaniranju delavcev v sindikatu. Omenjajo tudi sum okoriscanja na račun podjetja Elkop. Pri tem naj bi slo za posojilo v vrednosti 500 tisoč nemških mark, ki ga je v imenu Elkopa dobilo podjetje Elex Celovec, ter več škodljivih pogodb in drugih finančnih transakcij. Opozarjajo na dejstvo, da je direktor Leon Petrac v Elkopu zaposlen le za tretjino delovnega časa, za dve tretjini pa v ljubljanskem podjetju Elex, ki ima tudi podružnico v Celovcu...

Direktor Petrac o tem pravi: »Vse skupaj je zavajanje in podajanje neresnic. Revizijsko poročilo smo že obravnavali na zboru delavcev,

ugotovitve iz poročila pa so podobne kot v številnih drugih podjetjih. Sicer pa gre za zadeve, ki so se zgodile, preden sem prevzel funkcijo direktorja, na primer omenjeni odpisi terjatev so bili realizirani pred dvema letoma, ko je bilo to obvezno po zakonu. Program razvoja podjetja, ki sem ga podal ob nastopu in ga je večina delavcev sprejela, pa je bil v veliki meri že uspešno realiziran in zanj se vedno odgovarjam. Mislim, da gre za izigravanje sindikata, ki ga hočejo nekateri izkoristiti za svoje interese.« V zvezi z govoricami, da je lastnik celovskega Elexa, pa je Petrac povedal, da je stoodstotni lastnik celovskega podjetja ljubljanski Elex, ki se ni bil lastninjen, torej sta obe podjetji v celoti v družbeni lasti...

Boris Vuk

KRANJ / JAVNA TRIBUNA

Kranjski župan je obljubil pomoč pri iskanju ustreznega prostora za mlade

Mladina v gorenjski metropoli resnično potrebuje svoj center, je sklep, s katerim so se strinjali vsi udeleženci javne tribune, ki so jo v okviru Tedna mladih Kranja pripravili kranjski študentje. Problematiko bo obravnaval tudi mestni svet.

»Poseben problem predstavlja dejstvo, da za zabavo mladih v Kranju v zadnjih dvajsetih letih ni bilo ustreznih poskrbljenosti, zato je mladina prosti čas preživljala v neprimerljivih lokalih,« je v posebnem pismu udeležencem tribune sporočil predsednik mestnega sveta Branko Grims. Župan Vitomir Gros je mlade pozval, naj pripravijo konkretne predloge za mladinski kulturni center, in jim obljubil pomoč pri iskanju ustreznega prostora. Izkazalo se je, da je prav

ustrezen prostor največja teža, za katero niti mladi trenutno nimajo rešitve. Stavba, kjer je nekoč domovala policija, je oddana tožilstvu, se vedno samevajoči dom jugoslovanske armade pa naj bi preselil v trgovsko-podjetniški center.

Bostjan Sladič iz UNZ Kranj je povedal, da je bila lani kar četrtnina storilcev kaznivih dejanj na Gorenjskem mladostnikov, Miran Ostir iz kranjske policijske postaje je opozoril na problematiko v

zvezi z alkoholom, sodnica kranjskega okroznega sodišča Janka Solinc pa je dejala, da bo predlagala zakon o popolni prepovedi prodaje alkohola v gostilnah in trgovinah.

Javne tribune sta se od povabljenih predstavnikov strank, ki so zastopane v mestnem svetu, udeležila predstavnika LDS in ZLSD. Oba sta podprla zamisel o ustanovitvi mladinskega centra, pri čemer je Saso Govekar opomnil, da so podoben projekt pripravljali že pred slabim desetletjem. Pri uresnitvi projekta je mladim iz Kranja ponudil pomoč tudi predstavnik republiškega urada za mladino.

Vine Bester

NOVA GORICA / PRESELITEV ODELKA ZA INVALIDNO MLADINO IZ STARE GORE

Družba naj se odgovorno obnaša do drugačnih, država pa naj prispeva denar

Za ustanovitev regijskega centra za otroke in mladostnike s težavami v razvoju

Vprasanje preselitve oddelka za invalidno mladino iz Stare Gore pri Novi Gorici v blizno Splosno bolnišnico Sempeter se je v zadnjem času zaostrilo. Tako zelo, da so vodstvo oddelka in svet staršev s problemom seznanili tudi slovenskega ombudsmana Iva Bizjaka in ga zaprosili, naj zastavi ves svoj vpliv, da do preselitve ne bi prišlo. Bizjak je oddelke v Stari Gori, kjer imajo trenutno 60 otrok s hudimi in zelo hudimi motnjami v telesnem in duševnem razvoju, obiskal prejšnji teden in je zagotovil, da se bo zavzel za njihove zahteve.

Vprasanje preselitve se je zaostrilo letos, ko se bo oddelke ortopedije, ki tudi domuje v Stari Gori, preselil v Sempeter. Na ministrstvu za zdravstvo so predlagali, da bi zaradi slabega finančnega položaja v zdravstvu v prostore sempeterske bolnišnice preselili tudi oddelke za invalidno mladino. Tako bi bolnišnico Stara Gora izpraznili, objekte pa prodali. Menda je potencialnih kupcev kar nekaj...

Predlog je med zdravstvenim osebjem in vodstvom oddelka, zlasti pa starši v Stari Gori živčevih otrok najprej sprožil začudenje, nato pa

ogorčenje, ki se je spremenilo v odločno nasprotovanje selitvi oddelka za utesnjene zidove sempeterske bolnišnice. »To bi bilo skandalozno,« pravijo, »da bi tako hudo prizadete otroke zaprli v dva ali tri prostore v bolnišnici. Sedanje okolje v Stari Gori je za takšne bolnike (cerebralna paraliza, okvare hrbtenjace in druge okvare) idealno. Zato mora država najti denar za ohranitev oddelka na stari lokaciji in po pravilo stavb.«

Starši in vodstvo »Dergancevega« (tako se imenuje oddelke za invalidno mladino v Stari Gori) oddelka menijo,

da bi se s preselitvijo ortopedskega oddelka izpraznili prostori, v katerih bi lahko uredili regijski center za prizadete mladostnike. V bolnišničnem oddelku je poskrbljeno le za otroke do sedmega leta starosti, nato pa so prepuščeni domači negi ali pa morajo v enega od treh centrov za prizadete mladostnike na Igu, Domavi ali v Crni na Koroskem. Povsod je dolga čakalna doba, vsi centri so tudi precej oddaljeni, zato se starši navadno odločijo, da prizadete otroke obdržijo doma, kar pa je seveda povezano s številnimi težavami.

Po podatkih, ki so jih posredovali občinski centri za socialno delo na Primorskem, je v tej slovenski pokrajini (razen Idrije in Cerknega, ki spadata v ljubljansko mrežo) kar 595 oseb z zmernimi, težjimi in težkimi motnjami v razvoju. Samo lani so na novo razvrstili 30 oseb med 18

in 26 letom starosti. Nekaj več kot polovica (332) jih potrebuje zavodsko oskrbo. Med njimi jih 46 prebiva v zavodih po Sloveniji, nekaj pa jih biva v domovih upokojencev, ki pa niso primerni za tovrstno populacijo.

Projekt so naceroma podprla tri ministrstva (za zdravstvo, za solstvo in sport ter za delo, družino in socialne zadeve), pa tudi novogoriška mestna občina. Projekt zdaj potrebuje finančno kritje. Zlasti v ministrstvu za zdravstvo pravijo, da denarja ni in da sta obnova procelja sempeterske bolnišnice ter nakup nujne opreme izpraznila zdravstveno mosnjo. Ministrstvo za solstvo meni, da so objekti vsekar primerni za ustanovitev centra, v njem pa naj bi bivalo do 180 prizadetih. To ministrstvo je tudi zadolženo pripraviti finančno konstrukcijo za začetek delovanja centra.

Vojko Cuder

Bo red naredilo ministrstvo za zdravstvo?

RADOVLJICA - V Radovljici, Bledu in Bohinju je položaj nevzdržen. Ze vec kot en mesec nihce ne odvaja komunalnih odpadkov. Zato so se včeraj v teh krajih mudili predstavniki Zavoda za zdravstveno varstvo, ki so dan preziveli na terenu, danes pa direktorica Komunale Bernarda Podlipnik pricakuje njihovo mnenje in konkretne ukrepe.

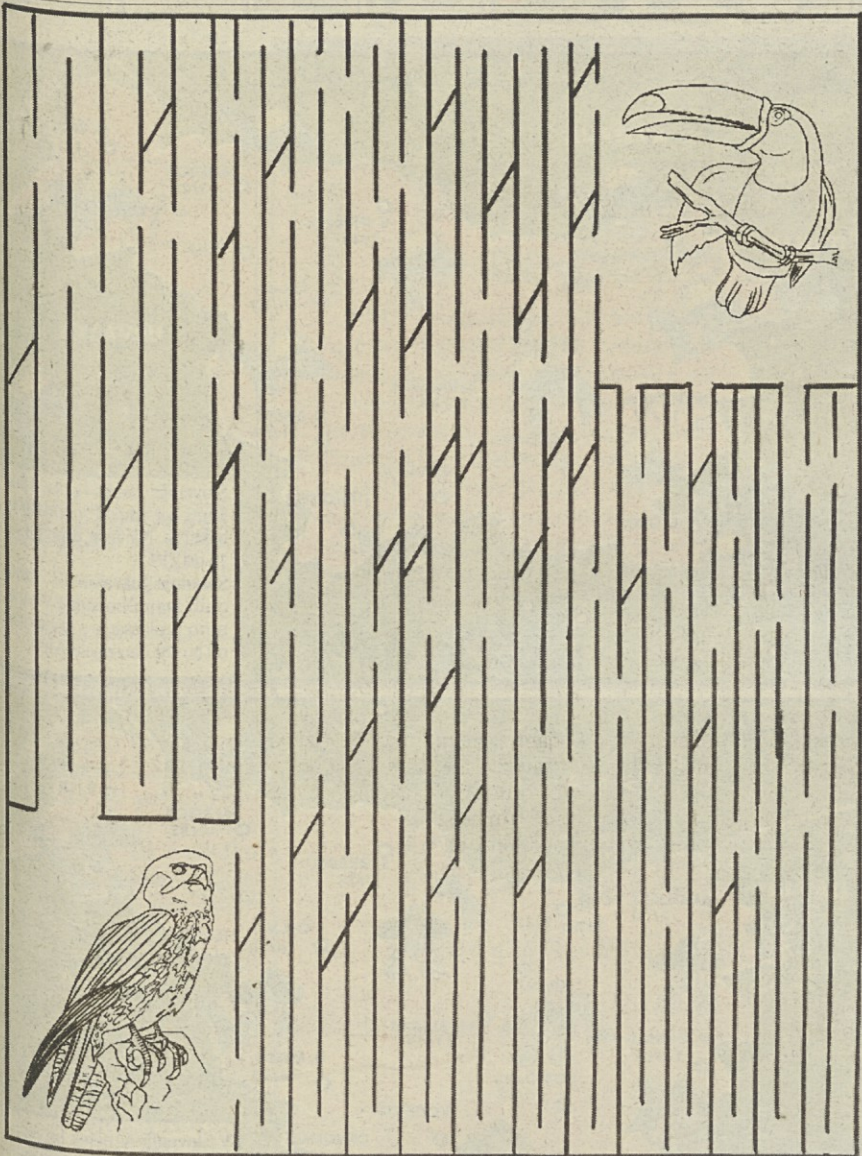
Med predstavniki zavoda je bil tudi glavni inspektor za zdravstvo ministrstva za zdravstvo dr. Joze Samu, za katerega direktorica Komunale Bernarda Podlipnik upa, da bo občine odresil zacaranega kroga, v katerem so se znasle po 15. aprilu. Kot je povedala, jih bodo danes obiskali stanovski kolegi iz zdruzenja komunalnih podjetij Slovenije, s katerimi se bodo pogovorili o reševanju položaja in projektu, ki ga je v preteklih letih zastavila radovljjska Komunala. Ta bi bil po mnenju direktorice Podlipnikove uspešen - ce ne bi bilo lokalnih volitev.

Danes se bo sesel tudi blejski občinski svet, ki ima na dnevnem redu točko, v kateri bodo svetniki spregovorili o odlaganju komunalnih odpadkov, brzkone pa bodo glasovali tudi o zaupnici sedanjim direktorici podjetja Komunala Radovljica Bernardi Podlipnik.

Mateja Faletić

Katera pot je prava?

ŠAH

Atlas - Enders / Ptuj 1995

Napredovanje dveh belih kmetov preprečuje kar tri lahke figure črnega, katerim je prihital v pomoč tudi črni kralj. Naveza belih trdnjav na d liniji pa omogoča belemu, ki je na potezi, da se pravočasno izpelje zmagovito kombinacijo in da se ne obremenjuje z obrambo osamljenega belega kmeta na polju e5!

Resitev naloge

Le odločilen poseg belega kmeta na polje d8 1.d8D+! vodi belega do zmage. Po 1...Ld8: 2.Td7+ Ke8 3.Td8+! Odločilna poanta kombinacije! Zdaj na 3...Sd8: zakoraka proti osmi vrsti drugi beli kmet na c liniji 4.c7! in črni se je vdal! Kdo bi pričakoval tako hiter zlom črne pozicije!

Silvo Kovac

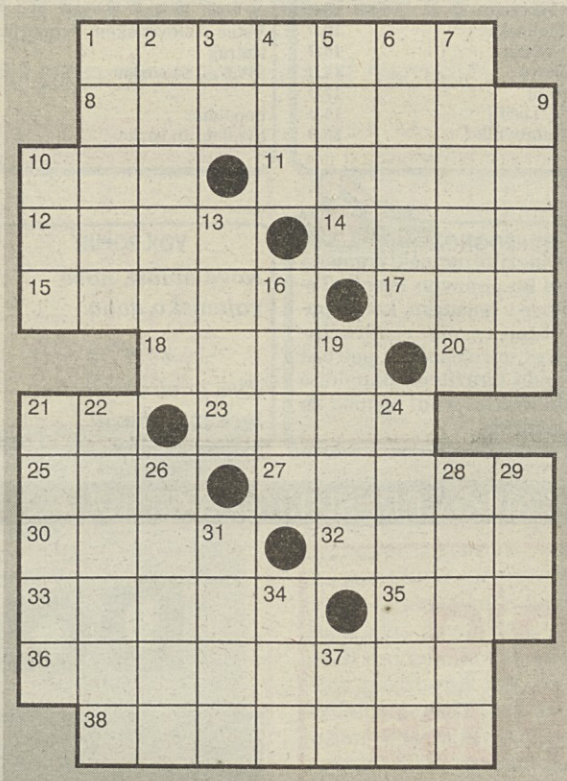
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. lega, stav, 8. antikvar, 10. ime slovenskega koreografa Otrina, 11. lepo vedenje, 12. gorivo, ki ga pridobivajo kot preostanek pri razplinjenju premo-ga, 14. največja reka vzhodne Sibirije, 15. Obri, 17. etiopski naziv za gospoda, 18. castni naziv judov-skih učiteljev postave, 20. kraj na robu Ljublj-an-skega barja, 21. kratica za anglesko dolzinsko mero cevelj, foot, 23. toaletna potrebscina, 25. podaljšek trupa pri zivalih, 27. mejna reka med Slovenijo in Hrvasko, 30. očka, 32. začetnik kršćanskosocialne-ga gibanja na Slovenskem (Janez Evangelist), 33. levi pritok reke Vah na Slovaskem, 35. oze, 36. vztrajanje v ljubezenskem razmerju, 38. radioakti-ven kemijski element z znakom Ac.

Navpčno:

1. mesto ob južnem delu Cudskega jezera v Rusiji, 2. ime ceskega kralja Premisla, ki je vladal v letih 1253 do 1278, 3. kemijski znak za lantan, 4. make-donsko kolo, 5. prozna misicna cev, po kateri se pretaka kri, 6. latinski izraz za duso, 7. sibirsko ljudstvo, 9. okusen morski rak, 10. letovisce pri Opatiji, 13. neprijeten občutek, 16. egipćanski sveti ptic, 19. mesto v hrvaskem Sremu, ki so ga zasedli Srbi, 21. ime avstrijskega kanclerja Vranitzkega, 22. daljica, ki veže dve tocki ploskve, 24. pri mle-tju odlocene zunanje plasti žitnih zrn, 26. dan v te-dnu, 28. strojni del, ki podpira in vodi vrtec se te-caj kolesa, 29. skandinavsko mosko ime, 31. pode-litev imena, 34. ime slovenskega glasbenika Sossa, 37. osebni zaimsek.

Resitev
Vodoravno: položaj, starihar, lko, ohka, koks, Amur, Avat, ato, rabl, lg, ft, milo, rep, Solta, atek, krek, Ni-ta, oze, zvestoba, aktivij.

Horoskop

zapisal

B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: V pomanjkanju smernic boste odprli bogat arhiv izkušenj in poiskali nasvet. Cetudi boste z odgovorom zadovoljni, ga vendarle prilagodite novim casom.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Nekdo se bo zalepil na vas kot žuzelka na muholovko. Sprva vam bo bli-zina godila, ko vam bo zacel piti kri, pa ga bo-ste brez omahovanja postavili na razdaljo.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Pričakovali boste ustalitev, vendar se bo dinamika vsakdana se naprej povečevala. Ne boste se obremenjevali s skrbmi, saj vendar veste, da zmorete vse.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Kljub obćasnim čustve-nim nevihtam boste notranje stanovitni in umirjeni. A preden se ne boste znasli v pre-cep-u, nikar ne pričakujte obetavnih vetrov.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Upočasnili boste delovni tempo in dali prednost užitkom. Vaši delovni učinki zato ne bodo nič manjši; nasprotno: bolj boste uživali, soćnejši bodo plodovi.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Vas um bo nenevadno bister in danes dognali marsikatero življenjsko modrost. Ne ostanite pri besedah; speljite jih v resnicnost in postanite mojster življenja.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Tako simpatično neznosni boste, da si boste zazeleli skociti iz kože. Nekomu boste taki izjemno vsec, zato noćoj pričakujte cudovit izlet v nebo užitkov.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Marsikdo vam bo ponagajal - ne, da bi vas dražil, ampak, da bi se soočili s svojo nevihtno impulzivnostjo, s katero se odzivate na vsakdanje sapice.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Uspelo vam bo odstraniti oviro in nadaljevati pot k postavlje-nemu cilju. Nić hudega, ce bo videti druga-ćen, pomembno je, da prinasa resnićno srećo.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Posledice vase nepremišljenosti se bodo pokazale v vsej svoji ostrini. Preden jih začnete reševati, obrzdajte nestrpnost, sicer se boste do konca zapletli.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Ko vam gre dobro, vam gre dobro povsod, ko pa vam na katerem področju zaskriplje, trpijo vsa. Najbrž je tako prav, saj ste enoviti, celí in relativno zdravi.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: V kritičnem trenutku se vam bo uspelo zazreti vase, in ponudila se vam se vam bo priložnost za osebnostni na-predek. Lepo in prav, le lenoba bo nagajala.

AFRIKA

V razgetih savanah vzhodne Afrike (15)

Odkrila sva »neolitsko vasico«. Spremljal naju je roj muh in kaćjih pastirjev, bila pa sva le malo stran od hladilnikov in klimatskih naprav. Ljudje živijo v slamnatih koca-h na lahkah rogoznica-h. Nićesar takega nimajo, kar je nam tako domaće, da se nam zdi ze naravno. Po-trebujejo le sonce, ki jim zjutraj ogreje telesa. Veci-na ljudi misli, da vćeraj-snje Afrike ni vec, pa ni res. Vecina Afrike se živi v preteklosti.

Ze nekaj casa nisva na-letela na asfaltirane ceste, prav tako pa nisva vec srećevala turistov (kar je vća-sih zelo dobrodoslo), saj jih obmoćja severno od Fort Portala navadno ne zanimajo. Poleg tega na se-

veru Ugande obcasno pri-haja do spopadov med po-licijo in redkimi preživeli-mi tolpami gverilcev, ki se vedno podpirajo prejsnji rezim. Z raznovrstnimi lo-kalnimi prevoznimi sred-stvi sva napravila ze pre-cejšnje stevilo kilometrov po cestah iz rdećkastega blata, ki so se kot na orja-skih valovih dvigale in spu-scale prek razgibane pokrajine, pokrite z gosti-mi nasadi sladkornega trsa in palmami najrazlicnej-sih vrst. Nikomur ni bilo mar za vozni red, saj vozi-la tam ne gredo na pot ob doloćeni uri, ampak pre-prosto takrat, ko so polna. In ce je avtobus za nekaj casa obtical v blatu ob ce-sti, se zaradi tega nihće ni razburjal. Zgodilo se je tu-

di, da smo se vrnili, dve uri vožnje nazaj, do zadnje vasi in od tam po isti poti nadaljevali naslednje ju-tro, saj je bilo za noćno vo-znjo skozi redko naseljene pokrajine premalo potni-kov.

V Wanseko, idilićno ri-bisko vas ob Albertovem jezeru, ki leži na ugand-sko-zairski meji in ga na drugi strani imenujejo je-zero Mobutu Sese Seko (po diktatorju, ki ze precej casa vlada v Zairu), sva se pripeljala na prikolici av-tomobila ene od oborože-nih policijskih patrolj, ki so nas obcasno spremljale, saj je na vozilu, s katerim sva se peljala z mpozico temnopoltih domaćinov, zaradi preobremenjenosti odletelo eno od pogonskih

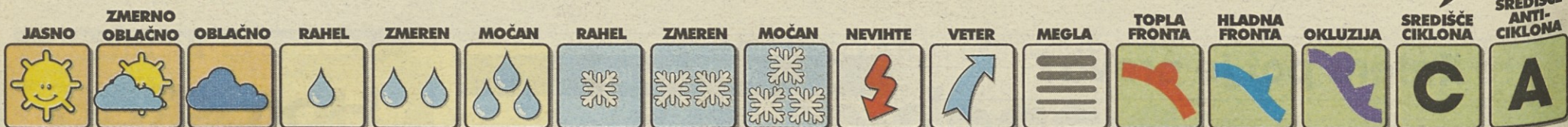
koles.

Policija je bila oborože-na z avtomatskimi puska-mi jugoslovanske proizvo-dnje, odkoder so bili tudi okvirji, polni nabojev. Vas je bila podobna eni tistih iz filmov o zgodnjih popo-ptnikih, ki so v zaćetku sto-letja odkrivali se zadnje necivilizirane predele ze-meljske oble. Brez elektri-ke in zaradi dolgotrajne suše tudi brez vode, ki pa jo je bilo na pretek v jeze-ru. Domaćini so jo za upo-rabo v gospodinjstvih pre-kuhavalí, saj je jezerska voda okužena z oilharzijo in ze pri stiku z njo se ti pod kožo lahko naselijo drobnim crvickom podo-bni zajedalci.

Se nadaljuje
Janko Jazbinsek

Ob jezerih na zahodu Ugande raste nenavadno cvetje (Foto: J. Jazbinsek)

VREMENSKA SLIKA

Nad severno, srednjo in zahodno Evropo je območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta bo sredi dneva dosegla Alpe. K nam priteka topla, toda vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.27 in zšlo ob 20.31. Dan bo dolg 15 ur in 04 minut. Luna bo vzšla ob - in zšla ob 9.05.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Mura	10,9	Crikvenica	15,0
Sava (Radovljica)	7,4	Malinska	16,0
Sora	9,6	Sibenik	16,0
Ljubljana	11,3	Porec	15,0
Savinja	-	Split	17,0
Vipava	9,4	M. Losinj	15,0
Jadransko morje (Koper)	17,1	Dubrovnik	16,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju:
zjutraj:
SW 6 do 14 vozlov
popoldne:
SW 8 do 16 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 6.30 najnižje -58 cm, ob 13.20 najvišje 31 cm, ob 18.42 najnižje -8 cm, ob 24.13 najvišje 33 cm.
Jutri: ob 7.14 najnižje -50 cm, ob 14.21 najvišje 29 cm, ob 19.50 najnižje -2 cm, ob 24.57 najvišje 21 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	17
1000 m	13
1500 m	8
2000 m	6
2500 m	3
2864 m	1

BIOPROGNOZA

Obtežilni učinek vremena se bo ponovno krepil. Težave s počutjem, kot so povečan nemir, razdražljivost, utrujenost in potrtost bodo izraziteje popoldne in zvečer. Tudi spanec bo nemiren.

VOX POPULI

Nova oblast, nova vajeniska doba.

Ples je otrok glasbe, igre in ljubezni.

DANES

Slovenija: Danes bo se delno jasno, čez dan od zahoda poudarjene padavine. Najvišje dnevne od 16 do 21°C.
Sosednje pokrajine: V vzhodnih krajih bo suho vreme, novo poslabšanje s padavinami bo čez dan zajelo Alpe.

JUTRI

V Sloveniji: V petek bo oblačno s padavinami, meja sneženja se bo popoldne spustila do nadmorske višine okoli 1400 m.
Obeti: V soboto bo spremenljivo oblačno, večinoma suho in hladno.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Alkohol ostaja pravo zlo za Ruse

MOSKVA - Deset let po odobritvi zakona, ki je v tedanji Sovjetski zvezi poskušal omejiti proizvodnjo in porabo zgnanih pijac, je število smrtnih žrtev zaradi alkoholizma neverjetno naraslo. Leta 1991, ko je SZ razpadla, je zaradi alkohola v Ruski federaciji umrlo 16.600 ljudi, lani pa se je to število po podatkih ruskega notranjega ministrstva povzpelo na 53.000.

Kot navajajo politologi, je protialkoholni zakon, ki so ga sprejeli 17. maja 1985, zadal hud udarec priljubljenosti tedanjega partijskega in državnega voditelja Mihaila Gorbačova. Ogorčeni pivci so ga prekrstili kar v »mineralni sekretar«, ker je Ruse hotel prisiliti, da se odpovejo vodki in začnejo piti mineralno vodo. To se seveda ni zgodilo niti za časa Sovjetske zveze, saj so se Rusi znasli in z domaćo zganjeko nadomestili pomanjkanje alkohola.

Na tržišču so se pojavile skrajno sumljive zgane pijace, ki so marsikomu pospešile pot v onostranstvo, saj so vsebovale celo metilni alkohol. V Jelcinovi Rusiji so seveda že vsi pozabili na ta zakon, ki ga nihče več ne spoštuje. Nanj pa se je sedaj spomnil Jigor Ligačov, ki je bil leta 1985 drugi človek v politbiroju in eden od najbolj vnetih zagovornikov protialkoholnega zakona. V torek je namreč napovedal, da bi po morebitni zmagi komunistov na prihodnjih političnih volitvah ponovno uvedli ta zakon in Rusijo resili alkoholizma. Ob tem zlobni jeziki že navajajo, da si ruski neokomunisti sami kopljejo grob s takimi nepopularnimi pobudami. Marsikdo pa trdi, da je alkoholizem v Rusiji postal tako zlo zato, ker se je v desetih letih število zločinov pod vplivom alkohola podvojilo, tako da bi bila lahko taka pobuda celo dobrodošla.

Daka pod vodo

Neobičajni monsun je v Bagladesu terjal že 41 mrtvih, Daka pa izgleda kot pravo plitvo jezero (Telefoto: AP)

Vesoljskemu izstrelišču izklopili elektriko, ker ni poravnalo računov

MOSKVA - Zveni skoraj neverjetno, a ruskemu vesoljskemu izstrelišču Pleseck so prekinili dobavo električnega toka, ker delniški družbi Arh-Energo, ki skrbi za distribucijo elektrike na tem severnem območju evropskega dela Ruske federacije, ni poravnal za 240 milijard rubljev dolgov. Izstrelišče bo ostalo brez elektrike stiri dni, družba pa mu bo delala oporise za jedrske podmornice v Severodvinsku, ki si je prav tako nakopala ogromne dolgeve do distributerja. Družba Arh-Energo je tiskovni agenciji Itar-Tass navedla, da zaradi neporavnanih dolgov ne more več kupovati goriva za svoje termoelektrarne. Kljub zakonu, ki prepoveduje izklop elektrike in vode stratesko pomembnim vojaškim oporiščem, pa ni prvica, da se zgodilo kaj takega. Lanskega septembra je zaradi dolgov ostal za nekaj minut brez elektrike celo generalni štab za medcelinske strateske jedrske rakete. Decembra 1993 pa so izklopili elektriko kontroli poletov v Rostovu na Donu, ko je Jelcin z letalom potoval v to južnorusko mesto.

V ZDA se nadaljujejo neurja

Tornado so v južnih in srednjeevropskih ameriških zveznih državah dosegli tudi Georgio, kjer so v Maconu ruvali drevesa. Marsikatero je padlo na strehe hiš (Telefoto: AP)

Pulijo se za trupla

PEKING - Tržno gospodarstvo ni na Kitajskem prizaneslo niti pokojnikom. Kot poroča neki pekinški dnevnik, se pogrebne družbe, ki imajo tudi krematorije, dobesedno pulijo za trupla, ki jih po novem ne smejo več pokopati, ker bi s tem odvzeli zemljo poljedelstvu in industriji. Trenutno je v Pekingu kar 70 krematorijev, ki so se razvili v prave pogrebne družbe, ki svojcem premrlih ponujajo vrhunske storitve. Te družbe celo plačujejo informatorje v bolnišnicah, tako da si zagotovijo trupla pred drugimi. Redki niso primeri, da pride do sporov in dobesednih spopadov za posest trupel, tako da se mora sodstvo ukvarjati celo s takimi primeri. Predstavniki za tisk prestižnega krematorija Babaoshan (Hrib osmih zakladov) je priznal, da si krematorijske družbe dobesedno kradejo trupla.